



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ

Актуализация 2022 г.

април 2022 г.
София, България

Съдържание

Въведение	5
1. Макроикономически контекст и сценарий	6
Макроикономически перспективи за периода, обхванат от програмата	6
2. Отговор на политиката на основни икономически предизвикателства	8
Изпълнение на специфичните препоръки на Съвета от 2020 г.	8
Специфична препоръка 1	8
Специфична препоръка 2	21
Специфична препоръка 3	43
Специфична препоръка 4	63
3. Напредък по отношение на целите за устойчиво развитие на ООН (ЦУР)	75
Напредък в изпълнението на целите за устойчиво развитие на ООН (ЦУР)	75
4. Използване на фондове на ЕС	82

Списък на използваните съкращения

АЗ – Агенция по заетостта
АГКК – Агенция по геодезия, картография и кадастър
АМ – Агенция Митници
ББР – Българска банка за развитие
БВП – Брутен вътрешен продукт
БФП – Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ – Възобновяеми енергийни източници
ВиК – водоснабдяване и канализация
ВОМР – водено от общностите местно развитие
ГИС – Географска информационна система
ДАНС – Държавна агенция Национална сигурност
ДБ – Държавен бюджет
ДВ – Държавен вестник
ДГ – Детски градини
ДДС – данък върху добавената стойност
ДЗЛ – Данъчно задължено лице
ДБФП – Договор за безвъзмездна финансова помощ
ЕЕ – енергийна ефективност
ЕИС – Единна информационна система
ЕИТ – Единна информационна точка
ЕК – Европейска комисия
ЕС – Европейски съюз
ЕССП – Европейски стълб на социалните права
ЕСФ – Европейски Социален Фонд
ЕСИФ – Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕФРР – Европейски фонд за регионално развитие
ЗДБРБ – Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДДФЛ – Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗДДС – Закона за данък върху добавената стойност
ЗИД – Закон за изменение и допълнение
ЗКПО – Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗЛПХМ – Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина

ЗМИП – Закон за мерките срещу изпиране на пари
ЗНИ – Закон за насърчаване на инвестициите
ИКТ – информационни и комуникационни технологии
ИПК – Инвестиционната програма за климата
ИП – изпиране на пари
КАВ – качеството на атмосферния въздух
НОР – Национална оценка на риска
МВР – Министерство на вътрешните работи
МВУ – Механизъм за възстановяване и устойчивост
МЕ – Министерство на енергетиката
МЗ – Министерство на здравеопазването
МИР – Министерството на иновациите и растежа
МОН – Министерството на образованието и науката
МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП – малки и средни предприятия
МТСП – Министерството на труда и социалната политика
НДЕФ – Националният доверителен екофонд
НЕИСПУО – Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование
НЗОК – Националната здравноосигурителна каса
НОИ – Национален осигурителен институт
НРПД – Национална рамка за приоритетни действия за Натура 2000
НПВУ – Национален План за възстановяване и устойчивост
НПДЗ – Национален план за действие по заетостта
НРД – Национален рамков договор
НРП – Национална програма за реформи
НСОРБ – Национално сдружение на общините в Република България
НЦЗПБ – Национален център по заразни и паразитни болести
ОВ – Оценка на въздействието
ОГО – обединени граждански организации

ОИСР – Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

ОПИК – Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020

ОПНОИР – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

ОПОС – Оперативна програма „Околна среда“

ОПРР – Оперативна програма „Региони в растеж“

ОПРЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ПКИП – Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

ПМПК – Програма „Микропроекти за климата“

ПМС – Постановление на Министерския съвет

ППСР – Програма за подкрепа на структурни реформи

ПО – Приоритетна ос

ПОС – Програма „Околна среда“

ППЗСП – Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане

ПРР 2021-2027 г. – Програма за развитие на регионите 2021-2027 г.

ПСОВ – пречиствателни станции за отпадъчни води

ПУДООС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда

ПУГМ – Планове за устойчива градска мобилност

ПУО – предучилищно и училищно образование

ПУР – Притежатели на разрешително за употреба

ПУРБ – Планове за управление на речните басейни

РЗИ – Регионална здравна инспекция

РМС – Решение на Министерския съвет

РПИП – регионални прединвестиционни проучвания

РСУО – регионални сдружения за управление на отпадъците

САД ФР – специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“

СИМ/ВИМ – строително информационно моделиране

СИП – социално икономически партньори

СМП – спешна медицинска помощ

СМР – стойтелно монтажни работи

СПСР – Служба за подкрепа на структурни реформи

СОП – специални образователни потребности

СП – Специфична препоръка

УПМСНА – Устройствен правилник на Министерския съвет и неговата администрация

ФМФИБ – Фонд мениджър на финансови инструменти в България

ФР – финансиране на тероризъм

ХИПЦ – Хармонизиран индекс на потребителските цени

ЦПОВ – цялостна предварителна оценка на въздействието

ЦПЗ – център за психично здраве

ЦСМП – център за спешна медицинска помощ

ЦУР – Цели за устойчиво развитие на ООН

ЮЛНЦ – Юридически лица с нестопанска цел

NEET's – Безработни младежи до 29 г., както и младежи, които нито се обучават, нито са заети

Въведение

Актуализацията на Националната програма за реформи (НПР) за 2022 г. се изготвя в рамките на Европейския семестър, който е временно адаптиран спрямо Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), както и в условията на влошена и непридвидима икономическа среда, обусловена от геополитически рискове.

Документът е съобразен с Годишната стратегия за устойчив растеж за 2022 г. и Доклада по механизма за ранно предупреждение, с които се поставя началото на семестъра за 2022 г. Акцентът в НПР е поставен върху областите от Националния доклад от 2020 г. и върху напредъка в адресирането на Специфичните препоръки (СП) на Съвета от 2020 г. Това се налага поради обстоятелството, че Европейската комисия (ЕК) не предложи СП по отношение на структурните политики през 2021 г. и не бяха изготвени докладите по страни за 2021 г. както и поради предвиденото по-късно публикуване на доклада за България за 2022 г., след официалното изпращане на НПР – през м. май. Актуализацията на НПР за 2022 г. е разработена в съответствие със средносрочната бюджетна прогноза за периода 2023–2025 г. и с Конвергентната програма на Република България (2022–2025 г.). Заложените в програмата ангажменти и мерки са съобразени и с изпълнението на принципите и правата от Европейския стълб на социални права (ЕССП). Представени са и мерки в изпълнение на Целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН.

Националната програма за реформи включва четири раздела. Първият съдържа кратък преглед на макроикономическите очаквания. Вторият раздел включва мерки в отговор на препоръките и на констатираните пропуски в Националния доклад за България за 2020 г. В третия раздел се представя преглед на напредъка по ЦУР на ООН. За всяка СП, област на политика, в табличен вид е представена конкретна информация за мерките, чрез които ще се реализират ангажиментите и целите на политиките в рамките на настоящия семестър. Връзката между приоритетите във финансирането от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2021–2027 г. с идентифицираните предизвикателства в Националния доклад за България за 2020 г. и СП за 2020 г. е представена накратко в последния раздел.

1. Макроикономически контекст и сценарий

Макроикономически перспективи за периода, обхванат от програмата

В периода 2015–2019 г. българската икономика се развиваше със сравнително високи темпове на растеж (средно 3,6%), без натрупване на макроикономически дисбаланси. Фискалните и външните баланси на страната бяха стабилни. Провежданата от България благоразумна фискална политика позволи реализирането на бюджетни излишъци, което осигури необходимото пространство за прилагане на антикризисни мерки и възможност за финансиране на бюджетния дефицит на благоприятна цена във времена на несигурност.

2020 г. премина под знака на безпрецедентна световна пандемия и икономическа криза, предизвикана от вируса SARS-CoV-2 и причиняваната от него болест COVID-19. Макроикономическите показатели през 2020 г. показаха сравнително умерено отражение на кризата в България. Брутният вътрешен продукт (БВП) се понижи с 4,4% в реално изражение, в сравнение със спад от 5,9% за ЕС. През 2021 г. беше в ход икономическо възстановяване в ЕС, но с големи различия между отделните държави, като нивото на БВП от 2019 г. не беше достигнато. През предходната година, България почти достигна нивото на БВП от периода преди пандемията, с растеж от 4,2%. От страна на крайното търсене, частните инвестиции в основен капитал и износа на услуги не можаха да достигнат предкризисните си нива.

Положителният принос на правителствените разходи за потребление и инвестиции за растежа на БВП значително се повиши през последните две години. Бюджетните разходи за финансиране на мерките в отговор на пандемията бяха в размер средно около 4% от БВП за 2020 г. и 2021 г. Въпреки оказаната фискална подкрепа за бизнеса, за държавните органи, участващи в дейности свързани с борбата с пандемията от COVID-19 и последиците от нея, и за домакинствата, показателите за публичните финанси на България останаха силни в сравнение с редица държави от ЕС. Бюджетният резултат на начислена основа бе дефицит от около 4% на годишна база. При изключване на разходите свързани с пандемията, то бюджетният баланс е близък до 0%.

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС ще се забави по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини. Ситуацията във връзка с военния конфликт промени и икономическите перспективи за България. Очакват се по-ниски растежи на БВП през 2022 и 2023 г., съответно 2,6 и 2,8%.

Конфликтът ще се отрази на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции. Очаква се публичните капиталови разходи да подкрепят нарастването на инвестициите в основен капитал. От страна на публичното потребление също се прогнозира положителен принос за растежа на БВП.

Потокът на бежанци в страната, който вече е факт, се оценява като положителен ефект върху икономическата активност. Той ще повлияе за увеличението на заетостта в най-голяма степен през 2022 г. Потокът от нови заети, както и увеличения брой заети сред резидентите обуславя ръст на заетите през 2022 г. от 1,7%. Коефициентът на безработица ще следва тенденция на намаление през целия прогнозен период. Предвиждането за 2022 г. е за стойност от 5,0% и да намалее до 4,2% през 2025 г.

Номиналният растеж на доходите от труд в средносрочен хоризонт ще остане висок, но оценките за тяхното реално нарастване са ревизирани надолу отчитайки инфлационните процеси. През 2022 г. номиналният растеж на компенсацията на един нает е оценен на 8.1% и отразява очакваното търсене на труд, повишаването на минималните доходи и някои вторични ефекти от високите темпове на инфлация в страната. Друг фактор, който се очаква да има ограничаващо влияние за нарастването на заплащането, е включването на бежанците от Украйна в пазара на труда. Очаква се те да се включат в дейности с относително по-ниски от средните за икономиката производителност на труда и заплащане, което при равни други условия ще доведе до по-нисък растеж на средните доходи.

Нарастването на общото равнище на потребителските цени ще продължи да се ускорява до третото тримесечие на годината, след което ще започне да се забавя. Средногодишната инфлация (според ХИПЦ) ще достигне 10,4% през 2022 г. В съответствие с очакванията за намаление на международните цени при всички основни суровини в периода 2023–2025 г., както и с изчерпване на вторичните ефекти, средногодишната инфлация в страната се очаква да се забави до 5,1% през 2023 г. и да достигне до 2,3% през 2025 г.

В съответствие с очакваното влошаване на икономическата ситуация и повишената несигурност, растежът на вземанията на предприятията ще се забави до 4,6% в края на 2022 г., а този на домакинствата – до 9,9%. Въпреки прогнозираното забавяне при жилищните кредити, през 2022 г. темпът им на растеж ще остане относително висок, тъй като покупката на жилище е основна алтернативна форма за инвестиция или за съхранение на стойността в среда на висока инфлация и ниски лихвени проценти.

Военният конфликт в Украйна внесе нова несигурност в икономическите перспективи като рисковете за макроикономическата прогноза са основно по линия на по-висока инфлация и нарушения в производствените процеси както в страната, така и в основни търговски партньори. Това може да се отрази в ограничен износ, влошени финансови резултати на фирмите, увеличаване на безработицата, по-ниска инвестиционна активност. Риск продължава да бъде и епидемичната ситуация, вероятността от поява на нов вариант на вируса и въвеждането на ограничения.

Пред прогнозата съществуват и рискове в положителна посока. Облекчаване на геополитическата ситуация би могло значително да забави инфлационните процеси и да има положителен ефект върху икономическата активност. Несигурността породена от конфликта може да се разсее по-бързо от очакваното и да не окаже съществено забавяне на потреблението и инвестициите в страната. При стабилизиране/разрешаване на конфликта в краткосрочен период, може да се наблюдава по-висок растеж на посещението на чужденци в страната, което ще има положителен ефект върху растежа на БВП.

2. Отговор на политиката на основни икономически предизвикателства

Изпълнение на специфичните препоръки на Съвета от 2020 г.



Специфична препоръка 1

В съответствие с общата клауза за дерогация, да предприеме всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на благоразумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. Да мобилизира достатъчно финансови ресурси за укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната система и да гарантира балансирано географско разпределение на здравните работници.

Резюме на политиката

Фискалната политика в средносрочен план е насочена към запазване устойчивостта и предвидимостта на бюджетната рамка. Предвижда се консолидация на дефицита на сектор „Държавно управление“ към края на периода, като отрицателното салдо по бюджета намалява за периода 2023–2025 г. През 2022 г. се очаква бюджетното салдо да бъде отрицателно в размер на 5,3% от БВП. В средносрочен план се очаква дефицит в размер съответно на 2,9% от БВП за 2023 г., 2,8% за 2024 г. и 2,4% от БВП за 2025 г. Ако се отчете въздействието на временните приходни и разходни мерки, свързани с предотвратяване разпространението на COVID-19 в страната и ограничаване последиците от кризата, отрицателното салдо на сектор „Държавно управление“ за 2023 г. се планира да е в размер на 2,7%.

Съгласно предварителните данни на НСИ за 2021 г. мерките в отговор на разпространението на пандемията от COVID-19 (вкл. националното съфинансиране), възлизат на 6,1 млрд. лв. (или 4,6 % от БВП), като включват 2,7 млрд. лв. за мерки за подкрепа на домакинствата, 1,4 млрд. лв. за мерки за подкрепа на бизнеса, 1,9 млрд. лв. за мерки за държавни органи, участващи в дейности свързани с борбата с пандемията от COVID-19 и последиците от нея, както и 0,1 млрд. лв. за национално съфинансиране на мерки, свързани с COVID-19.

През 2022 г. се предвижда мерките, свързани с COVID-19, да възлизат на 3,1 млрд. лв. на начислена основа или 2,1% от прогнозния БВП, от които 1,6 млрд. лв. за мерки за подкрепа на домакинствата, 0,9 млрд. лв. за мерки за подкрепа на бизнеса, 0,6 млрд. лв. за мерки за държавни органи, участващи в дейности свързани с борбата с пандемията от COVID-19 и последиците от нея.

Като се има предвид активираната клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж на ЕК, бяха предприети стъпки за прецизиране на регулациите в областта на фискалните правила на фона на глобалните предизвикателства пред икономиката и бюджета. В края на 2020 г. бяха приети изменения и допълнения в Закона за публичните финанси, които позволяват превишаване на ограниченията за показателите за дефицит по консолидираната фискална програма и за сектор „Държавно управление“, както и годишния темп на растеж на разходите спрямо потенциалния БВП при извънредни обстоятелства. Друго изменение е свързано с изключване от обхвата на максималния размер на разходите по консолидираната фискална програма (40% от БВП) на разходите по сметките за средства от ЕС, както и по други международни програми и договори, които са с режим на сметки на средства от ЕС и свързаното с тях национално съфинансиране.

Безпрецедентната ситуация, свързана с ограничаване на разпространението на заразата с COVID-19 в световен мащаб, наложи приемането на спешни мерки в областта на данъчната политика в подкрепа

на бизнеса и заетостта. Някои от тези мерки, като удълженият срок за деклариране по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), станаха постоянни чрез промени в съответните данъчни закони. Друга част, запазват характера си на антикризисни мерки, като се прилагат и през 2022 г. Същевременно, за периода се запазват основните приоритети на политиката, свързани с подобряване на събираемостта на приходите, предотвратяването на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и осигуровки и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите.

За осигуряване на достатъчно финансови ресурси за укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната система чрез бюджетите на Министерство на здравеопазването (МЗ) и на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) бяха увеличени средствата за сектор „Здравеопазване“. Въз основа на това ще бъде осигурена устойчивост на финансирането на дейностите извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и ще бъдат направени нормативни промени, с които ще бъде разширен достъпът на населението до здравни услуги, заплащани от НЗОК.

Министерството на здравеопазването използва възможностите за финансиране по линия на ЕС чрез изпълнение на проекти с цел подпомагане на:

- националната здравна система да реагира адекватно в условия на криза;
- способността на здравната система за бърза и ефективна реакция при извънредни епидемични ситуации;
- осигуряването на превенция и подкрепа на медицинския и немедицинския персонал, който посреща първи предизвикателствата на глобалната пандемична криза, свързана с разпространението на COVID-19;
- преодоляване на последствията от пандемията.

Основните компонентни на лекарствената политика обхващат разработване, внедряване, наблюдение и укрепване на законодателство насочено към осигуряване разпространението само на достъпни, ефикасни и безопасни лекарствени продукти. В отговор на разпространението на COVID-19 са предприети допълнителни мерки на национално ниво за осигуряване финансирането на лекарствени продукти за лечение на COVID-19 с публични средства и за организацията по обезпечаване на терапията.

За по-балансирано географско разпределение на медицинските специалисти е предвидено създаване на условия за постигане на по-равномерно разпределение на лечебните заведения, които могат да обучават студенти и специализанти. Министерството на здравеопазването подкрепя и инициативи на висшите училища за разкриване на структури в страната, в които да се осъществява обучение на медицински сестри и други медицински специалисти. По-равномерното разпределение на обучаващите институции ще доведе и до по-равномерно разпределение на медицинските специалисти.

По Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) продължава изпълнението на големия проект за подкрепа на системата за спешната помощ в страната, както и на допълнителните мерки за подобряване на капацитета за реагиране на кризи в системата на здравеопазването, предприети в отговор на пандемията. Като резултат, ще се осигури достъп до качествена медицинска помощ при спешни състояния за всички лица, намиращи се на територията на България, включително и на граждани на ЕС, както и ще се осигури капацитет за успешно справяне и навременна реакция при възникнали кризи, в т.ч. и повишаване на качеството на медицинските услуги в болничната и доболничната помощ.

С изменение на ОПРР, одобрено от ЕК през юни 2020 г., бяха пренасочени допълнителни средства в размер на 40,4 млн. лв. към приоритетна ос „Регионална здравна инфраструктура“, за да се помогне на националната здравна система да реагира адекватно на кризата. Проектът на МЗ BG16RFOP001-4.003-0001 „Борба с COVID-19“ се изпълнява в момента.

Друго изменение на ОПРР 2014–2020 е иницирано в съответствие с Решение на Министерския съвет (РМС) № 573/2020, предвиждащо допълнително разпределение на средства за ОПРР в размер на 66 095 345 EUR по линия на REACT-EU. В програмата е включена нова приоритетна ос „Подкрепа за здравната система за справяне с кризи“ с цел преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19.

Подкрепата за системата на здравеопазването ще продължи и с новата Програма за развитие на регионите (ПРР) 2021–2027, която ще подкрепи продължаващото провеждане на политиката за реформа в сектора чрез инвестиции в извънболничните и болничните грижи, свързани със създаване на равни възможности за населението в отделните региони за достъп както до профилактика и превенция, така и до навременно и качествено лечение.

Средно 10 % от хората в България нямат здравно осигуряване и следователно достъпът им до системата за обществено здравеопазване е ограничен.

Съгласно законодателството, здравното осигуряване в България е задължително и гарантира достъпа на осигурените лица до медицинска помощ чрез определен по вид, обхват и обем пакет от здравни дейности.

Освен в обхвата на задължителното здравно осигуряване, достъп на населението до здравни услуги се гарантира и чрез финансиране от бюджета на МЗ на редица здравни дейности, които се предоставят на нуждаещите се независимо от здравноосигурителния им статус – спешна медицинска помощ, медицинско обслужване по време на бременност и раждане, продължително лечение на недоносени деца и деца с увреждания, психично здраве и др., които са определени като държавна отговорност.

През 2021 г. са разкрити т. нар. „COVID зони“ в лечебните заведения за извън-болнична помощ, като към момента в страната работят над 119 COVID зони. Те обслужват всички нуждаещи се, независимо от техния здравноосигурителен статус, а пациентите, които имат симптоми на инфекцията или подозират наличието на такива, могат да посетят COVID зоната по свое усмотрение/решение или след консултация с личните си лекари.

За справяне с вълните на разпространение на Ковид-19 е обезпечена терапията на българските пациенти, независимо от здравноосигурителния им статус, с лекарствени продукти използвани за лечение на COVID-19. В тази връзка е създадена необходимата организация, за да се осигурят напълно безплатно за пациентите лекарствени продукти за лечение на COVID-19.

В отговор на продължаващите предизвикателства в областта на здравеопазването продължава подкрепата за системата на здравеопазването по ОПРР 2014–2020 и се предвиждат инвестиции в здравна инфраструктура и оборудване в рамките на Програма „Развитие на регионите“ (ППР) 2021–2027 г.

Преките плащания от пациентите в България са най-големите в ЕС.

За намаляване на преките плащания от страна пациентите сериозно влияние оказват сключените анекси към Националния рамков договор (НРД) за медицински дейности за периода 2020–2022 г., с които са увеличени цените на всички клинични пътеки.

Подобряването на достъпа до иновативни лекарства и намаляване на преките плащания от пациентите следва да се разглежда като тема с различни аспекти – както от гледна точка на периода, за който един лекарствен продукт, медицинско изделие или технология достигат до пациента и могат да бъдат включени в терапевтичния процес, така и по отношение на терапевтичната ефективност и потенциалната финансова тежест върху обществения фонд и пациентите, които носят те. В тази връзка от съществено значение е процесът на оценка на здравните технологии.

Лекарствената регулация в България е формирана от многопосочното действие на различни фактори, свързани както със спецификата на здравната система, така и с процесите и регулацията, протичаща в рамките на ЕС. Националното законодателство в областта на ценообразуването и реимбурсирането на лекарствените продукти съответства на правото на ЕС, като са въведени всички изисквания на законодателството, които са в сила за държавите членки. Овластяването и нарастването на публичните и частни разходи за лекарствени продукти, обаче, е процес изискващ последователни действия по наблюдение, анализ и укрепване на законодателството в тази област, както и с увеличение размера на бюджета за здравеопазване и БВП.

Към момента съществува нормативна възможност лекарствените продукти да бъдат предписвани както по търговско, така и по международно непатентно наименование. За лекарствените продукти, които се заплащат

напълно или частично от НЗОК е предвидена възможността за извършване на генерична замяна, ако това е предварително отбелязано от лекуващия лекар в рецептурната бланка.

Създадена е възможност пациентите да не доплащат за лекарствени продукти, които се покриват от НЗОК на 100 %, като лекарите изписват т. нар. референтен продукт (с най-ниска цена) в група от идентични лекарствени продукти.

За укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната система една от залегалите мерки в пандемичния план, изготвен от МЗ за справяне с вълните на разпространение на Ковид-19, е обезпечаване на терапията на българските пациенти с лекарствени продукти използвани за лечение на COVID-19. В тази връзка е създадена необходимата организация, за да се осигурят напълно безплатно за пациентите лекарствени продукти за лечение на COVID-19.

От държавния бюджет се осигуряват средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес. Следва да се отбележи, че размерът на задължителната здравноосигурителна вноска е 8% от дохода и е по-нисък в сравнение с повечето държави членки. Потребителската такса за здравноосигурените също е с фиксиран размер (1,5 €, т.е. single fixed fee for a service; flat rate) и не зависи от стойността на ползваните услуги. Таксата за болнично лечение (под 3€ на ден) също е фиксирана и се заплаща за не повече от 10 дни годишно независимо от продължителността на болничния престой.

За най-бедните е особено трудно да си позволят необходимото им здравно обслужване.

През 2019 г. МЗ предприе мерки за подобряване условията за придобиване на специалност „Обща медицина“ с цел стимулиране интереса. Преди предприемането на тези мерки броят на специализантите по „Обща медицина“ на възраст до 35 години е 66 за периода от 2015 г. до първата половина на 2019 г. (т.е. за 4,5 години). След промяната в нормативната уредба, за периода от втората половина на 2019 г. до края на 2021 г. (т.е. за 2,5 години) броят на специализантите по „Обща медицина“ на възраст до 35 години вече е увеличен повече от два пъти (136).

В България има повече специализирани лекари, отколкото в много други държави членки, докато по брой на медицинските сестри страната е на последно място.

Тъй като регионалните диспропорции по отношение осигуреността на населението с медицински специалисти следват териториално диспропорционалното разпределение на населението като цяло, мерките от компетентността на МЗ са насочени към създаване на условия за постигане на по-равномерно разпределение на лечебните заведения, които могат да обучават студенти и специализанти (бази за обучение), което от своя страна ще доведе и до по-равномерно разпределение на медицинските специалисти в страната. Облекчаването на процеса по получаване на одобрение на лечебните заведения за извършване на дейности по обучение на студенти и/или специализанти (като в същото време се запазва целта одобрение да получават само лечебни заведения, които биха могли да осъществяват обучението) ще доведе до наличието на повече бази за обучение в по-малки населени места, което от своя страна ще допринесе за намаляване на концентрацията на медицински специалисти в малък брой градове и по-балансираното им географско разпределение. МЗ също така подкрепя инициативи на висши училища за разкриване на структури в страната, в които да се осъществява обучение на медицински сестри и други медицински специалисти. По-големият брой обучаващи институции на медицински сестри ще доведе и до увеличаване броя на студентите по тази специалност.

В периода 2019–2022 г. са извършени редица нормативни промени с цел разширяване на пакета от здравни дейности, заплащани от НЗОК, като са създадени възможности повече дейности по диагностика и лечение да бъдат извършвани в извънболничната помощ, включително изследвания за

ранна диагностика на онкологични заболявания, диабет, болести на храносмилателната система и др.

С одобрената Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка бяха осигурени възнаграждения за всички медицински специалисти, независимо от ограничената дейност на лечебните заведения заради кризата с COVID-19.

Осигуряването на финансова устойчивост на системата на здравеопазване е приоритетна цел за българската държавна политика. С оглед това, през 2020, 2021 и 2022 г. са предприети редица мерки, включително и за увеличаване на публичните разходи в сектор „Здравеопазване“. Политиката в областта на здравеопазването е насочена към подобряването на ефективността и удовлетвореността на гражданите от функционирането на сектора. Предвидени са програми и мерки, които подпомагат изпълнението на СП на ЕК към България да подобри ефективността на разходите на системата на здравеопазването, както и достъпа до здравни услуги, включително чрез намаляване на преките плащания от страна на пациентите и чрез преодоляване на недостига на медицински специалисти.

Увеличението на разходите гарантира изпълнението на политиките, програмите и мерките както в областта на профилактиката и промоцията на здравето, така и в областта на диагностиката и лечението, които кумулативно имат съществен принос за постигане на по-добри резултати по отношение на основните здравно-демографски показатели на населението, като основен индикатор за ефективността на системата.

В центъра на българската система за здравеопазване продължават да са болниците.

За 2022 г. средствата по функция „Здравеопазване“ в консолидираната фискална програма са нараснали с близо 1 307,2 млн. лв. спрямо актуализираната програма за 2021 г., което е увеличение от 18,6 % спрямо 2021 г. и достигат относителен дял 5.8 % от БВП. С увеличението на средствата по бюджета на НЗОК се осигурява разширяването на обема и обхвата на профилактичните прегледи за оценка на рисковите за здравето фактори и ранно диагностициране на социално-значими заболявания, които са най-често причина за инвалидизация и смъртност.

С измененията в Закона за лечебните заведения и Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които МЗ субсидира лечебни заведения, е разширен обхватът на лечебните заведения, които могат да получават субсидии от МЗ, както и обхватът на медицинските дейности, които МЗ субсидира, включително и дейностите свързани с лечението на инфекциозни болести. Средствата са за осигуряване на капацитет на лечебните заведения за реакция при разпространение на COVID-19, включително и чрез увеличение на възнагражденията на медицинския персонал. Чрез наредбата е осигурено увеличение на възнагражденията за медицинския персонал в лечебните заведения в труднодостъпни и отдалечени райони, както и в лечебните заведения за психиатрична помощ.

Ефективността на системата за здравеопазване в България продължава да е ниска в сравнение с другите държави членки

Броят на хоспитализациите през последните години е намалял, като за 2015 г. те са общо 2,3 млн., 2019 г. – 2,4 млн., а през 2020 г. – 1,9 млн. Броят на болниците в България за периода 2015–2021 г. също е намалял – от 348 на 342. Това се дължи на въведените през 2016 г. регламенти, свързани с Националната здравна карта, в която са определени потребностите на населението от видове медицински дейности по нива на компетентност. Въпреки че болничните легла се увеличават, по отношение на използваемостта им се наблюдава трайна тенденция за намаляване (2015 г. е 68 %; за 2018 г. е 65%, за 2020 г. е 53%, а за първото полугодие на 2021 г. – 56% при среден престой 5,1 дни), което се дължи на създадените възможности за извършване на повече дейности в извънболничната помощ.

Отчита се тенденция за намаляване на диагностицираните с остра мозъчно-съдова болест и остър инфаркт на миокарда, като особено видима е тази тенденция при инсултите. Хоспитализираните с инсулт през 2021 г. са били 42 822, при 46 072 за 2020 г. и 55 384 за 2019 г. Тенденция за намаляване има и при хоспитализираните с остър инфаркт на миокарда, които през 2021 г. са били 9 787, през 2020 г. – 9 965, а през 2019 г. – 11 488. В броя на хоспитализациите по причина новообразувания също се отчита намаление, като през 2020 г. те са 149 788, при 172 549 за 2019 г. Наблюдаваната през последните години структура на смъртността по причини се променя през 2020 г., като 60.6% от смъртните случаи се дължат на болестите на органите на кръвообращението, при средно 65 % за периода 2015-2019 г., а 14.9% се дължат на новообразуванията, при 16% средно за периода 2015-2019 г.

Табл. 2-1: Мерки, адресиращи СП 1, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2022 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2022 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Предприемане на всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване	Намаляване на ставката на данък върху добавената стойност (ДДС) от 20% на 9% за определени доставки на стоки и услуги	Намаляване на ставката за ДДС от 20% на 9% за доставките на ресторан-търски и кетъринг услуги, на книги, на храна подходяща за бебета или за малки деца и на бебешки пелени и подобни хигиенни артикули, както и за консумацията на бира и вино в питейни заведения, за доставките на услуги за използване на спортни съоръжения и за доставка на обща туристическа услуга в случаите по чл. 136 от Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС)	01.01.2022	Със Закона за изменение на ЗДДС (ДВ, бр. 111 от 31.12.2021 г.), е удължен срокът за прилагане на намалената ставка от 9 на сто за горепосочените стоки и услуги до 31 декември 2022 г.	Прилагане на намалената ставка в съответствие с действащите разпоредби на ЗДДС.	31.12.2022	Подкрепа на бизнеса за преодоляване последствията от кризата в определени отрасли	Средномесечен брой доставчици, приложили намалена ставка на данъка
	Освобождаване от ДДС на доставки на стоки и услуги, свързани с COVID-19	Освобождаване с право на приспадане на данъчен кредит (т.е. чрез прилагане на нулева ставка на данъка) на следните доставки, облагаеми на територията на страната: 1. Доставка на ваксини срещу COVID-19 и услугите, пряко свързани с тези ваксини; 2. Доставка на медицински изделия за инвитро диагностика на COVID-19 и услугите, пряко свързани с тези изделия. В обхвата на тези освободени доставки влизат и вътреобщностните придобивания (покупки от други държави-членки на ЕС).	01.01.2022	Мярката се прилага в съответствие с действащите разпоредби на ЗДДС.	Прилагане на мярката в съответствие с действащите разпоредби на ЗДДС.	31.12.2022	Подкрепа на бизнеса за преодоляване последствията от кризата в определени отрасли	Средномесечен брой доставчици, приложили освобождаването
	Освобождаване от ДДС и мита върху вноса на някои медицински стоки	Освобождаване от ДДС и мита върху вноса на някои медицински стоки, необходими за борба с последиците от пандемията на COVID-19, в съответствие с Решение 2020/491 от 03.04.2020 г. на ЕК и на основание приетото Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 80 от 2020 г.,	01.01.2022	Предприети са действия за удължаване действието на мярката. В тази връзка ЕК прие Решение (ЕС) 2021/2313 от 22 декември 2021 година, във връзка с което, подадите искане държави членки, включително и Република България, да прилагат освобождаване от вносни мита и освобождаване от ДДС при внос, предоставено за стоки, необходими за борба с последиците	Предоставяне на обобщена информация от Агенция „Митници“ относно прилагане на мярката, в срок до 31.10.2022 г.	30.06.2022	Осигуряване на достатъчно количество стоки, необходими в борбата с коронавируса	Естество и количество на различните стоки, освободени от вносни мита и от ДДС съгласно чл. 1 от Решение № (ЕС) 2020/491

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		с което е допълнено ПМС № 75 от 2007 г.		от пандемията от COVID-19 през 2022 г., което ще се прилага за стоки, внесени до 30 юни 2022 г.				
	Увеличен размер на данъчните облекчения за деца и деца с увреждания	Увеличаване на размера на данъчните облекчения за деца и деца с увреждания за придобитите през 2021 г. доходи. С промяната се увеличава размерът на данъчното облекчение за деца по чл. 22в от Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), като от сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 от ЗДДФЛ се приспадат следните суми: 4 500 лв. – при едно ненавършило пълнолетие дете; 9 000 лв. – при две ненавършили пълнолетие деца; 13 500 лв. – при три и повече ненавършили пълнолетие деца. Увеличен е и размерът на данъчното облекчение за деца с увреждания по чл. 22г от ЗДДФЛ, като сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 от ЗДДФЛ се намалява с 9 000 лв. за отглеждане на дете с 50 и с над 50 на сто вид и степен на увреждане, определени с влязло в сила решение на компетентен орган. Предложено е мярката да се прилага и за придобитите през 2022 г. доходи	01.01.2022	Ползване на данъчните облекчения в увеличен размер, с подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за доходи, придобити през 2021 година	Ползване на данъчните облекчения по чл. 22в и чл. 22г от ЗДДФЛ в увеличен размер, при работодателя – за доходи от трудови правоотношения, придобити през 2022 година	31.12.2022	Подкрепа на домакинствата за преодоляване последиците от кризата	Брой ДЗЛ, ползвали данъчните облекчения
Да мобилизира достатъчно финансови ресурси за укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната система	Осигуряване на финансова устойчивост на системата на здравеопазване и подобряване достъпа на населението до здравни услуги	Разширяване на обема и обхвата на финансираните от НЗОК дейности чрез увеличение на бюджета на НЗОК	2020 г.	Ежегодно нарастване на разходите по бюджета на НЗОК, като за 2022 г. бюджетът е увеличен с 27,7% спрямо 2020 г. Подписани са анекси към Националния рамков договор за медицински дейности с цел увеличение на цените на клиничните пътеки, включително на пътеките за лечение на COVID-19. Осигурено е възнаграждение за периода на епидемична ситуация на всички медицински специалисти, въпреки ограничената дейност на лечебните заведения поради кризата с COVID-19. През 2021 г. е сключен анекс към НРД, с който се осигурява финансирането, освен на PCR тест, и за бързи антигенни тестове, извършени като част от болничното лечение.	Осигуряване изпълнението на НРД 2020-2022	2022 г.	Бюджет на НЗОК за 2020 г. – 4,7 млрд. лв. Бюджет на НЗОК за 2021 г. – 5,7 млрд. лв. Бюджет на НЗОК за 2022 г. – 6,05 млрд. лв.	Увеличение на бюджета на НЗОК за 2022 г. с 27,7% спрямо 2020 г. Сключени 3 анекса към НРД 2020-2022 за увеличаване на цените на клиничните пътеки и за осигуряване заплащането на тестове за ковид. Приета Методика за определяне на размера

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				В лечебни заведения за извънболнична помощ са създадени COVID зони за диагностика и лечение на пациенти с леко и средно тежко протичане на коронавирусна инфекция независимо от здравноосигурителния им статус.				на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности Приети Правила за условията и реда за заплащане на средства на изпълнителите на болнична медицинска помощ за допълнителни трудови възнаграждения на персонала за срока на обявена извънредна епидемична обстановка Разкрити 119 COVID зони
	Механизмите за финансиране на медицински дейности	Усъвършенстване на механизмите за финансиране на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване	2020 г.	Приет Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за лечебните заведения (ДВ, бр. 71 от 11.08.2020 г.), с който се осигурява нормативна възможност за субсидиране на лечебни заведения със структури за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести. Приети две Наредби за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които МЗ субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения (ДВ, бр. 50 от 25.09.2020 г. и Държавен вестник (ДВ), бр.71 от 27 август 2021г.), с които се раз-	Осигуряване изпълнението на дейностите извън обхвата на здравното осигуряване, финансирани чрез бюджета на МЗ	2022 г.	Сключени договори със 165 лечебни заведения за болнична помощ Подобрен достъп на населението до медицински дейности	Увеличение на бюджета на МЗ за дейности по Наредба № 3/2019 г. с 25 млн. лв.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				ширява обхватът на субсидираните дейности и на лечебните заведения, включително и дейност в труднодостъпни места.				
	Ранна диагностика и лечение	Подобряване на възможностите за ранна диагностика и лечение чрез промени в нормативната уредба	2022 г.	Подготовка на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8/2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и Наредба № 9/2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК	Проведено обществено обсъждане и обнародване на наредбите Сключване на анекс към НРД 2020-2022	2022 г.	Разширен обем и обхват на профилактичните прегледи	34 % увеличение на бюджета на НЗОК за извънболнична помощ и медико-диагностични изследвания за 2022 г. спрямо 2021 г.
	Осигуряване на равен достъп до безопасни, качествени и ефективни лекарствени продукти	Обезпечаване на терапията на българските пациенти с лекарствени продукти, използвани за лечение на COVID-19	2021	Осигурен лекарствен продукт срещу COVID-19, за специфично лечение на коронавирусна инфекция Veklury (INN Remdesivir). Осигурени моноклонални антитела: Комбинацията Casirivimab and Indevimab 120 mg/ml concentrate for solution for infusion, и Regkirona (INN Regdanvimab). Проведена процедура за доставка на лекарствения продукт Lagevrio (Molnupiravir) Осигурен оперативен резерв от лекарствени продукти прилагани за лечение на системен възпалителен отговор и протромботични състояния, възникнали в следствие на COVID-19 при хоспитализирани пациенти.	Сключване на рамково споразумение за осигуряване на лекарствения продукт Veklury (INN Remdesivir) Осигуряване на лекарствените продукти: Kineret 100 mg/0,67 ml, (INN Anakinra) Paxlovid (PF07321332; Ritonavir)	2022	Предвидени средства в Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) в размер на 131,8 млн. лв.	Осигурен достъп до лекарствени продукти използвани за лечение на COVID-19 в 28-те области на страната – 100%.
	Осигуряване на равен достъп до безопасни, качествени и ефективни лекарствени продукти	Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия за лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване	2021	Прилагане на механизъм по договаряне и сключване на рамкови споразумения за лекарствените продукти осигурявани по реда на Наредба № 34/2005 г., за които стойността заплащана от бюджета на МЗ, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други ПРУ. В резултат на проведеното договаряне за лекарствените продукти, предназначени за лечение на инфекциозни заболявания (ХИВ инфекция и туберкулоза), които отговарят на разпоредбата на чл. 262, ал. 14 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) са сключени рамкови споразумения и е постигнато спестяване на финансов ресурс на обща	Проведени процедури и сключени договори по реда на ЗОП за осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия за лечението на българските граждани за заболявания, извън задължителното здравно осигуряване.	2022	Създадени условия за осигуряване на финансова стабилност	Осигуряване на устойчива среда Сключени рамкови споразумения за лекарствените продукти осигурявани по реда на Наредба № 34/2005 г. - размер на спестения финансов ресурс за 2023г.; Сключени договори за доставка на лекарствени продукти за

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				стойност 2 055 535, 87 лв. по спецификацията за доставка на лекарствени продукти за 2022г. по Наредба № 34/2005 г.				2022г. по Наредба № 34/2005 г. по всички обособени позиции от спецификацията – 100%.
	Подобряване на фармацевтичните грижи	Осигуряване на по-добър достъп до фармацевтични грижи чрез създаване на Национална аптечна карта	2020	Създадена е работна група за изготвяне на методика по чл. 227б, ал. 5 от ЗЛПХМ.	Създаване на Методика за изработване на Областна аптечна карта.	2022	Създаден образец и ред, по който ще се изработват областните аптечни карти в отговор на потребностите на населението	Осигурен оптимален достъп Идентифициране на области и населени места с реален недостиг. Брой създадени областни аптечни карти – 28 бр.; Национална аптечна карта – 1 бр.
	Подобряване устойчивостта на здравната система и способността ѝ за ефективна реакция при извънредни епидемични ситуации	Осигуряване на превенция и подкрепа на медицинския и немедицинския персонал, който посреща първи предизвикателствата на глобалната пандемична криза, свързана с разпространението на COVID-19, чрез осигуряване на допълнително възнаграждение и лични предпазни средства.	2020 г.	Реализиране на проект BG05M9OP001-1.099-0001 „Подкрепа на работещи в системата на здравеопазването в условия на заплахата за общественото здраве от COVID-19“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014-2020 г. Изплатени са допълнителни възнаграждения на медицинския и немедицинския персонал от болнични лечебни заведения, медико-диагностични лаборатории, регионални здравни инспекции (РЗИ), центрове за спешна медицинска помощ (ЦСМП), центрове за психично здраве (ЦПЗ), Националният център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ), здравни медиатори, осъществявали активна работа на първа линия в условията на COVID-19, на стойност 237 млн. лв. за 161 792 бр. възнаграждения. Доставени са еднократни предпазни маски за лечебните заведения и НЦЗПБ, РЗИ и ЦСМП и предпазни маски тип респиратори, както и еднократни защитни гащеризони на обща стойност 499 997 лв.	Разработване на уеб базирана дигитална апликация за обучение на медицински персонал по отношение на диагностиката и лечението на COVID-19	Март 2023 г.	ОП РЧР – 237,8 млн. лв.	Брой обучени лица чрез дигиталната апликация – 4 000

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Подобряване устойчивостта на здравната система и способността ѝ за ефективна реакция при извънредни епидемични ситуации	Осигуряване на допълнителна медицинска апаратура, защитно облекло и оборудване за нуждите на общинските и ведомствените лечебни заведения.	Април 2020 г.	Реализиране на проект BG16RFOP001-4.003-0001 „Борба с COVID-19“ финансиран по ОПРР 2014 – 2020. По проекта са доставени на 453 бр. апарати за белодробна вентилация; закупени и предадени за експлоатация са 6 бр. машини за автоматична екстракция PCR изследвания за доказване на Covid-19 на 5 лаборатории в гр. София и страната; По проекта са доставени на апарати за белодробна вентилация; закупени и предадени за експлоатация са машини за автоматична екстракция PCR изследвания за доказване на Covid-19; доставени са тестове за детекция и за екстракция GeneFinderTM COVID-19 Plus RealAmp kit и ExiPrep Dx viral DNA/RNA kit. Доставени и разпределени са лични предпазни средства за медицинския и немедицинския персонал от първа линия в борбата с COVID-19 –защитни маски за лице, предпазни очила, калцуни, еднократни защитни костюми, и др. медицински консумативи за нуждите на медицинския и немедицинския персонал на първа линия обща стойност 39 248 779 лв.	Доставка на допълнителна медицинска апаратура и оборудване, предназначени за нуждите на общинските и ведомствените лечебни заведения. Предстои закупуване на лабораторно оборудване и Real-Time PCR за детекция COVID-19 и за екстракция.	Април 2022 г.	ОПРР – 40.4 млн. лв.	Брой подкрепени обекти в системата на здравеопазването с подобрен капацитет за реакция при кризи – 40; Брой доставени апарати за белодробна вентилация – 453
	Изграждане и въвеждане на Национална здравна информационна система (НЗИС)	Повишаване качеството и ефективността на здравеопазването чрез въвеждане на НЗИС и осъществяване на реален достъп на пациента до информация за собственото му здраве. Съкращаване на времето за обслужване на пациенти и граждани, повишаване на качеството на административните услуги в здравеопазването и съкращаване на финансовите разходи. Постигане на значителна промяна на качеството на здравеопазване, чрез използване на нови здравни технологии в областта на електронното здравеопазване	2020	Проектът се изпълнява текущо. През месец юли 2020 г. е сключен договор за разработка и внедряване/въвеждане на НЗИС. Реализирани и внедрени са базови функционалности на НЗИС, с които е предоставена възможност за достъп до електронното медицинско досие, за издаване на електронна рецепта (бяла и бл. МЗ-НЗОК №5 и 5А) и за издаване на направление за медико-диагностична дейност (бл. МЗ-НЗОК №4 за изследвания за covid-19). Реализирани и внедрени са 15 електронни административни услуги (ЕАУ), по-важните от които са насочени към регистрацията на лечебни заведения	Реализирани всички дейности и функционалности по проекта, в т.ч.: е-преглед е-хоспитализация надграждане на модул е-рецепта с жълта и зелена рецепта надграждане на модул е-направление с направлението за консултация, високоспециализирана дейност и др., в т.ч. и обхващане на всички медико-диагностични дейности надграждане на модула с ЕАУ разработка, надграждане и/или интеграция на основни регистри в сектор здравеопазване, необходими за работата на НЗИС	м. декември 2022 г.	Проектът се финансира от държавния бюджет 9,9 млн. лв. с ДДС	Изградена НЗИС

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Гарантиране на балансирано географско разпределение на здравните работници	По-равномерно разпределение на обучаващите институции в страната, в които се провежда обучение на медицински специалисти	Създаване на условия за по-равномерно разпределение на лечебните заведения, които могат да обучават студенти и специализанти	2021 г.	Публикувана на 24.08.2021г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2019 г. за изискванията към лечебните заведения, които извършват обучение на студенти и специализанти, с която са създадени условия повече лечебни заведения да могат да кандидатстват за получаване на одобрение за обучение на студенти и/или специализанти	Предстои изпълнение на следващите етапи от процедурата	2022 г.	По-равномерно разпределение на обучаващите институции, в които се провежда обучение на медицински специалисти на територията на страната	Изготвена Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2019 г. за изискванията към лечебните заведения, които извършват обучение на студенти и специализанти
Подобряване на достъпа до здравни услуги	Модернизация на системата за спешна медицинска помощ (СМП)	Изпълнение на голям инвестиционен проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ – закупуване на специализирани превозни средства и оборудване, изпълнение на стойтелно монтажни работи (СМР).	2018 г.	Сключени са 46 броя договора с изпълнители на СМР, в обхвата на които попадат 105 обекта – ново строителство и преустройство, доставено е цялото медицинско оборудване от недиагностичен тип, доставени и въведени в експлоатация за филиалите за спешна помощ и за спешните отделения на лечебните заведения са 234 бр. хладилници за лекарствени средства, доставени са 358 бр. линейки.	Реализиране на планираните дейности по проекта: изпълнение на сключени договори за доставка на медицински превозни средства, изпълнение на договори за доставка на оборудване, обзавеждане и изпълнение на СМР.	2023 г.	ОПРР 2014-2020 – 163.5 млн. лв.	Население, обхванато от подобрените услуги по спешна медицинска помощ – 7 245 677; Модернизирани обекти на СМП – 237 бр.; Закупени санитарни превозни средства (линейки) – 400 бр.



Специфична препоръка 2

Да осигури подходяща социална закрила и основни услуги за всички и да засили активните политики по отношение на пазара на труда. Да подобри достъпа до работа от разстояние и да насърчи цифровите умения и равния достъп до образование. Да отстрани недостатъците по отношение на адекватността на схемата за минимален доход.

Резюме на политиката

В отговор на препоръката и с цел осигуряване на подходящи основни услуги за най-уязвимите групи от населението, по ОПРР 2014–2020 продължава изпълнението на мерките насочени към подобряване на социалната инфраструктура, осигуряването на социални жилища, както и мерките в подкрепа на деинституционализацията на деца и възрастни. Подкрепата ще продължи и в периода 2021–2027 г., в който се предвижда ПРР да финансира изграждането на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора; инфраструктура за създаване на друг тип услуги (за спешно настаняване, консултативни услуги и др.) и подобряване на средата в съществуващите услуги, включително и по отношение на интегрираните услуги. За осигуряване на социалното включване на децата и техните семейства, ПРР ще подпомага инвестиции в инфраструктурата на мрежата от услуги за ранно детско развитие, на услуги за превенция и ранна интервенция на деца с увреждания и създаване на друг тип услуги за тях, включително интегрирани, както и за подобряване на средата в съществуващи услуги за деца. Ще се подкрепя и осигуряването на подслон и адекватни жилищни условия.

Активната политика на пазара на труда през 2022 г. ще допринесе за намаляване на безработицата и повишаване на заетостта, за подобряване на пригодността за заетост и адаптивността на работната сила чрез подпомагане на преходите от безработица и неактивност към заетост, приоритетно за неравнопоставените групи на пазара на труда, както и насърчаване на заетостта чрез поемане на част от разходите на работодателите за работна сила. Предвижда се осигуряване на заетост на 8 900 безработни лица по програми и мерки за субсидирана заетост по реда на Закона за насърчаване на заетостта и включване на 11 000 заети и безработни лица в обучения за възрастни. Средствата за изпълнение на активната политика на пазара на труда през 2022 г. са в размер на 123 млн. лева.

Безработните младежи до 29 г., както и младежи, които нито се обучават, нито са заети (NEET's) са едни от основните приоритетни групи на активната политика на пазара на труда. С младежите ще се работи съобразно насоките, дадени в новата Препоръка на Съвета „Мост към работни места – укрепване на Гаранцията за младежта“. Усилията са насочени към насърчаване на активното поведение на младите хора, повишаване пригодността им за заетост, подпомагане тяхната инициативност и предприемчивост, повишаване мотивацията им за труд и за успешна трудова реализация. Навременната и индивидуална работа с всеки младеж е от ключово значение за реализацията на младите хора. Придобитото образование и/или обучение, в съчетание с потребностите на пазара на труда, са гаранция за устойчива заетост и успешна професионална реализация. В тази връзка, се предвижда прилагането на различни инструменти (ателиета за търсене на работа, работа с психолози и кейс-мениджъри, обучения и др.). За достигане до неактивните и безработните младежи се предвижда обединяване на усилията на медиаторите, институциите, социалните партньори и местната власт, чрез подобряване на обмена на данни, провеждане на информационни дни, използване на съвременните канали за информиране и развитие на електронните услуги. Една от основните задачи на Национален план за действие по заетостта (НПДЗ) 2022 г. е намаляване на продължителната безработица. Основен фокус ще бъде работа с безработните лица с престой на пазара на труда над две години. В контекста на Препоръката на Съвета на ЕС, относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда, и през 2022 г. ще се изпълняват сключените вече, както и ще бъдат сключени нови, „Споразумения за интеграция в заетост“ за ползване на конкретни посреднически услуги и за насочване към услуги, предоставяни от други институции, с цел преодоляване на индивидуални пречки за интеграция на пазара на труда. Ще се изпълнява подписаното Национално рамково споразумение между Министерството на труда и социалната политика (МТСП), Министерството на образованието и науката (МОН), МЗ и Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ). Предвижда се прилагането на комплекс от мерки, подпомагащи продължително безработните лица в прехода им от безработица към устойчива и качествена заетост, с фокус върху консултиране ориентирано към потребностите на лицата, техните силни

страни и потенциал, мотивиране, професионално ориентиране, отчитане статуса на цялото домакинство на продължително безработното лице. Предвижда се също така включване в трудови борси, субсидирана заетост, подкрепа на работното място, с цел стабилизиране и превенция на преждевременното напускане. Във всички бюра по труда ще се прилагат услугите „семеен консултант“ и „консултация и менторство след започване на работа“, изграждане и поддържане на добро взаимодействие със социалните партньори по места. Основен инструмент за подпомагане на заетостта в региони с ограничено търсене на работна сила е реализирането на регионални програми за заетост. Програмите са ефективен инструмент на активната политика на пазара на труда, с който се подпомагат регионите и се осигурява заетост на безработни лица от уязвимите групи.

Във връзка с цифровия преход и навлизането на цифровите технологии във всички сфери, през 2022 г. и следващите години политиката за обучение на възрастни (лица над 16 г.) ще постави приоритетно внимание на развитието на дигиталните умения на работната сила – общи, приложими за всички сфери на социално-икономическия живот, и специфични – необходими за успешното изпълнение на професията.

През 2022 г., със средства от Европейския Социален Фонд (ЕСФ) по ОПРЧР (процедура „Развитие на дигиталните умения“) и с помощта на национално представителните организации на социалните партньори, ще се направи изследване и анализ на икономическите сектори за установяване на потребностите от дигитални умения за успешно изпълнение на ключови професии и длъжности по сектори. Въз основа на тази информация, до средата на 2023 г. ще се разработят унифицирани профили на общите и специфичните дигитални умения необходими за успешно изпълнение на ключови професии и длъжности, ще се разработят секторни рамки на дигиталните умения, инструменти за оценка на потребностите от специфични дигитални умения, учебно съдържание и учебни програми за обучение за специфични дигитални умения. За тази цел през 2021 г. е разработен унифициран инструментариум, който ще осигури прилагането на единен подход в изпълнението на дейностите.

В рамките на Националния План за възстановяване и устойчивост (НПВУ) е заложен мащабен проект за изграждане, до средата на 2026 г., на национална платформа за онлайн обучение на възрастни (лица над 16 г.) в електронна среда, която ще предоставя възможност за провеждане на онлайн курсове за обучение за придобиване на професионална квалификация и за ключови компетентности, вкл. с адаптирани възможности за обучение на лица в неравностойно положение, вкл. за лица с увеждания, с ниско равнище на образование и др. Целта е по-широко внедряване и използване на дигиталните технологии в процеса на обучението на възрастни и създаване на електронна среда за учене, която да даде възможности за предоставяне на висококачествено, включващо и достъпно обучение, вкл. и ресурси за самостоятелно учене. За осигуряване на достъп на лицата в неравностойно положение до платформата и онлайн курсовете за обучение (вкл. на лицата без собствено оборудване и интернет, от по-малките населени места, и др.) ще се изградят/адаптират 760 дигитални клубове на територията на цялата страна, които ще бъдат оборудвани със съвременна компютърна техника и интернет достъп и ще се осигурят наставници за подпомагане участието на лицата в онлайн обучение.

С финансиране по НПВУ са планирани и действия за повишаване равнището на дигитални умения на работната сила. Предвижда се до средата на 2026 г. включване на 500 000 безработни и заети лица без дигитални умения в обучения за придобиване на базово и/или средно равнище на общи дигитални умения, както и предоставяне на възможности за признаване и валидиране на дигитални умения на поне 100 000 безработни и заети лица, които са придобили по неформален път или чрез самостоятелно учене. За тази цел през 2022–2023 г. ще се разработят единни учебни програми за обучение за общи дигитални умения и инструменти за оценка, както и единен сертификат за равнище на дигитални умения, който да бъде разпознаваем от обучаващите институции и работодателите.

С цел подобряване на достъпа до образование, продължава изпълнението на проекти за модернизиране на образователната инфраструктура по ОПРР 2014–2020. Подкрепата за осигуряване на адекватен достъп до образование чрез инвестиции в образователна инфраструктура и оборудване ще продължи и през периода 2021–2027 г. по ПРР 2021–2027.

Чрез Единния портал за достъп до електронни административни услуги на гражданите и бизнеса се предоставя информация и възможност за заявяване на услуги, включително свързани с достъп до работа.

Политиките, заложили за изпълнение през 2022 г. по СП 2, продължават провеждането на цялостна образователна реформа в областта на предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот, в т.ч.:

- Насърчаване на равния достъп до образование и приобщаващия характер на образованието/Успешно включване на децата в училищната образователна система и намаляване на преждевременното напускане на училище;
- Дигитална трансформация в образованието/Формиране и развитие на дигитални компетенции и дигитализация на образователната среда;
- Образование за професиите на настоящето и бъдещето / Подобряване на качеството и приложимостта на професионалното образование и обучение;
- Законодателни и структурни промени, насочени към мащабна реформа в сферата на предучилищното, училищното (вкл. професионалното) и висшето образование/ Повишаване на качеството на образование/ Съвместно използване на ресурсите;
- Разработване на Стратегия за уменията (в партньорство с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР));
- Превенцията на отпадането от училище се осъществява и чрез изпълнението на дейностите по проектите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР) „Активно приобщаване в системата на предучилищно образование“, „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден“, „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ и др. И през периода 2021–2027 г. по Програма „Образование“ със средства от ЕСФ + ще продължи подкрепата за политиките насочени към намаляване дела на преждевременно напусналите училище, за придобиване на ключови компетентности за развитие на уменията на 21 век, за подкрепа за личностно развитие и разгръщане на потенциала на всяко дете и ученик. Ще се подпомогне преодоляването на цифровото изключване на маргинализираните групи, вкл. на ромите, и намаляването на риска от отпадане, породен от ограничения достъп до цифрови технологии, чрез осигуряване на подкрепа за придобиване на цифрови умения за учене в електронна образователна среда и осигуряването на техническа средства за достъп до електронни образователни платформи и ресурси, с оглед осигуряване на достъп до обучение от разстояние в електронна среда по време на пандемии и в случай на затваряне на училищата.
- По НПВУ ще бъдат реализирани инвестиции, насочени към модернизирване на образователната среда – изграждане на STEM среда, привлекателна и качествена среда за учене. Националният план за възстановяване и устойчивост също ще допринесе за развиване на уменията за използване на възможностите, които дигитализацията предоставя, за осъществяване на качествен образователен процес, насочен към учители, както и за повишаване на дигиталните умения на ученици и родители в уязвими общности. Предвижда се финансиране насочено към ремонт на образователните институции, модерно специализирано оборудване и обновяване на образователната инфраструктура. С тези инвестиции се цели да се осигурят още по-благоприятни условия за качествено образование и обучение и за приобщаване на учащите към образователния процес.

С ПМС № 257 от 28 юли 2021 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП), обнародвано в брой 64 на ДВ от 03.08.2021 г., бяха променени процентите при определяне на диференцирания минимален доход за различните категории лица или семейства, кандидатстващи за отпускане на месечна помощ по реда на чл. 9 от ППЗСП. Промените влязоха в сила от 01.01.2022 г., като за 2023 г. и 2024 г. е регламентирано последващо повишаване на процентите.

Чрез корекция в посока на увеличаване на индивидуалните проценти се постига разширяване на границата за достъп и на размера на получаваната помощ за най-уязвимите групи от населението – безработни лица, лица с увреждания, деца и възрастни хора без пенсия, както и семействата на гореспомнатите целеви групи.

Също така, с приетите промени в ППЗСП се изпълнява препоръката на ЕК по отношение на обхвата, адекватността и регулярната актуализация на месечните социални помощи в контекста на НПВУ.

Наборът от социални показатели в подкрепа на ЕССП показва, че по изпълнение на показателите „Хора, изложени на риск от бедност или социално изключване“ и „Въздействие на социалните трансфери (различни от пенсии) за намаляване на бедността“ България е в много тежка ситуация. Увеличаването на размера на социалните помощи и разширяването на обхвата на подпомаганите лица ще допринесат за намаляване на риска от бедност чрез нарастване на въздействието на социалните трансфери върху намаляване на бедността и социалното изключване.

В началото на 2022 г. беше изготвен ЗИД на Закона за социално подпомагане, в който се регламентира обвързването на социалните помощи с официалната линия на бедност в България. Предложените промени са във фаза „Обществени консултации“.

Констатации от Националния доклад за България за 2020 г.	Отговор на политиката
Пазарът на труда продължава да се развива в положителна посока, макар че недостигът на работна ръка и постоянното свиване на населението в трудоспособна възраст представяват предизвикателства.	Приоритет в одобрената през 2021 г. Стратегия по заетостта на Р България (2021–2030 г.) е увеличаване предлагането на работна сила, като все повече неактивни лица, безработни от неравнопоставените групи на пазара на труда се включват на пазара на труда като търсещи работа. За повишаване предлагането на работна сила ще се прилагат активиращи политики, съобразени с индивидуалните характеристики и потребности както на икономически неактивните лица, така и на лицата от неравнопоставените групи на пазара на труда, а също и на всички търсещи работа лица. В краткосрочен план изпълнението на НПДЗ през 2022 г. ще окаже подкрепа за запазване и повишаване на заетостта чрез придобиване на нови умения от безработните лица и ще допринесе за осигуряването на бързи преходи към нови работни места, приоритетно за неравнопоставените групи на пазара на труда. Ще насърчи заетостта чрез поемане на част от разходите на работодателите за работна сила.
Резултатите на пазара на труда се различават значително в отделните райони.	През 2022 г. продължава изпълнението на Регионалните програми за заетост в 28-те области на страната. Те са ефективен инструмент на активната политика на пазара на труда, с който се подпомагат регионите и се осигурява заетост на безработни лица от уязвими групи. През настоящата година е осигурен финансов ресурс в размер над 48 млн. лв. (приблизително 4 пъти повече в сравнение с 2021 г.), с който да се осигури заетост за 9 150 безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда. Изпълнението на регионалните програми ще допринесе за намаляване на диспропорциите в заетостта и безработицата по региони.
Мерките за повишаване на квалификацията могат да бъдат от основно значение, за да се подготви работната сила за промените в нуждите на пазара на труда.	Повишаване на квалификацията и уменията на безработните и на заетите е предпоставка за осигуряване на устойчива заетост. За заетите лица обученията ще бъдат свързани с усвояване на нови умения, в т.ч. цифрови, за усъвършенстване на основните умения и придобиване на умения на бъдещето, с цел устойчивост на заетостта. За съкратените лица в резултат на пандемията ще се предлагат обучения за усвояване на нови ключови умения, в т.ч. цифрови, и придобиване на нови професии от безработните, чиито работни места са закрити и в краткосрочен период не се очаква в тези икономически дейности да се разкриват достатъчно нови работни места. Ще се работи за по-успешно включване и усвояване на умения от безработните от най-неравнопоставените групи, по-бързо устройване на работа и постигане на устойчива заетост.
Интеграцията на пазара на труда на уязвимите групи продължава да е слаба.	През 2022 г. по НПДЗ със средства от държавния бюджет за активна политика ще се финансира заетостта на 22 223 безработни лица (с 34.8% повече от 2021 г.). От тях 16 005 (с 9.5% повече от 2021 г.) ще започнат работа на субсидирани работни места за първи път през т. г. В обучение за придобиване и/или повишаване на професионалната квалификация или придобиване на ключови компетентности, съобразени с изискванията на работодателите, ще се включат 10 686 лица, от тях 9 486 ще бъдат безработни, а 1 200 – заети лица в микро, малки и средни предприятия.

Броят на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, продължава да е голям, но намалява.

В ролята си на обществен посредник, Агенцията по заетостта (АЗ) ще продължи да съдейства за увеличаване на участието на пазара на труда и намаляване на броя на неактивните лица в трудоспособна възраст, включително и младежи, чрез активиране и обучение за придобиване на търсени от работодателите знания, умения и компетентности. Ще продължи изпълнението на Препоръката на Съвета „Мост към работни места – засилване на Гаранцията за младежта“ за по-ускорено намаляване безработицата сред младежите, особено от групата на неактивните (NEET's). Предвижда се изготвянето на Национално рамково споразумение за нейното изпълнение, включващо координиран подход за прилагане на мерки от компетентността на редица институции и организации, имащи отношение към младежките политики.

За намаляване броя на неактивните младежи допринасят и усилията на младежките и ромските медиатори, които ще продължат да изпълняват специфичните си дейности за идентифициране и активиране на неактивни лица, вкл. на младежи от групата NEETs, на местно ниво.

Качеството и приобщаващият характер на образователната система продължават да представляват предизвикателство, въпреки провежданите реформи.

Въвеждане на задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст и отпадане на таксите за детските градини; продължаващо прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите за успешното включване в образование и предотвратяване на отпадането от училище; приобщаващо образование и личностно развитие на деца/ученици; повишаване качеството на висшето образование и връзката му с пазара на труда; прилагане на система за мониторинг и анализ на постигнатите резултати от изпълнението на политики и програми с цел предприемане на коригиращи действия/ Разработване на средносрочна бюджетна прогноза и бюджет по политики и програми, ориентиран към резултатите/Осигуряване на публични ресурси за изпълнение на поставените цели и за постигане на очакваните резултати – увеличаване на стандарта за издръжка на образователните институции, увеличение на учителските заплати, инвестиции за обогатяване на извънкласните дейности, осигуряване на допълнителни средства за ремонт на физкултурни салони и спортни площадки.

Цифровите умения на младото население са слаби.

Повишаване нивото на дигиталните умения на децата и учениците/ Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии. Политиката се надгражда чрез изпълнението на Национална програма „информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ и на проект „Образование за утрешния ден“ по ОПНОИР.

Създаване във всяка институция за предучилищно и училищно образование (ПУО) на високотехнологична образователна среда и условия за преподаване чрез използване на интегрирани образователни платформи и облачни технологии;

Увеличаване броя на електронните устройства в институциите от системата на ПУО; Оборудване на класните стаи с модерно оборудване за работа с дигитално учебно съдържание;

Осигуряване на безплатен, безопасен/защитен достъп до интернет на учениците в образователните институции;

Споделяне, интегриране и използване от ученици и учители на безплатни цифрови ресурси, доказали своята ефективност;

Осигуряване на безплатен достъп до електронни книги на съответните печатни издания за учениците от първи до седми клас;

Осигуряване на достъп до виртуална класна стая и педагогическа подкрепа за дистанционно обучение в електронна среда за всички ученици в случаи на епидемии, природни бедствия и др., както и за тези ученици, които са в рискови категории и не могат да посещават училище поради

здравословни причини и/или имат специални образователни потребности (СОП);

Развиване на уменията на педагогическите специалисти да преподават в онлайн среда и да развиват използването на цифрово учебно съдържание;

Развитие на дигиталните компетенции на педагогическите специалисти за прилагане на нови технологии, облачни ИКТ услуги, иновативни дигитални методи на преподаване, за интегриране на дигиталната медийна грамотност в обучението.

Табл. 2-2: Мерки, адресиращи СП 2, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2022 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2022 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заетост	Активна политика на пазара на труда Изпълнение на НПДЗ 2022 г. , включващо:	Програми и мерки за насърчаване създаването на заетост на групи в неравностойно положение на пазара на труда	Април 2022 г.	Изготвен първи вариант на НПДЗ 2022 г. Предстои съгласуване по чл. 32 от Устройствен правилник на Министерския съвет и неговата администрация (УПМСНА)	Изпълнение на мерките и програмите, включени в плана, финансирани със средства от държавния бюджет(ДБ)		123 млн. лева, от тях:	10 686 заети и безработни лица, включени в обучение за възрастни
	Мерки, насочени към включване в заетост на безработни младежи до 29-години	Реализиране на Програма „Старт на кариерата“, мерки по ЗНЗ, насочени към младежи до 29 г. възраст в т.ч. чл. 36, ал. 1, чл. 36, ал. 2, чл. 36а, чл. 41, чл. 41а за осигуряване на заетост на младежи до 29-годишна възраст		5 безработни младежи до 29-годишна възраст са включени в заетост.	Изпълнение на мерки, насочени към устройване на пазара на труда на безработни младежи до 29 години			22 223 наети лица по програми и мерки за субсидирана заетост (стойностите са индикативни НПДЗ 2022 г. още не е приет от МС.
	Интегриране на продължително безработни и икономически неактивни лица в заетост	Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица, НП „Активиране на неактивни лица“, чл. 36а и чл. 55в от ЗНЗ за осигуряване на заетост на продължително безработни лица		19 продължително безработни лица са включени в заетост. 2 098 неактивни лица, регистрирани в ДБТ като безработни.	Изпълнение на мерките и програмите, включени в плана, финансирани със средства от ДБ		8 915 288 лв.	1 809 безработни младежи до 29 години включени в заетост
	Повишаване на заетостта, намаляване на безработицата и повишаване на качеството на работната сила в регионите	Регионални програми за заетост		Предстои стартиране на процедура за разработване на Регионални програми за заетост – 2022 г.	Изпълнение на програмите, финансиранни със средства от ДБ		10 409 807 лв.	1 548 продължително безработни лица, включени в заетост
							48 784 634 лв.	9 150 лице се включват в заетост
Подобряване на достъпа до работа от разстояние и	Процедура „Развитие на дигиталните умения“,	Процедурата се изпълнява в два компонента, като Компонент 1 е насочен към разработване на единен методологически инструментариум, който да	2021 г.	В процес на осъществяване са дейностите за изследване и анализ на икономическите сектори за установяване на потребностите от дигитални умения по ключови професии и длъжности	В зависимост от графика за изпълнение на проектите.	2023 г.	Операцията ще допринесе за определянето на специфичните нива	Подкрепата по операцията се очаква да включи 3 600 за-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
насърчаване на цифровите умения и равния достъп до образование	ОП РЧР 2014-2020	осигури единен подход в изпълнението на дейностите по Компонент 2. Инструментарият е разработен през 2021 г. от екип експерти и изследователи в областта на обучението и информационните технологии. Компонент 2 от процедурата се осъществява чрез 7 проекти, изпълнявани от национално представителните организации на социалните партньори. Всички проекти прилагат единния методологически инструментариум, разработен по Компонент 1, и включват следните дейности: Изследване и анализ на потребностите от дигитални умения по икономически сектори; тестване и валидиране на унифицирани профили на дигитални умения по ключови професии и длъжности; Разработване на секторни рамки за развитие на дигитални умения; Разработване на инструменти за оценка на дигитални умения и тестване на текущите умения на работната сила по сектори; Разработване, пилотно тестване и адаптиране на учебно съдържание и учебни програми за неформално обучение за развитие на специфични дигитални умения					на дигитални умения, необходими на заетите лица, и ще подпомогне придобиването на специфични за отделни професии и сектори дигитални умения чрез разработването и тестването на профили, секторни рамки, учебно съдържание и др. Операцията е с общ бюджет от 14 млн.лв., съфинансиран от ЕСФ и НБ	ети лица в проектите дейности и да подкрепят 700 предприятия, които да въведат нови системи, практики и инструменти за развитие на човешките ресурси, в частност за повишаване адекватността на дигиталните умения.
	Подобряване на достъпа до образование и работа за хората с увреждания чрез предоставяне на възможности за изграждане на достъпна среда	Реализиране на Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност, съгласно 56, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, за изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност за тяхното социално приобщаване, като се отчетат и специфичните им потребности.	2022 г.	Изпълнението на Програмата се осъществява на проектен принцип, ежегодно в рамките на одобрените бюджетни средства за съответната година. Програмата се реализира в два компонента, както следва: 1. Компонент 1 „Достъпна жилищна среда” – за финансиране изпълнението на инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства, която се ползва безвъзмездно и по нестопански начин;	Администриране на дейностите по Програмата – осъществяване на организация, координация и оперативен контрол. Обявяване на процедури за кандидатстване с проектни предложения по двата компонента, разглеждане, оценяване, класиране и одобряване на проектните предложения на кандидатите, обект на Програмата, както и прилагане на механизмите за сключване на договори за изпълнение, финансиране и отчитане на изпълнените дейности по тях и за контрол върху разходването на одобрените бюджетни средства.	декември 2022 г. ежегодна	Създаване на условия за водене на независим живот, в частност за достъп до работа и образование, чрез осигурената достъпна жилищна среда и	Целева стойност: брой финансирани проекти – 70 за 2022 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				2. Компонент 2 „Лична мобилност” – за финансиране на дейности за осигуряване на личната мобилност на човек с трайно увреждане съобразно функционалния дефицит и потребности. Във връзка с изпълнението на Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност през 2021 г. по Компонент 1 „Достъпна жилищна среда“ са сключени договори за финансиране по 45 одобрени проекта, в т.ч. на 16 физически и 29 юридически лица (сдружения в режим на етажната собственост). Общата стойност на договорите за финансиране е 1,8 млн. лв. През отчетния период стойността на изплатените средства е в размер на 1,6 млн. лв. По Компонент 2 „Лична мобилност“ са одобрени 5 проектни предложения на обща стойност 19 979,90 лв. Към април 2022 г. е осъществена промяна на Програмата за подобряване на реда, условията и процедурите за кандидатстване, изпълнение, отчитане и разплащане на финансовите средства за осигуряване на необходимата публична подкрепа за изграждане на достъпна жилищна среда и за предоставяне на алтернативи пред личната мобилност за хората с трайни увреждания.			лична мобилност за хората с трайни увреждания.	
							Бюджетен ефект: 2,5 млн. лв. за 2022 г.	
Осигуряване на подходяща социална закрила и основни услуги за всички и да засилване на активните политики по отношение на пазара на труда	Проект „Обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни“, Национален план за възстановяване и устойчивост Осигуряване на финансова подкрепа за хората с увреждания, определена и актуализирана спрямо динамичен монетарен показател	Проектът ще се изпълнява в два компонента: Компонент 1: Национална виртуална платформа за електронно обучение Компонент 2: Обучения на работната сила за дигитални умения и компетенции Предоставяне на месечна финансова подкрепа и целеви помощи по реда на Закона за хората с увреждания.	Очаквано стартиране през 2022 г. 2022 г.	Стартиране на проект „Обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни“ от Националният план за възстановяване и устойчивост Изготвяне на индивидуална оценка на потребностите на хората с увреждания по реда на Закона за хората с увреждания.	След одобрението на Националния план за възстановяване и устойчивост на България от Европейската комисия и подготовка и предстои стартиране на проектните дейности, съгласно графика за изпълнение на компонентите.	юни 2026г. декември 2022 г. ежегодно	Социално приобщаване на хората с увреждания чрез предоставяне на финансова подк-	Разработена и внедрена виртуална платформа за електронно обучение на възрастни (лица над 16 г.); разработени най-малко 100 онлайн курсове за обучение и 50 електронни ресурси за самостоятелно учене; обучени най-малко 3 708 преподаватели от обучаващите организации за

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	като линията на бедност, целящо подобряване на финансовото им положение			Въз основа на заключенията от оценката се определят видовете финансова подкрепа по реда на закона. Осъществяване на дейности по отпускане, изплащане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на финансовата подкрепа, по реда и условията, определени с Правилника за прилагането на Закона за хората с увреждания.	Обезпечаване реализирането на правото на финансова подкрепа за хората с увреждания (съгласно чл. 68 от Закона за хората с увреждания) чрез осъществяване на дейности по отпускане, изплащане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на финансовата подкрепа, съобразно потребностите на хората с увреждания, установени на база на индивидуално оценяване съответно по линия на АСП. Посочените административни производства и заложили процедури ще се извършват за периода от 01.01.2022 г. до края на периода на изпълнение на мярката.		репа, предназначена за компенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане. Бюджетен ефект: 522,3 млн. лв. за 2022 г.	предоставяне на онлайн обучение Създадени/адаптирани 760 дигитални клубове на територията на страната и оборудвани със съвременна техника и достъп до интернет; обучени най-малко 1 520 наставници от дигиталните клубове 500 000 безработни и заети лица, включени в обучение за базово и/или средно равнище на дигитални умения 100 000 безработни и заети лица с валидирани дигитални умения на базово и/или средно равнище, придобити чрез неформално обучение или самостоятелно учене Целева стойност – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 672 000 за 2022 г. Към 28.02.2022 г. е

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								предоставена месечна финансова подкрепа на 651 365 лица (средномесечен брой). На 7 069 средномесечен брой лица с увреждания са осигурени целеви помощи (в т.ч. на 5 797 средномесечен брой лица са осигурени помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия).
Предучилищно образование	Задължително предучилищно образование за 4-годишни деца	В съответствие с § 20 от Заключителните разпоредби на ЗДБРБ за 2020 г. (ДВ, брой 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) МС приема програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища за периода 2020 – 2022 г.,	2020 г.	С изменението на ЗПУО от септември 2020 г. предучилищното образование става задължително и за четиригодишните деца. Предоставянето на предучилищно образование на 4-годишни деца се осъществява само в детски градини (ДГ). Училищата могат да създават подготвителни групи за четиригодишни деца само ако съответната община няма ДГ. Ако предучилищното образование се извършва в подготвителната група на училището, трябва да се спазват същите държавни образователни стандарти, които се прилагат за детските градини	До началото на учебната 2023–2024 г. общините са задължени да създадат необходимите условия за осъществяване на задължителното предучилищно образование на децата от 4-годишна възраст	2024 г.	Повишаване на обхвата и качеството в предучилищното образование, предвид неговата базисна значимост за постигане на високи образователни резултати	Брой деца на 4-годишна възраст, включени в предучилищно образование
	Отпадане на таксите за всички детски градини	Приемане на промени в ЗКПО, с които трябва да се осигури цялостното отпадане на таксите за всички деца в детските градини.	2022 г.	Към началото на 2022 г. се заплащат такси за децата в детските градини	От 1 април таксите трябва да отпаднат	2022 г.	Разширен обхват и подобрена предучилищна подготовка като предпоставки за намаляване на отпадането от училище и засилване на мотивацията за посещение.	Брой деца в детски градини

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите за успешното включване в образование и предотвратяване на отпадането от училище	Съвместна работа на всички отговорни институции за максимално обхващане в образователната система		2018 г.	Подкрепени са екипите за обхват в дейностите по подбор и прилагане на мерките за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Предоставяне на средства за командироване, комуникационни и административни разходи за членовете на екипите от училищата, детските градини и от останалите институции, включени в екипите за обхват; Взаимодействие на образователните институции с родителите за обхващане и включване в образование на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст; Намаляване относителния дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст вследствие дейностите на екипите – реализирани са 5010 посещения на адрес. В резултат от работата на екипите за обхват са върнати в образователната система 997 деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Изпълнение на №100/08.06.2018 г., изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г.;Изпълнение на дейности по Национална програма „Заедно за всяко дете“.	ежегодно	Намален брой на децата и учениците, които не са обхванати и за които има риск от отпадане Прогнозен бюджет – 3 090 000 лв.	-Брой на децата и учениците, върнати в детска градина/училище – 8 700 за учебната 2021/2022 г. -Брой отпаднали деца/ученици – 57 287 към 05.11.2021 г.
Повишаване на приобщаващия характер на образованието и обучението с фокус към уязвими групи, включително роми	Подкрепа за личностно развитие	Изпълнение на процедура BG05M2OP001-5.001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ по ОПНОИР	2021 г.	В процес на изпълнение.	Закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици; Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи; Обучение на образователни медиатори и родители; Подкрепа за наваксване на изоставане.	2023 г.	да се противодейства на риска от отпадане Размер на безвъзмездна финансова помощ (БФП): 109 млн. лв.	Целева стойност: Брой участници, придобили умения за обучение от разстояние- 210 000 бр. Целева стойност:Брой участници с осигурен достъп до обучение от разстояние в електронна среда- 140 000 бр. Дейностите са в процес на изпълнение и не е отчетена текуща стойност

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Подкрепа за личностно развитие	Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование	2020 г.	Реализирани са дейности за осигуряване на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в ДГ и училищата за осъществяване на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	Осигуряване на подкрепа, с оглед равен достъп до качествено образование и личностно развитие на учениците	2022 г.	Подпомагане на децата и учениците в тяхното личностно развитие	- Брой деца/ ученици в системата на предучилищното и училищното образование, на които е предоставена подкрепа за личностно развитие
	Подкрепа за личностно развитие	Процедура BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“ по ОПНОИР	2019 г.	Процедурата е в процес на изпълнение	Изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система; Обучения на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума; Допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения; Допълнителни обучения във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски с цел успешно полагане на държавни зрелостни изпити; Занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и за повишаване на мотивацията за учене; Кариерно ориентиране на учениците; Допълнителни обучения от маргинализирани общности за преодоляване на пропуски поради кризата от COVID-19 и целенасочена работа с родителите им за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система	2022 г.	Подпомогне равният достъп до качествено образование и попълното обхващане на учениците в училищното образование; Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система Размер на БФП: 140 923 697,44 лв.	Училища, предлагащи дейности за повишаване на мотивацията за учене- Целева стойност: 1 500 бр. Текуща стойност: 1 868 Брой ученици, обхванати от дейности по кариерно ориентиране- Целева стойност: 47 340 бр. Текуща стойност: 17 737 : Ученици в риск от отпадане Целева стойност: 120 000 бр. Текуща стойност: 165 744 Децата, ученици и младежи от маргинализирани общности участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция- Целева стойност: 32 898 бр. Текуща стойност: 0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Подкрепа за личностно развитие	Процедура „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	2022 г.	Изпълнението на процедурата ще стартира след одобряване на Програма „Образование“ 2021-2027 г. от ЕК и одобряване на процедурата от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“.	Дейностите ще бъдат фокусирани към децата в предучилищно образование, вкл. детски градини с яслени групи и учениците до завършване на основно образование (VII клас), като ще се подкрепят и ученици от гимназиалния етап (при доказана необходимост на индивидуални потребности за ученици от гимназиален етап например за Национално външно оценяване в X клас).	2027 г.	Изпълнението на дейностите ще допринесе за прилагането на Европейската гаранция за децата и борба с детската бедност	
	Достъпна архитектурна среда	Осигуряване на свободен достъп на хора с увреждания и със специални образователни потребности (СОП) до сградите за обществено обслужване, предназначени за образование, като се създаде достъпна архитектурна среда	2016 г.	Осигуряване на свободен достъп до образование на деца и ученици със СОП чрез изграждане на достъпна архитектурна среда като част от нужната подкрепа за тяхното обучение.	Изпълнение на дейности по Национална програма "Създаване на достъпна архитектурна среда и безопасност в училище" за 2022 г., Модул I "Създаване на достъпна архитектурна среда"	ежегодно	Осигурен свободен достъп до образование на деца и ученици със СОП	Брой извършени строително монтажни работи; Брой доставени и монтирани съоръжения
	Подкрепа за деца и ученици със СОП, деца с поведенчески проблеми и такива с изявиени дарби	Изпълнение на процедура „Подкрепа за приобщаващо образование“ по ОП-НОИР	2020 г.	Процедурата е в процес на изпълнение.	С изпълняваните дейности се подкрепя приобщаващото образование на деца и ученици, разработване на специализирани дидактически материали за работа с деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск, и с изявиени дарби. Специализирани обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа, закупуване на оборудване за допълнителна подкрепа	2023 г.	Осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск, и с изявиени дарби Размер на БФП: 31 млн. лв.	Деца и ученици със СОП включени в дейности-Целева стойност 4 100 Текуща стойност: 2 427; Целева стойност: Брой подкрепени детски градини 220; Текуща стойност: 117 Брой подкрепени училища 430; Текуща стойност: 211
	Подкрепа на ученици от уязвими групи за кандидатстване във висши училища; Подкрепа на обучението на студенти, докторанти и специализанти от уязвими групи.	Изпълнение на процедура „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ по ОПНОИР	2022 г.	Предстои изпълнението ѝ. Срокът за кандидатстване по процедурата е до началото на април 2022 г.	Идентифициране и мотивиране на представителите на целевите групи за завършване на средно образование и продължаване на образованието във висше училище, включително работа с родителите на учениците от уязвимите групи.	2023 г.	Осигуряване на достъп до висше образование за ученици от уязвими групи.Подкрепа за обучението на студенти от уязвими групи Подкрепа на образователни	Целева стойност: Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията – 5 369 бр. Целева стойност: Образователни медиатори и/или помощник на учителя – 370 бр.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
							медиатори за придобиване на висше образование с педагогически профил. Размер на БФП: 7 млн. лв.	Целева стойност: Родители на ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап – 4 131 бр.
	Повишаване на професионалните компетентности на учителите, директорите, и другите педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	Изпълнение на процедура BG05M2OP001- 3.017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ по ОПНОИР	2020 г.	Процедурата е в процес на изпълнение.	Разработване и актуализиране на стратегии, планове, програми, анализи, препоръки, компетентностни профили и др. на образователната институция за работа в мултикултурна среда. Провеждане на краткосрочни обучения на педагогически специалисти и директори за работа в мултикултурна образователна среда. Подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени за работа в мултикултурна среда,	2023 г	Повишаване на професионалните компетентности на учителите, директорите, и другите педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда Размер на БФП: 7 млн. лева	Педагогически специалисти, включени в обучения Целева стойност: 5 123 Текуща стойност: 1 033 Образователни медиатори, включени в обучения Целева стойност: 241 Текуща стойност: 7
Повишаване качеството на професионалното обучение и приложимостта му към пазара на труда	Подобряване качеството на обучението и връзките с бизнеса	Процедура „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	2022 г.	Изпълнението на процедурата ще стартира след одобряване на Програма „Образование“ 2021-2027 г. от ЕК и одобряване на процедурата от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“.	Разработване и прилагане на нов Списък на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), Държавни образователни стандарти (ДОС), учебни планове и програми, национални изпитни програми вкл. междусекторни, по определени сектори и др., чрез използване на Секторни съвети на уменията за съвместна работа между училища и други доставчици на ПОО, бизнеса и др. Въвеждане на компетентностни профили на учители и преподаватели по професионална подготовка и обучението им по специфични за професията умения. Въвеждане на гъвкави пътеки, микро-квалификации и кредити в ПОО с цел мобилност и проходимост между професии, сектори и образователни нива. Разработване и въвеждане на образователни материали по професионална	2027 г.	Подпомогне адаптирането на професионалното образование и обучение спрямо динамиката на пазара на труда.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					подготовка за важни за икономиката на региона и пазара на труда сектори с иновативно цифрово учебно съдържание и др. Квалификация на учителите в системата на ПОО			
	Повишаване на цифровите умения на младото население	Процедура BG05M2OP001-2.015 „Ученически практики – 2“	2021 г.	Процедурата е в процес на изпълнение.	Подкрепа за практическото обучение на учениците, навършили 16 години, от училищата, осъществяващи професионална подготовка – допълнителни практики в реална работна среда. Създаване и функциониране на учебно-тренировъчни фирми; Подобряване на практическите умения на учениците в съответствие със специфичните нужди на пазара на труда	2023 г.	Повишаване ефективността на партньорствата между училищата, осъществяващи професионална подготовка и работодателите. Размер на БФП: 10.6 млн. лв.	Брой ученици, участващи в дейности по практическо обучение в реална работна среда- Целева стойност: 11 649; Текуща стойност: 3 760 Брой създадени учебно-тренировъчни фирми (УТФ)- Целева стойност: 344 Текуща стойност: 198
	Насърчаване на дуалното образование с участие на бизнеса	Процедура BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа на дуалната система за обучение“	2020 г.	Процедурата е в процес на изпълнение.	Изпълняват се дейности в подкрепа на училищата, осигуряващи дуална система на обучение, Дейности насочени към учениците, участващи в дуална система на обучение и в подкрепа на работодателите и родителите	2023	Разширяване обхвата на дуалното обучение и засилване на връзката с пазара на труда. Размер на БФП: 24,4 млн. лв.	Брой професионални гимназии/училища с паралелки, въвели дуална система на обучение- Целева стойност:147; Текуща стойност: 123 Ученици, включени в дуална система на обучение- Целева стойност: 9800; Текуща стойност: 67
Подобряване на пригодността за заетост чрез засилване	Повишаване на цифровите умения на младото население	Изграждане на информационна и комуникационна среда, в която да се интегрират използваните към момента дигитални образователни инструменти и данните, които те произвеждат	2020 г.	Закупено оборудване за дата центровете на МОН с цел осигуряване на непрекъснатост на услугите и защита на информационните ресурси и инфраструктурата на МОН	Въвеждане на Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО). За 2022 г. са предвидени 700 х.лв. за разработване на допълнителни модули.	2022 г.	Сигурен автоматизиран обмен на информация	Въведена и функционираща НЕИСПУО – 1 бр.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
на уменията, включително на цифровите умения				През 2021 г. са платени 4 405 970 лв. НЕ-ИСПУО е въведена и от 2022 г. се работи в нея.				
	Цифрови умения	Процедура BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ по ОПНОИР.	2019 г.	Проектът е в процес на изпълнение.	Изграждане на облачна среда и внедряване на платформа за образователни услуги и съдържание с надежден комуникационен достъп на потребители – експерти, педагогически специалисти, ученици и родители. Разработване на дигитално образ. съдържание. Повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците под формата на извънкласни дейности		Дигитализация на системата на образованието в национален мащаб, придобиване на по-голяма цифрова компетентност на всички участници, интегриране на образователните технологии и мотивация за тяхното използване. Размер на БФП: 103 млн. лв.	Училища и детски градини, с въвеждане на иновативни методи на преподаване чрез ИКТ-Целева стойност: 2 000 бр. Текуща стойност- 0 Брой педагогически специалисти, обучени за въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез ИКТ-Целева стойност: 26 900 бр. Текуща стойност: 694
	Създаване, развитие и популяризиране на образователните иновации	Създаване на условия и подкрепа за развиване култура за създаване и прилагане на иновации във всички сфери на училищния живот. През 2017 г. иновативните училища са 184, а за 2021/2022 г. вече – 510. Те извършват целенасочена, планирана и контролирана промяна чрез иновативни практики, с които се търсят решения на организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.	2017 г.	Извършен е избор на партньорски училища въз основа на вид на иновацията и целите на сътрудничеството. Всяко иновативно училище е сключило договор с едно иновативно партньорско училище и едно неинновативно партньорско училище.	Изпълнение на дейности по Национална програма „Иновации в действие“ за 2022 г.;	2022 г.	Създадени условия за иновации в образованието чрез популяризираните приложими за училищната система резултати от иновации и научни или иновативни продукти	Брой иновативни училища за учебната 2021/2022 година – 510; – Брой изяви за представяне на иновативната училищна дейност – план-до 600
Повишаване качеството на висшето	Определяне на профилите на висшите училища (изследователски, професионални,	Превръщане на висшите училища, които дават значим принос и произвеждат върхови научни изследвания в научно иновационни средища	2021 г.	Изпълнение на ПМС № 266/ 12.07.2021 г. за приемане на показатели за определяне на изследователските висши училища и	Актуализиране на Списъка на изследователските висши училища за 2022 г. Развитие на националния научен потенциал за	2022 г.	Стимулиране на научноизследователската дейност във висшите	Брой включени нови висши училища в Списъка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
образова- ние и връз- ката му с пазара на труда	образователни) и коопериране в об- разователно-на- учни консорци- уми			условията и реда за актуализиране на Спи- съка на изследователските висши учи- лища.	изграждане на устойчива връзка образова- ние-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието		училища, ко- ито имат на- личен капацитет и извърш- ват научни из- следвания. Финансовият ресурс ще се осигури по НПВУ, Стълб 2 с общ инди- кативен бю- джет от 239 млн. лв. до 2026 г. За 2022 г. са пла- нирани 30 млн. лв.	на изследовател- ските висши училища
	Висше образова- ние	BG05M2OP001-2.013 „Студентски практики – Фаза 2“ по ОПНОИР	2020 г.	Процедурата е в процес на изпълнение	Провеждане на допълнително практическо обучение в реална работна среда на сту- денти от висши училища – партньори по проекта, които се обучават в приоритетни професионални направления и защитени специалности и задълбочаване на връзките с пазара на труда	2023 г.	Практическо обучение на студентите за повишаване качеството на висшето обра- зование Размер на БФП: 46 млн. лв.	Брой студенти, включени в сту- дентски прак- тики- Целева стойност: 44 000 Текуща стой- ност: 25 843
	Висше образова- ние	BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ по ОПНОИР.	2020 г	Процедурата е в процес на изпълнение	Модернизиране на учебната документаци- я, с фокус към приоритетните професи- онални направления и професионално нап- равление „Медицина“, чрез въвеждане на компетентностен модел, мултидисципли- нарност и интердисциплинарност, диги- тално образователно съдържание, елект- ронни ресурси и облачни технологии в об- разователния процес. Кариерно ориенти- ране на студенти и мобилност-организи- ране на кариерни борси и др.	2023 г.	Постигане на динамично съ- ответствие между търсе- нето и предла- гането на спе- циалисти с висше образо- вание, циф- рова транс- формация на образованието Размер на БФП: 50 млн. лев	Целева стой- ност: Брой въве- дени нови прог- рами с диги- тално образова- телно съдържа- ние-107 Целева стой- ност: Брой млади препода- ватели (до 34 г. вкл.), завършили краткосрочни специализации в чужбина и/или обучения в Бъл- гария- 391

1	2	3	4	5	6	7	8	9
По-ефективно подпомагане на минималните доходи	Гарантиране на социална защита на уязвимите групи от населението.	Осигуряване на социална защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението чрез предоставяне на социални помощи.	Януари 2022 г.	С ПМС № 257 от 28 юли 2021 г. за изменение и допълнение на ППЗСП, обнародвано в брой 64 на ДВ от 03.08.2021 г., в ППЗСП бяха променени процентите при определяне на диференцирания минимален доход за различните категории лица или семейства, кандидатстващи за отпускане на месечна помощ по реда на чл. 9 от ППЗСП. Промените влизат в сила от 01.01.2022 г., като за 2023 г. и 2024 г. е регламентирано последващо повишаване на процентите. Чрез корекция в посока на увеличаване на индивидуалните проценти се постига съответно разширяване на границата за достъп и на размера на получаваната помощ.	През 2022 г. ще продължи гарантирането на социалната защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението чрез предоставяне на социални помощи. Предстои да се изготви ЗИД на Закона за социално подпомагане, в който да се регламентира обвързването на социалните помощи с официалната линия на бедност в България.	Декември 2022 г.	Размерът на социалните помощи (месечни, еднократни, целеви помощи за отопление и др.) и ефективното им целенасочване имат важно значение при ограничаване на бедността сред най-уязвимите групи от населението. Бюджетен ефект за 2022 г. 234,2 млн. лв.	1. Брой лица, подпомогнати с месечни социални помощи Текуща стойност: Към 28 февруари 2022 г. са подпомогнати 19 695 лица и семейства средномесечно Целева стойност – 34 802 лица и семейства средномесечно за 2022 г. 2. Брой лица, подпомогнати с целеви помощи за отопление. Целева стойност – 300 000 лица и семейства за отоплителен сезон 2022/23 г.
Осигуряване на подходяща социална закрила и основни услуги за всички	Разкриване на нови социални услуги в общността за деца и семейства, възрастни хора и хора с увреждания и премахване на институционалния модел на грижа	По ОПРР 2014-2020: изпълнение на процедури „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ и „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“ – чрез строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за осигуряване на подходяща инфраструктура за социални услуги в общността	2017	Изпълнени 61 и в процес на изпълнение 20 договора за предоставяне на БПФ за деинституционализация на грижата за деца и на грижата за възрастни хора и хора с увреждания	Изпълнение и приключване на проектите	2023	84, 1млн. лв.	Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация – текуща стойност 142 бр., целева стойност 214 бр. Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование – текуща стойност 6 411

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								бр., целева стойност 6 093 бр. налице е преизпълнение на индикатора)
Подобряване условията на живот на уязвимите групи	Интеграция на уязвими и други групи в неравностойно положение чрез осигуряването на подходяща социална инфраструктура и подобряване на жилищните условия за уязвими групи .	По ОПРР 2014-2020: Строителство, реконструкция, ремонт и разширение на социални жилища с оглед предотвратяване на бедността и социалното изключване и ремонт/реконструкция/изграждане на подходяща общинска инфраструктура за предоставяне на социални услуги в общността – центрове за временно настаняване, кризисни центрове, приюти и центрове за работа с деца на улицата.	2015 г.	Изпълнение на проекти по процедура за предоставяне на БФП по Приоритетна ос (ПО) 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ за изграждане/реконструкция на социални жилища за хора в неравностойно положение, вкл. за маргинализирани групи и за общинска социална инфраструктура за предоставяне на услуги в общността. Сключени са 24 бр. Договор за безвъзмездна финансова помощ (ДФФП) за социални жилища и 19 договора за общинска социална инфраструктура. Приключили са 6 проекта за социална инфраструктура и 4 проекта за социални жилища.	Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ – за проекти за изграждане/реконструкция на социални жилища за хора в неравностойно положение, вкл. за маргинализирани групи и за общинска социална инфраструктура за предоставяне на услуги в общността.	2023 г.	55,8 млн. лв. по ПО1 на ОПРР	Рехабилитирани жилища в градските райони – целева стойност 632 бр., текуща 329 Население, ползващо подобрени социални услуги – целева стойност 13 843 лица, текуща 12 117 лица
Подобряване на равния достъп до образование	Инфраструктурни инвестиции за осигуряване равен достъп до образование	Изпълнение на мерки по ОПРР за подобряване на материалната база в образователни институции – детски ясли и градини, основни и средни училища, както и висши училища	2015 г.	По ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ са сключени 43 бр. ДФФП и са успешно приключили 31 от тях. По ПО 3 „Регионална образователна инфраструктура“ са сключени 68 ДФФП за обновяване на професионални гимназии, спортни училища и училища по култура и изкуство и са приключили са 48 бр.	Изпълнение на проектите.	2023 г.	229,7 млн.	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование – целева стойност 132 986 лица, текуща стойност 80 767 лица Представители от маргинализираните групи, включително ромите, ползващи модернизираната образователна инфраструктура – целева стойност 8 640 лица, текуща стойност 5 185 лица

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Проект „Модернизация на образователна инфраструктура“ по НПВУ	Проектът е част от заложената в Националния план за възстановяване и устойчивост реформа на предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот. След одобряване на проекта ще стартира подготовката на дейностите за обновяване на съществуващите сгради в 57 детски градини и 59 училища и обновяване на 24 професионални гимназии; построяване на осем нови училища и осем нови детски градини; обновяване на 23 общежития; построяване на три университетски комплекса.	2022 г.	Предстои стартиране на дейностите по проекта	Ще се изпълняват дейности, свързани с придобиване на цялостен обновен облик на образователните институции в действащо училище/детска градина, ремонт на общежития, проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на нова сграда – детски градини и училища. Ще се финансира изграждане на студентски кампуси.	Юни 2026 г.	Изпълнението на проекта ще допринесе за превръщането на образователните институции в модерна, безопасна и благоприятна среда, съдействаща за подобряване на образователните резултати и мотивацията за учене и за осъществяване на комплексната образователна реформа в България. Бюджетен ефект: 663,4 млн. лв.	- Брой образователни институции с цялостен обновен облик – 140 детски градини и училища, от които 24 центъра за високи постижения в ПОО; - Брой изградени нови детски градини и училища – 16; - Брой обновени общежития – 23; - Брой изградени кампуси – 3;
	Проект „Създаване на национална STEM среда за умения на утрешния ден“ по НПВУ	Проектът ще се осъществява в два компонентна: • Компонент „Създаване на Регионални STEM центрове“: В допълнение, към Националния STEM Център ще се създадат 3 регионални STEM центъра. Регионалните STEM центрове ще бъдат изградени върху съществуващи ученически бази – Национален детски комплекс с. Ястребино, Национален детски екологичен комплекс Ковачевци и в гр. Хисаря. • Компонент „Училищна STEM среда“ включва дейности с взаимно допълваща подкрепа от Плана за възстановяване и устойчивост и от Програма „Образование“ 2021-2027 г.	2022 г.	Предстои изпълнение на проекта.	Предвиждат се 3 конкурса и подбор на училищни проекти: Първи етап: 15-20% от общия брой училища, които не са финансирани по НП (индикативно между 290-400 училища) – Кандидатстване: 3/2022 г. (по тримесечия) Втори етап: 40-45% от общия брой училища, които не са финансирани по НП (индикативно между 790-900 училища) + 50% от училищата, финансирани по НП (индикативно 130 училища) – Кандидатстване: 1/2023 г. (по тримесечия) Трети етап: оставащите между 35-45 % от общия брой училища, които не са финансирани по НП (индикативно между 690-900 училища) + 50% от училищата, финансирани по НП (индикативно 130 училища) – Кандидатстване: 3/2023 г. (по тримесечия). Краен срок за изпълнение на проектите от третия етап на кандидатстване: 2/2026 (второ тримесечие на 2026 г.)	Юни 2026 г.	Изпълнението на проекта ще съдейства за успешно включване и приобщаване в образователния процес и за повишаване качеството и приложимостта на образованието, за ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, Ще подпомогне формирането на функцио-	•Изградена образователна STEM среда във всички образователни институции, базирана на съвременните технологии (базова стойност – 2% от всички училища в страната; крайна – 100%) •Внедрени иновативни съвременни учебни методи във всички образователни институции (базова стойност – 4%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					Подборът за финансиране ще се извърши чрез конкурсна процедура, както и чрез директно предоставяне по отношение Националния и 3-те регионални STEM центъра. Конкретният размер на средствата за всеки проект ще бъде определен на базата на всяко проектно предложение. Програмата предвижда да обхване всички 2243 училища в страната. В проекта е представено Индикативно разпределение на финансовия ресурс по програмата, според 5-те групи училища и различните елементи на STEM програмата.		нално грамотни, иновативни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите компетентности чрез учене през целия живот. Бюджетен ефект: 559,4 млн.лв.	(или 100 училища от 2400); крайна – 100%) •Внедрени иновативни, интердисциплинарни STEM образователни програми във всички образователни институции •Създадена привлекателна за учене образователна среда във всички образователни институции (базова стойност – 3.5% (или 86 от 2400); крайна – 100%) •Достигнати ученици – 580 хил. ученици ще имат достъп до STEM и 470 хил. ученици до високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи



Специфична препоръка 3

Да рационализира и да ускори процедурите за предоставяне на ефективна подкрепа за малките и средните предприятия и самостоятелно заетите лица, като гарантира също така, че те имат непрекъснат достъп до финансиране и гъвкави условия за плащане. Да даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти и да стимулира частните инвестиции, за да се ускори икономическото възстановяване. Да съсредоточи инвестициите в областта на зеления и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите, екологичната инфраструктура и устойчивия транспорт, като допринася за постепенната декарбонизация на икономиката, включително във въгледобивните региони.

Резюме на политиката

С цел осигуряване на ефективна подкрепа на предприятията за преодоляване на негативните последици от COVID-19 по линия на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014–2020 (ОПИК) средства в размер на 1.11 млрд. лева (Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) и национално съфинансиране), в т.ч. грантове за оборотен капитал и финансови инструменти, са насочени към малки и средни предприятия (МСП). От тях близо 258 млн. лева от ОПИК са осигурени за изпълнение на Програма „Възстановяване“, целта на която е улесняване на достъпа на бизнеса до кредити за възстановяване на дейността след постепенното отпадане на мерките във връзка с COVID-19 пандемията, а средства в размер на 818 млн. лв. (вкл. 133 млн. лв. от REACT-EU) са осигурени за предприятията за оборотен капитал под формата на безвъзмездни средства. Бенефициенти на подкрепата за осигуряване на ликвидност са МСП от всички сектори (производство, услуги, търговия, туроператори, туристически агенции, автобусни превозвачи), засегнати от кризата и изправени пред недостиг на средства. Подкрепата за оборотен капитал е осигурена чрез обявяване на различни процедури за предоставяне на БФП, насочени към конкретни сектори, които са най-засегнати от пандемията (например туристически агенти и туроператори; предприятия от транспортния сектор; предприятия, чиято дейност е спряна в резултат на временните противоепидемични мерки и др.). Другите мерки са насочени към конкретна категория предприятия – микро и малки предприятия; средни предприятия; малки предприятия с оборот над определени прагове, като по този начин е възможно да се адаптират по-добре мерките към специфичните нужди на съответните МСП.

Средствата по линия на ОПИК от транша за 2022 г. на инструмента REACT-EU в размер на 136 млн. лв. се планира да бъдат използвани за възстановяване на инвестиционната дейност на предприятията чрез осигуряване на подкрепа за придобиване на енергийно ефективни технологии от страна на МСП.

По линия на кохезионната политика, в рамките на Програма „Иновации и конкурентоспособност в предприятията“ 2021–2027, средства в размер на над 2,9 млрд. лв. са предвидени за подкрепа на предприятията с цел постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и за осъществяването на индустриална и цифрова трансформация. Подкрепата е насочена към предприятия в различни етапи на развитие и е под формата както на безвъзмездни средства, така и на финансови инструменти, които да осигурят гъвкав достъп до финансиране в основните проблемни области за развитие.

Мерки, които да осигурят ефективна подкрепа за възстановяване на МСП, са предвидени и по линия на НПВУ като основният набор от инвестиции е предвиден по линия на Програмата за икономическа трансформация (част от НПВУ).

Националната стратегия за насърчаване на МСП на България е изградена върху десетте принципа на „Small Business Act“, като за всеки програмен период документът се адаптира в съответствие с икономическите тенденции и Европейската стратегия за МСП.

Националната стратегия за насърчаване на МСП 2021–2027 г. е основен стратегически документ за следващия програмен период, който задава визията относно държавната политика в подкрепа на МСП и отразява политиката на ЕС по отношение на МСП.

Стратегията запазва фокуса си върху достъпа до финансиране за МСП, който остава един от шестте ѝ приоритета. Конкретните инструменти за финансиране на заложените мерки се разработват и осъществяват от Министерството на иновациите и растежа (МИР), Българската банка за развитие (ББР), „Фонд мениджър на финансови инструменти“ ЕАД и др. Чрез прилагане на тези инструменти се очаква подобър достъп до финансиране за микропредприятията и малките предприятия, повишаване на производителността на МСП и осигуряване на тяхното устойчиво развитие; ускоряване на процеса на разрастване и повишаване на конкурентоспособността на стартиращите технологични предприятия.

Инвестиционната политика, провеждана от МИР, допринася за постигане целите за насърчаване на частните инвестиции, чрез следните дейности:

- В изпълнение на СП 3 и с цел изработването на нови инструменти за инвестиционната политика, като схема за държавна помощ за големи стратегически инвеститори, анализ и препоръки за възможностите за специални икономически зони през 2021 г., стартира изпълнението на проект “Development of investment promotion policy for increasing the competitiveness of the Bulgarian economy”, финансиран от ЕК по SRSP (Инструмент за техническа подкрепа).
- С Програма 7 от НПВУ „Програма за подкрепа за развитие на индустриални зони и паркове и подобряване на инфраструктурната им свързаност с цел привличане на инвестиции“ се адресира СП 3 по отношение на подобряване на условията за инвестиции. С бюджет от 216.5 млн. лв. в периода 2022-2026 г. се предвижда изграждане на инфраструктура за индустриални зони.
- Получаване на статут асоцииран член в Инвестиционния комитет на ОИСР – през ноември 2021 г. успешно бе защитен и представен Прегледа на инвестиционната политика на България и в началото на 2022 г. България получи покана за присъединяване към Декларацията за мултинационалните предприятия и международните инвестиции и повишаване на статута от „гост“ на „асоцииран член“ в Инвестиционния комитет към ОИСР. Тези стъпки са задължителни за присъединяването на България към ОИСР и същевременно подобряват имиджа на България като дестинация за инвестиции.
- Повишаване на ефективността на Българската агенция за инвестиции – подобряване на обслужването на инвеститорите и на инвестиционния маркетинг.
- Усъвършенстване на правната рамка за насърчаване на инвестициите: С цел привличане на инвестиции се предвижда изменение на Закона за насърчаване на инвестициите.

Промените в структурата на Фонд мениджър на финансови инструменти в България (ФМФИБ) са свързани с повече прозрачност на финансовите инструменти за капиталови инвестиции. През 2021 година беше въведен Консултативен Съвет (Advisory Board), в който участват представители на всички управителни органи и независими членове. Бяха въведени промени в ББР с оглед подобряване на финансирането на МСП и тяхната конкурентоспособност.

С цел насърчаването на ресурсната ефективност и кръговата икономика чрез устойчиво управление на отпадъците, инвестиции със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Оперативна програма „Околна среда“ 2014–2020 г. (ОПОС) в размер на над 330 млн. евро (648,4 млн. лв.) са насочени основно към: проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци, проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община, демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците. Предвижда се с изпълнението на проектите да се осигури допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци до 240 000 т/год. и допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (за получаване на енергия) до 180 000 т/год. Продължава работата по закриване и рекултивация на старите сметища, неотговарящи на нормативните изисквания, като приносът от финансирането със средства от ОПОС е за рекултивация на 57 депа, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело C-145/14.

България полага значителни усилия за осъществяване на цялостната реформа във сектор водоснабдяване и канализация (ВиК) с цел постигане на последователност и устойчивост при определяне и прилагане на инвестиционните приоритети в консолидирани ВиК райони. Прилага се интегриран подход за финансиране на инвестициите във ВиК сектора, който обхваща, от една страна, подготовката на регионални прединвестиционни проучвания за определяне на приоритети за инвестиции във ВиК инфраструктура, и от друга страна – проектиране, изграждане, рехабилитация и реконструкция на съоръжения за пречистване на питейни води, водоснабдителни мрежи, канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), с цел приоритетно осигуряване на опазването на водните ресурси от замърсяване и от вредно въздействие, ефективно използване на водните ресурси и икономически ефективно функциониране на ВиК системите в агломерации с над 10 000 екв. ж. Допълнително са изпълнени дейности за развитие и укрепване на институционалната среда и капацитет за ефективно управление на ВиК отрасъла и предоставяне на качествени ВиК услуги в съответствие с изискванията на европейското законодателство и международните практики.

Свързаността на населението към подобрени ВиК услуги нараства в постоянна и стабилна тенденция. Изпълняваните в момента проекти във ВиК сектора се реализират със значителен финансов ресурс от Европейските структурни и инвестиционни фондове по ОПОС – в размер над 1 млрд. евро (2,146 млрд. лв.). Разработени са 16 регионални пред инвестиционни проучвания за 16 обособени територии и е финансирано разработването на допълнителни 6 територии (от общо 28 в страната) за изпълнение на ВиК инфраструктурни обекти в агломерации над 10 000 екв.ж. през периода 2021–2027 г. Очаква се проектите в изпълнение да осигурят до 2023 г. постигане на поставените цели, като увеличат значително допълнителния брой жители с достъп до подобро събиране и водоснабдяване, броят на жителите с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води, както и броят на изградените /реконструирани ПСОВ.

Също с европейско финансиране в размер припл. 320 млн. евро (623,2 млн. лв.), продължават инвестициите в дейности за изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018–2024 г., Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020–2030 г.) и общинските програми за качеството на атмосферния въздух, с цел намаляване на общите емисии на някои замърсители и постигане и поддържане на нивата на контролираните атмосферни замърсители, съответстващи на нормите заложенi в националното законодателство. Интервенциите са предимно за подкрепа на мерки на общините за подобряване качеството на атмосферния въздух, насочени към битовото отопление, и за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух. Очаква се мерките за намаляване на количествата на замърсителите да обхванат близо 3 млн. жители до 2023 г.

С цел опазването, поддържането и възстановяването на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие, инвестиции със средства по ОПОС в размер над 63 млн. евро (123,7 млн. лв.) са насочени към: подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати; изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони и на мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици; подобряване природозащитното състояние на природни местообитания, както и подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата Натура 2000 чрез подхода „водено от общностите местно развитие“ (BOMP) в територията на местни инициативни групи.

Продължава процесът по издаване на заповеди за обявяване на защитените зони за местообитанията, като остава да бъдат издадени заповеди за обявяване на последните 48 защитени зони за местообитанията. Издадени са общо 185 заповеди. В ход е и разработване на специфични и подробни природозащитни цели за редица защитени зони.

Като част от националната политика за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптацията към климатичните промени, продължава финансовата подкрепа за проекти за намаляване на емисиите на парникови газове в рамките на Инвестиционната програма за климата (ИПК) и Програма „Микропроекти за климата“ на Националния доверителен екофонд, както и по линия на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. На този етап, с най-голям напредък е ИПК, като по програмата са реализирани мерки за намаляване на енергопотреблението в 114 обществени сгради и са закупени 63 електрически превозни средства за нуждите на администрацията.

Планираните инвестиции с фондове на ЕС през следващия програмен период са фокусирани върху интервенции стимулиращи прехода към кръгова икономика, в т.ч. намаляване на количеството депонирани отпадъци. Мерките по Програма „Околна среда“ (ПОС) 2021–2027 г. са фокусирани основно в доизграждане/надграждане на общинските и регионални системи за управление на битовите отпадъци, в т.ч. мерки за предотвратяване образуването на отпадъци, за разделно събиране на отпадъци и тяхното рециклиране, за предварително третиране на смесени отпадъци преди тяхното депониране и др. Ще се подкрепят също и мерки за повишаване на осведомеността за устойчивото потребление и кръговата икономика, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението.

Интервенциите в областта на интегрираното управление на водите, насочено към опазване и подобряване състоянието на водите и постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела в България и постигане и поддържане на добро състояние на околната среда в морските води, ще продължат да са основен приоритет. Основно ресурсите са насочени за реализиране на допустими инвестиции за агломерации над 10 000 екв. ж. през периода 2021–2027 г. Предвижда се подкрепа и за извършване на национални проучвания за повишаване на достоверността на оценките на натиска, въздействието и състоянието на водните тела и въвеждане на нови методи за оценки на състоянието и мониторинг за дейности за актуализирането на плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) за периода 2028-2033 г. Чрез НПВУ се предвижда да бъдат осигурени средства за изпълнение на проект проект „Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.“ за ВиК инфраструктура в по-малки агломерации. По този инструмент се предвижда и проект „Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите“, който включва дейности с цел подобряване на управлението на количеството на водите чрез подобряване на контрола и цифровизация на процеса на използването на водите за осигуряване на минимално допустимия отток на повърхностните води и подобряване на информацията за водните ресурси чрез автоматизиране на измерванията. Допълнителна цел на дейностите за цифровизация е популяризиране на добри практики за използване на технологии за спестяване на вода и повторното ѝ използване във всички сектори и намаляване на загубите на вода с цел подобряване на адаптацията към климатичните промени.

Ще продължат инвестициите, насочени към подобряване чистотата на атмосферния въздух и адресиращи двата основни източника на замърсяване – битовото отопление и транспорта.

Интервенциите в областта на опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие ще обхващат както мерки насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Натура 2000, така и мерки за опазване/възстановяване на екосистемите и биологичното разнообразие извън Натура 2000. В тази връзка е одобрена от ЕК Национална рамка за приоритетни действия за Натура 2000 (НРПД) за програмния период на ЕС 2021–2027 г. НРПД 2021–2027 г. представлява инструмент за стратегическо многогодишно планиране с цел осигуряване на всеобхватен преглед на необходимите мерки за управлението на мрежата Натура 2000 и свързаната с нея екологична инфраструктура. Включени са 74 административни и консервационни мерки за запазване и/или възстановяване на благоприятен природозащитен статус на естествените местообитания и видовете от интерес за България и ЕС.

Предвижда се и подкрепа на мерки за насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта като се вземат предвид екосистемни подходи.

ГИС базираната електронна платформа Единна информационна точка (ЕИТ) е създадена в съответствие с разпоредбите на Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура. ЕИТ обединява и систематизира информацията относно процедурите и нормативните актове регламентиращи разполагането и поддържането на инфраструктура, включително органите компетентни да издават актове в областта и съответните им такси; гарантира достъп до всички налични образци на документи за получаване на разрешения и други актове, свързани с изграждането на инфраструктура; осигурява условия за попълване и подаване по електронен път на заявления и документи, необходими за разполагането и поддържането на електронни съобщителни мрежи и физическа инфраструктура, както и за получаване на информация за хода на разглеждането им от компетентните органи. Министерство на транспорта и съобщенията ще стартира през 2022 г. проект за развитие и надграждане на системата на база получена обратна връзка

от мрежовите оператори като основни потребители с оглед подобряване на съществуващите функционалности.

В проекта за надграждане на системата ще се заложи функционалност, която да автоматизира процеса от заявяване на инвестиционно намерение до получаване на разрешителното за ползване, стъпвайки на проекта за изграждане на Единна информационна система (ЕИС) по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ). По този начин ще се намали административната тежест за инвеститорите и ще се автоматизира отчетността с метрики за крайни срокове за съгласуване, разглеждане и одобрение на проекти с цел улесняване на процеса за предприятията. За оптимизиране на процеса ще се изгради възможност за автоматизирано уведомяване и генериране на споделен график за предстоящи дейности по ремонт, локации, естество на работата, начало и край и т.н., което ще спомогне възстановяването на щети от аварии, намаляването на разходи за поддръжка от мрежови оператори при споделено ползване на инфраструктура, намаляване на нарушенията в свързаността и повишаване на качеството на услугите.

ЕИТ ще събира данни за географски проучвания за разполагане на мрежи и ще бъде надградена с нов модул, който ще предоставя информация за наличността на широколентова връзка на ниво адрес, където е възможно. Ще бъде разработена и внедрена нова подсистема за данни, създаваща тематични карти за широколентов достъп. В допълнение, ще бъдат добавени слоеве и възможност за търсене в информационната система за налични покритие и скорости до зона и/или адрес за мобилни и фиксирани мрежи с цел улесняване на избора на крайния клиент при избора на оператор.

Предвижда се да бъде извършено и разширяване на капацитета на ГИС базираната електронна платформа чрез изграждане на функционалности за създаване на Национална точка за достъп до информационни услуги за мултимодални пътувания, осигурявайки междусекторна синергия и подобряване на услугите за крайните потребители.

Проект „Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране (СИМ/ВІМ) в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България“ цели въвеждане на СИМ в инвестиционното проектиране и строителството, което ще доведе до отключване на потенциала на цифровия капацитет на строителната индустрия и ще постави строителния сектор в България на конкурентно равнище сред своите партньори в ЕС. Успешното изпълнение на проекта ще спомогне и за изграждане на капацитета на публичния и частния сектор за цифровизация. Цифровизацията на строителния сектор в България ще допринесе за повишаване на неговата конкурентоспособност, производителността, устойчивия растеж и привлекателността му, както и за създаване на условия за привличане на чуждестранни инвестиции.

Жилищният сектор в България се характеризира с висока енергийна интензивност. Съгласно анализ на националния жилищен сграден фонд на Република България към 2020 г. едва 7% от обитаваните жилищни сгради (построени след 2010 г. или съществуващи обновени) са в съответствие с актуалните нормативни изисквания за енергийна ефективност. Сградите с лоши енергийни характеристики (класове на енергопотребление E, F и G) дялово представляват 91% от общия брой необновени сгради, като сградите при които разходът на енергия е най-висок (клас G) представляват 18%. Необходимите инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и обновяването на сградния фонд съгласно Дългосрочната национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради само за периода 2021-2030 г. надхвърлят 4.6 млрд. лева.

Наред със значителните инвестиционни нужди, пречка пред по-интензивното разгръщане на дейности за повишаване на енергийната ефективност е административната тежест (както за домакинствата, така и за компаниите), съпровождаща процеса на обновяване при предприемане на мерки за повишаване на енергийната ефективност. Налице е необходимост от предприемане на действия за улесняване на процеса на обновяване и подпомагане на гражданите и бизнеса с информация и техническа помощ относно нормативни, технически и финансови въпроси свързани с повишаване на енергийната ефективност на жилищния сграден фонд.

В рамките на НПУВ, МРРБ разработи проектно предложение „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“. Проектът цели повишаване на енергийната ефективност на жилищните сгради в страната като ги трансформира в сгради с клас на енергопотребление минимум В и

постигне минимум 30% спестявания на първична енергия. За целите на изпълнението на проектопредложението, се предвижда и извършването на две реформи: реформа „Създаване на звена на принципа „Обслужването на едно гише“ и реформа 2 „Изменение на Закона за управление на етажната собственост“.

Сходна инвестиция на МРРБ по НПВУ е проектът „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд“, която има за цел постигане на клас А на енергопотребление на публични и търговски сгради и постигане на минимум 30% спестявания на първична енергия.

В отговор на препоръките, свързани с устойчивия транспорт, по ОПРР 2014–2020 продължава изпълнението на проекти за интегриран градски транспорт. В НПВУ е включена реформа за устойчива градска мобилност, която има за цел инвестициите в градска мобилност да се осъществяват само в съответствие с разработени Планове за устойчива градска мобилност (ПУГМ) на общините в съответствие с препоръките на ЕК. В подкрепа на реформата е предвидена и инвестиция „Зелена мобилност“ – пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи. На базата на опита от пилотната схема финансирането на партньорски проекти за инвестиции в съответствие с ПУГМ на общините ще продължи и по ПРР 2021–2027 г.

ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014–2020 финансира мерки за подобряване на железопътния транспорт и за завършване на метрото в София. Реализират се проектите по ТЕН-Т мрежата за Рехабилитация на жп линията Пловдив-Бургас Фаза II и за Модернизация на жп линията София-Пловдив в участъка Елин Пелин-Костенец. Програмата финансира реконструкцията на гаровите комплекси в Стара Загора, Нова Загора и Карнобат, които остават извън обхвата на проекта за модернизация на жп линията Пловдив-Бургас, фаза II, както и реконструкцията на гаровите комплекси Искър, Казичане и Подуене, които попадат извън обхвата на участъците София-Пловдив и София-Елин Пелин. Проектът за изграждане на трети метродиа метър (линия 3) на метрото в София, Фаза 1: „Бул. Владимир Вазов – Център – ул. Житница“ е въведена в експлоатация на 26.08.2020 г. Фаза 2 от линия 3 – участък „ул. Житница – Овча купел – Околовръстен път на София“ е въведена в експлоатация на 24.04.2021 г. Осигуряването на оперативен капитал за българските микро, МСП, извършващи автобусни превози, за справяне с последиците от пандемията COVID-19 е основната цел на проект BG16RFOP002-2.079-0002-C01 „Подкрепа за МСП, извършващи автобусни превози, за преодоляване на икономическите последиствия от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“.

Малките и средните предприятия са основна и водеща сила в сектора на автобусните превози за развитието на конкурентни и качествени услуги, както и за гарантиране на стабилен икономически растеж и устойчива заетост. Помощта по проекта е насочена към преодоляване и ограничаване на негативните социално-икономически последици от пандемията. С изпълнението на проекта ще се предостави краткосрочна помощ за подкрепа на МСП, извършващи автобусни превози, с цел запазване на тяхната дейност и гарантиране на стабилност на работните места.

Глобалното разпространение на пандемията с COVID-19 и въведените карантинни мерки доведоха до нарушаване функционирането на почти всички икономически дейности както в световен, така и в европейски и национален мащаб. В тази връзка фокусът на настоящата схема за предоставяне на БФП, в съответствие със специфичната цел на Инвестиционен приоритет 2.2. от ПО 2 на ОПИК, е насочен към икономическите единици, които разполагат с потенциала да се възстановяват и да преодолеят икономическите последиствия от пандемията COVID-19, а именно микро, малките и средните предприятия.

В резултат от изпълнението на предвидените дейности по този инвестиционен приоритет и настоящата схема, се очаква постигане на положителен ефект за развитието на българските МСП в транспортния сектор чрез предоставяне на подкрепа за микро, малки и средни предприятия, извършващи автобусни превози, за дейности, необходими за преодоляване на недостига на средства или липса на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19.

Към настоящия момент е предоставена БФП по сключени договори на 580 бр. автобусни превозвачи на обща стойност 29 119 637,76 лева.

Амбициозните климатични цели, които си поставя ЕС за нетно намаляване на емисиите на парникови газове с поне 55% до 2030 г., в сравнение с нивата от 1990 г., и ангажимент за климатична неутралност

до 2050 г., поставят редица предизвикателства пред държавите членки с висок дял на енергията от въглища в енергийния им микс и с енергийно-интензивни икономики, сред които е и България.

В същото време, настоящата ситуация на енергийните пазари и волатилността на цените на енергията поставят на изпитание постигането на тези цели и още по – ясно очертават изключителната необходимост от добре управляван енергиен преход, силно подкрепен с необходимите финансови ресурси и подкрепа на най-засегнатите.

Един от най-важните финансови механизми по отношение на подкрепа на справедливия преход е Механизмът за справедлив преход. Предвидените средства по линия на Фонда за България са в размер на 1,178 млрд. евро в подкрепа на икономическата диверсификация, преквалификацията и търсенето на работа, както и инвестиции, които са благоприятни за климата и околната среда в най-засегнатите територии.

Министерство на енергетиката, като отговорното ведомство за разработване на териториалните планове за справедлив преход, полага всички усилия за активизиране на работата по подготовка на териториалните планове и изготвяне на адекватни оценки на икономическите и социалните ефекти от прехода в засегнатите региони. В тази връзка, към настоящия момент МЕ, съвместно с консултантите от ПрайсуотърхаусКупърс България, разработва три прогнозни сценария за преход към нисковъглеродна икономика и оценка на ефекта им върху трите въглищни региона. Целта е сценариите да послужат и подпомогнат процеса на стратегически решения за зеления преход в България чрез сравнителни оценки на ефектите (социални и икономически). При разработване на сценариите се взема предвид времевият хоризонт на Механизма за справедлив преход, който дава възможност за финансиране на мерки до 2026 г. за около половината средства и 2030 г. за останалата част.

Освен това, МЕ се опитва да активизира диалога и активно да включва в процеса широк кръг заинтересовани страни, тъй като справедливият преход е общо усилие и участие на местните общности и широк кръг заинтересовани страни е необходимо условие да се справим с новите предизвикателства, осигурявайки трайна перспектива за въглищните региони, които ще бъдат най-силно засегнати.

Като индикативна дата за прекратяване на използването на въглища за производство на енергия под условие, че тази индикативна дата бъде потвърдена от Народното събрание е заложена 2038 г. Тази година показва амбиция за ускоряване на процеса в сравнение с вече одобрения Интегриран Национален План Енергетика – Климат (ИНПЕК). Предвидено е и създаването на Комисия за енергиен преход, която да разработи сценарии за декарбонизация на икономиката на страната, които включват различни индикативни дати за постепенно прекратяване на използването на въглищата. На базата на сценариите, Комисията ще разработи и Пътна карта за постепенно прекратяване на използването на въглища, която ще включва конкретни стъпки до 2024, 2026, 2030, 2035 и 2038 година. Всички те ще бъдат предложени за решение на Народното събрание. Конкретните мощности, които ще бъдат изведени ще зависят от моделиране на системата и прилагане на критерии за въглеродна интензивност и часове на работа на годишна база, както и на първоначални инвестиционни намерения за заместващи мощности. Моделът би трябвало да покаже какъв е оптималния микс, който може да намали с 40% емисиите до 2026г.

Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г., предвижда страната да повиши равнището на амбициозност за 2030 г., като предвиди дял на енергия от ВИ най-малко 27%. По този начин България ще допринесе в максимална степен за по-бързото нарастване на потреблението на енергия от ВИ и постигането през 2030 г. на поне 32-процентен дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия в Европейския съюз.

Участващите в енергийния микс на Р България възобновяеми енергийни източници понастоящем не са в състояние да участват пълноценно в балансирането на електроенергийната система, покриването на върховите товари и предоставянето на пазарен принцип на услуги за гъвкавост и допълнителни услуги. Освен това е необходимо гарантирането на сигурността на предоставянето на електрическа енергия във връзка със „зеления преход“. Целта на проекта е да допринесе значително за решаването на тези проблеми чрез закупуване, инсталиране и въвеждане в експлоатация на национална инфраструктура от съоръжения за съхранение на електрическа енергия с общ заряден енергиен капацитет от 6000 MWh. Съоръженията ще бъдат стратегически разпределени равномерно на територията на Р България, разположени в близост до инсталираните и предстоящите да бъдат разгърнати възобновяеми генериращи мощности. Индикативната стойност за реализация на инвестицията е в размер на 1 562 815 420 лв.

Констатации от Националния доклад за България за 2020 г.

Отговор на политиката

В България все още липсва стратегия за кръговата икономика.

В изпълнение е договор за обществена поръчка с предмет „Изготвяне на планове и стратегически документи в областта на управлението на отпадъците“ е включена обособена позиция, както следва: „Разработване на стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България, за периода 2021–2027 г.“

Управлението на отпадъците продължава да бъде предизвикателство.

Инвестиции със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове по ОПОС 2014–2020 в размер на над 330 млн. евро (648,4 млн. лв.) са насочени основно към подобряване на управлението на битовите отпадъци на регионално и общинско ниво, в т.ч. за разделно събиране и рециклиране на битови отпадъци, за предварително третиране преди депониране на смесено събрани отпадъци и др.

Нуждите от инвестиции във водния сектор са големи.

Продължават проекти във ВиК сектора да се реализират със значителен финансов ресурс от Европейските структурни и инвестиционни фондове по ОПОС – в размер над 1 млрд. евро (2,144 млрд. лв.) за периода 2014–2020 г. Предвижда се финансов ресурс и по ПОС 2021–2027 г. Чрез НПВУ се предвижда да бъдат осигурени средства за ВиК инфраструктура в по-малки агломерации с големина между 5 000 и 10 000 екв. ж. Изпълнени дейности за развитие и укрепване на институционалната среда и капацитет за ефективно управление на ВиК отрасъла и предоставяне на качествени ВиК услуги.

Подкрепят се и дейности за актуализация на ПУРБ.

Качеството на въздуха в България продължава да буди сериозна загриженост.

Продължават интервенциите за подкрепа със средства от ОПОС на мерки на общините за подобряване качеството на атмосферния въздух, насочени към битовото отопление и за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух. Очаква се мерките за намаляване на количествата на замърсителите да обхванат близо 3 млн. жители до 2023 г. Предвижда се въвеждане и прилагане на Механизъм за национални инвестиции в подобряване на качеството на атмосферния въздух (КАВ) през 2022 г. Механизмът ще адресира основния проблем за страната по отношение КАВ на национално ниво – наднормени нива на фини прахови частици.

Продължават да съществуват сериозни заплахи за природата и биологичното разнообразие.

Във връзка с управлението на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 усилията са насочени към въвеждане нов подход за управление на екологичната мрежа Натура 2000. В ход е и разработване на специфични и подробни природозащитни цели за редица защитени зони. Със средства по ОПОС в размер над 63 млн. евро (123,7 млн. лв.) се финансират мерки за подобряване на природозащитното състояние на видове (вкл. птици) и природни местообитания.

Понастоящем България не е достатъчно подготвена да реагира на последиците от изменението на климата.

Мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени се финансират по линия на Националния доверителен екофонд (НДЕФ) и програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014–2021 г. Предвижда се и подкрепа от ПОС 2021–2027 г. на мерки за насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи.

Табл. 2-3: Мерки, адресиращи СП 3, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2022 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2022 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Предоставяне на ефективна подкрепа за МСП	Безвъзмездна подкрепа за МСП за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	Осигуряване на оборотен капитал и инвестиционни средства в областта на енергийната ефективност за българските МСП за справяне с последиците от пандемията COVID-19.	2020 г.	По ОПИК са обявени 6 процедура за БФП, чиято цел е предоставяне на оборотен капитал на МСП, засегнати от COVID пандемията; Изплатени са средства към МСП в размер на 739,9 млн.лв. В процес на финализиране е сключването на договорите с последните одобрени предприятия, отчитане на мерките и финализиране на плащанията към последните договори в изпълнение; Обявена за обществено обсъждане е процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“	Приключване на изпълнението и отчитането на мерките с БФП за оборотен капитал; Кандидатстване, одобрение и изпълнение на проектите по процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“	2023 г.	954,9 млн. лв.	Предприятия, които не са в ликвидация за период от 3 месеца след приключване на проекта: 21 772 МСП, които са възобновили или запазили дейността си три месеца след възстановяване на условията за работа на бизнеса: 2 590; Брой подпомогнати предприятия за възстановяване чрез подобряване на енергийната си ефективност – 818;
Предоставяне на ефективна подкрепа за МСП	Предоставяне подкрепа на предприятия по линия на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП) ¹	Осигуряване на подкрепа на предприятия с цел постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и осъществяването на индустриална и цифрова трансформация.	2022 г.	Изготвен е проект на ПКИП, извършени са обществени консултации на програмата	Официално подаване на ПКИП към ЕК, одобрение на програмата и стартиране на първите процедури по нея	2029 г.	2, 9 млрд. лв. (ЕФРР и национално съфинансиране)	Предприятия повишили своя иновационен капацитет – 1 389; МСП въвели технологии от Индустрия 4.0 – 429; МСП повишили своя растеж и

¹ Предвид факта, че ПКИП все още не е одобрена, заложените бюджет, мерки и очаквани резултати могат да претърпят промени

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								конкурентоспособност – 9 300; Предприятия, въвели ЕЕ технологии и ВИ - 182; МСП, въвели принципи на търговата икономика – 967;
Насърчаване на инвестиции, създаващи работни места във високотехнологичните сектори и в районите с висока безработица	Финансови стимули за създаване на работни места в предприятия в сектори с висока добавена стойност. Издаване на сертификати за клас инвестиция и приоритетен проект по Закон за насърчаване на инвестициите (ЗНИ).	Отпускане на финансови средства за прилагане на насърчителните мерки по ЗНИ, вкл. за частично възстановяване на разходите за осигуровки на работодателя за разкритите нови работни места.	януари 2018 г.	За периода 01.01-31.12.2021 г. са издадени 31 сертификата по реда на ЗНИ, предвиждащи разкриването на 2 617 нови работни места. Инвестициите по сертифицираните проекти са на обща стойност 1 220.19 млн. лв. От всички сертифицирани проекти 16 са във високотехнологични производства и услуги. От общия брой проекти, 23 са извън София.	Съгласно средносрочната бюджетна прогноза се предвиждат следните индикативни стойности: За периода 1 януари. 2022 – 31 декември 2022 г. се предвижда да бъдат сертифицирани 28 проекта по ЗНИ на обща стойност от 600 млн. лв., предвиждащи създаване на 1 500 нови работни места. За периода 1 януари. – 31 декември 2023 г. се предвижда да бъдат сертифицирани 30 проекта по ЗНИ на обща стойност от 650 млн. лв., предвиждащи създаване на 1 500 нови работни места. За периода 1 януари. – 31 декември 2024 г. се предвижда да бъдат сертифицирани 31 проекта по ЗНИ на обща стойност от 700 млн. лв., предвиждащи създаване на 1 500 нови работни места. Общо в периода 2022-2024 г. се предвижда да бъдат предоставени насърчителни мерки на 51 от сертифицираните проекти с общ обем на инвестициите от 969 млн. лв., предвиждащи създаването на 1 785 нови работни места. В рамките на 2022 г. се предвижда предоставянето на насърчителни мерки на 16 от сертифицираните проекти с общ обем на инвестициите от 304 млн. лв., предвиждащи създаването на 560 нови работни места.	2024 г.	Ръст на инвестициите и заетостта във високотехнологичните сектори и в районите с висока безработица;	1/ Коефициент на заетост в сектори с висока добавена стойност (промяна) – 5.5% ръст през 2022 г. спрямо 2019 г.; 2/ Дял на новосъздадени работни места в сектори с висока добавена стойност (като % от всички новосъздадени работни места по сертифицирани по ЗНИ проекти) – 77%
Да съсредоточи инвестициите в областта на екологичния преход	Прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, на-	Инвестиции в съоръжения, системи и бизнес модели за използване на отпадъците като ресурси, в подкрепа на търговата икономика.	2015 г.	По ОПОС 2014-2020 г., в сектора до момента са сключени 154 бр. административни ДБФП с обща стойност на предоставяна БФП от 647,6 млн. лв. Проектите включват: проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и	Изпълнение на проекти по сключени административни ДБФП по ОПОС 2014-2020 г.	2023 г.	ОПОС 2014-2020 г.: 576,2 млн. лв., от които 489,8 млн. лв. от ЕФРР и 86,4	По ОПОС 2014-2020 г.: 1. Допълнителен капацитет за оползотворяване

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	сърчаване на пов- торната употреба и оползотворява- нето им чрез ре- циклиране, нама- ляване на депони- рането и ограни- чаване на вред- ното им въздейст- вие върху окол- ната среда и чо- вешкото здраве.	Инвестиции за осигуряване на необхо- димата инфраструктура за третиране на битови отпадъци, образувани в страната.		на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци (приключили са про- ектите, изпълнявани от общините от 6 ре- гионални сдружения за управление на от- падъците (РСУО), продължават тези на 12 РСУО); проектиране и изграждане на ана- еробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци (в изпълнение са проекти на общини от 3 РСУО); проекти- ране и изграждане на компостиращи инс- талации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци (приключили проекти на 6 общини, в изпълнение са още 9 проекта); инсталация за комбинирано производство на енергия в София с опол- зотворяване на RDF – трета фаза на интег- рирана система от съоръжения за трети- ране на битовите отпадъци на Столична община; демонстрационни (пилотни) про- екти в областта на управлението на отпа- дъците (в изпълнение – 60 проекта; прик- лючен – 1 бр.); рекултивация на депа, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело C-145/14 (изпъл- нени 21 проекта, в изпълнение – 33); фи- нансови инструменти в сектор „Отпа- дъци“; прилагане на децентрализиран мо- дел за управление на био-отпадъците в един от регионите в България (общините Севлиево, Дряново и Сухиндол), включи- телно изграждане на необходимата техни- ческа инфраструктура – система за раз- делно събиране и съоръжение за рецикли- ране (завършен). По покана „Кръгова икономика и ресур- сна ефективност“ по програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ (ООСКП) на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП 2014-2021 г.) са сключени 4 договора със стойност на предоставяна БФП 2,7 млн. лв. Поканата е насочена към подобряване управлението на отпадъците на общинско ниво и използването им като ресурс, чрез реализиране на общински схеми за разделно събиране и рециклиране на отпадъците.	Оценка на подадени проектни предложе- ния по ОПОС 2014-2020 г., сключване на договори за същите и изпълнението им. Подготовка и обявяване на процедури по ПОС 2021-2027 г. за подкрепа на: мерки за развитие/надграждане на инфраструкту- рата, свързана с управлението на битовите отпадъци на регионално ниво на управле- ние на отпадъците за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и депонирание на отпадъци; мерки за изграж- дане на центрове за подготовка за пов- торна употреба и поправка; мерки за ре- циклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предва- рително третиране; мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на об- щински/регионални системи за разделно събиране на отпадъци и/или за рецикли- ране на разделно събрани отпадъци; мерки за предотвратяване и др. за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране и намаля- ване количествата на депонираните битови отпадъци. Мерките са насочени към иден- тифицираните потребности в Националния план за управление на битовите отпадъци за периода 2021-2028 г. (НПУО 2021- 2028 г.). Инвестиционните мерки основно са насочени към подпомагане на доизг- раждането на инфраструктура за регионал- ните сдружения за управление на отпадъ- ците, включени в Приложения 6, 7 и 8 на НПУО 2021-2028 г. Изпълнение на договорите по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г. Изпълнение на дейностите по рекултива- ции на депа за твърди битови отпадъци.		млн. лв. наци- онално фи- нансиране. Програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2020 г.: 2,7 млн. лв. от ФМ на ЕИП и 0,2 млн. лв. национално финансиране.	на битови отпа- дъци (за получа- ване на енергия) – 180 000 т/год. до 2023 г. 2. Допълнителен капацитет за ре- циклиране на от- падъци – 240 000 т/год. до 2023 г. 3. Завършена техническа ре- култивация на депа, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС във връзка с пос- тановено Реше- ние на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело C-145/14 – 57 бр.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Въвеждане и прилагане на интегриран подход за реализиране на приоритетни инвестиции във ВиК инфраструктурата.	Инвестиции в изграждане, рехабилитация и модернизиране на ВиК инфраструктура за агломерации с над 10 000 екв. ж. и агломерации между 2000 и 10 000 екв. ж. Осъществяване на стартиралата цялостна реформа във ВиК сектора с цел постигане на последователност и устойчивост при определяне и прилагане на инвестиционните приоритети в консолидирани ВиК райони.	2015 г.	По ОПОС 2014-2020 г., в сектор „Води“ до момента са сключени 43 бр. АДБФП с обща стойност на предоставяна БФП от 2,144 млрд. лв. Проектите включват: подпомагане регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК – подготовка на регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) (в изпълнение е проект за разработване на 6 РПИП за новоconsolidирани територии, за други 15 РПИП, вкл. на Столична община, проектите са завършени); подпомагане ефективността, управлението и институционалния капацитет във връзка с изпълнението на реформата във ВиК отрасъла (завършен); изграждане на ВиК инфраструктура, вкл. втора фаза на проекти за изграждане на ВиК инфраструктура, чието изпълнение е стартирало по ОПОС 2007-2013 г. и ранни ВиК проекти (с цел да се осигури непрекъснатост на процеса по изграждане на ВиК инфраструктурата до подготовката на РПИП) (завършени 7 проекта, в процес на изпълнение – 24); регионален инвестиционен ВиК проект за обособената територия на „ВиК“ ЕООД Смолян; разработване и въвеждане на методи за анализ на води, седименти и биота и дооборудване на лаборатории на Изпълнителната агенция по околна среда (завършен); подобряване мониторинга на качеството на питейните води; доизграждане на мрежите за мониторинг на количеството на водите; подобряване мониторинга на химичното състояние на подземните води; изготвяне на екологични оценки за целите на приемане на ПУРБ за периода 2016 – 2021 г. и Морската стратегия и програмата от мерки; ПУРБ 2022-2027; финансови инструменти в сектор „Води“ (сключени договори за отпускане на заем от Европейската банка за възстановяване и развитие на 4 ВиК оператори). Изпълняват се със средства от ПУДООС/ДБ: проекти за малки водоснабдителни обекти на 32 общини на стойност 29,6 млн. лв.; проекти за колектори и канализации на 22 общини на стойност	Изпълнение на проекти по сключени АДБФП по ОПОС 2014-2020 г. Подготовка и обявяване на процедури по ПОС 2021-2027 г. за подкрепа на: инфраструктурни мерки за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води с принос за постигане на съответствие с Директива 91/271/ЕИО и за водоснабдяване във връзка с Директива 98/83/ с принос към намаляване на загубите на вода по водопроводната мрежа и подобряване качеството на питейната вода; разработване на РПИП за бъдещо финансиране за новоconsolidирани райони – след консолидиране на последните 6 области в страната. Продължаване/приключване на изпълнението на започнатите и финансиране на нови проекти от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)/ДБ. Организиране и изпълнение на проектите в рамките на НПВУ: „Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.“; „Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите“.	2023 г.	ОПОС 2014-2020 г.: 1, 87 млрд. лв., от които 1,59 млрд. лв. от КФ и 281 млн. лв. национално финансиране (държавен бюджет). ПУДООС/ДБ: 85,8 млн. лв. НПВУ: 412,6 млн. лв. от МВУ и 22,3 млн. лв. национално финансиране	По ОПОС 2014-2020 г.: Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води – 1 900 000 екв. ж. до 2023 г. Изградени/рехабилитирани/реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води – 25 бр. до 2023 г. Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване – 1 800 000 до 2023 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				23,5 млн. лв.; проекти за ПСОВ в 3 общини на стойност 8,8 млн. лв. Със средства, постъпили като погасяване на стари задължения от такси по Закона за водите се изпълняват проекти за водоснабдителни обекти в 5 общини на стойност 19,2 млн. лв. и проект за канализация в 1 община на стойност 4,7 млн. лв.				
	Намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми в районите с нарушено качество на въздуха.	Инвестиции в дейности за изпълнение на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г., Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030 г.) и общинските програми за качеството на атмосферния въздух, с цел намаляване на общите емисии на някои замърсители и постигане и поддържане на нивата на контролираните атмосферни замърсители, съответстващи на нормите, заложи в националното законодателство.	2015 г.	По ОПОС 2014-2020 г. до момента са сключени 42 бр. АДБФП с обща стойност на предоставяна БФП от малко над 623 млн. лв. Проектите включват: Разработване/Актуализация на общинските програми за качеството на атмосферния въздух (18 проекта са завършени, продължава изпълнението на 3); Мерки на общините за подобряване качеството на атмосферния въздух, насочени към битовото отопление (в изпълнение – 8 проекта); Мерки на общините за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух (в изпълнение – 12 проекта); Създаване на информационна система за докладване на данни за качеството на атмосферния въздух като част от Националната системата за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (проектът е завършен).	Изпълнение на проекти по сключени АДБФП по ОПОС 2014-2020 г. Подготовка и обявяване на процедури по ПОС 2021-2027 г. за подкрепа на: мерки за намаляване на замърсяването на въздуха от битовото отопление – поетапна подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи, в съчетание с мерки за подкрепа за ВЕИ в домакинства, получаващи помощи за отопление; въвеждане на зони с ниски емисии от транспорт; мерки за справяне с вторичното разпрашаване – зелена инфраструктура в градските зони; подобряване на мониторинга на КАВ.“ Финансиране през 2022 г. чрез ПУДООС на мерки за подобряване на КАВ в размер на 30 млн. лв. През първото полугодие на 2022 г., се очаква МС да приеме Процедура за финансиране от ПУДООС на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух, която ще бъде реализирана чрез ПУДООС. Механизмът ще адресира основния проблем за страната по отношение на качеството на атмосферния въздух на национално ниво с наднормените нива на фини прахови частици и ще създаде нов подход за финансиране на мерки, насочени към секторите, за които е установено, включително съгласно общинските програми за качество на въздуха, че имат основен принос за замърсяване с фини прахови частици.	2023 г.	ОПОС 2014-2020 г.: 576,9 млн. лв., от които 490,4 млн. лв. от КФ и 86,5 млн. лв. от национално финансиране (държавен бюджет). ПУДООС: 30 млн. лв.	1. Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ10 и NOx (по ОПОС 2014-2020 г.) – 3 000 000 жители до 2023 г. 2. Намаляване на емисиите на замърсители за всяка година спрямо 2005 г.: SO2 – 78%; NOx – 41% ; НМЛОС – 21%; NH3 – 3%; ФПЧ2.5 – 20%
	Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и при-	Инвестиционни и законодателни дейности, насочени към ефективна защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение в Националната екологична мрежа и извън нея.	2015 г.	По ОПОС 2014-2020 г., в рамките на ПО 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ до момента са сключени 92 бр. АДБФП с обща стойност на предоставяна БФП от 123,7 млн. лв.	Изпълнение на проекти по сключени АДБФП по ОПОС 2014-2020 г. Оценка на подадени проектни предложения по ОПОС 2014-2020 г., сключване на договори за същите и изпълнението им. Насочване на наличния остатъчен ресурс	2023 г.	ОПОС 2014-2020 г.: 135,5 млн. лв., от които 115,2 млн. лв. от ЕФРР и 20,3	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на добра степен на съхраненост –

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	същото им биологично разнообразие.			Проектите включват: Анализи и проучвания на видове и природни местообитания, предмет на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците“; Знания за Натура 2000; Натура 2000 в Черно море; Подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати (7 проекта са завършени и 7 са в изпълнение); Споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България; Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове (22 проекта са в изпълнение); Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони (4 са в изпълнение); Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици (10 проекта се изпълняват); Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания (5 проекта се изпълняват); Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата Натура 2000 чрез подхода BOMP в територията на местни инициативни групи (9 проекта се изпълняват). С финансиране от ПУДООС се изпълняват 11 проекта на обща стойност 1,4 млн. лв. Продължава процесът по издаване на заповеди за обявяване на защитените зони за местообитанията, като остава да бъдат издадени заповеди за обявяване на последните 48 защитени зони за местообитанията. Издадени са общо 185 заповеди. В ход е разработване на специфични и подробни природозащитни цели за редица защитени зони. Към настоящия момент е възложено разработването на специфични и подробни	към мерки за подобряване природозащитното състояние на видове и/или местообитания чрез обявяване на процедура/и за предоставяне на БФП. Подготовка и обявяване на процедури по ПОС 2021-2027 г. за подкрепа на: мерки, свързани с развитие на мрежата Натура 2000; мерки, насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове (вкл. птици, риби, прилепи, влечуги, васкуларни растения, както и типове природни местообитания – крайбрежни, скали, дюни, сладководни, храстовидни и др.), предмет на опазване в мрежата Натура 2000; мерки за опазване/възстановяване на екосистемите и присъщото им биологичното разнообразие извън Натура 2000. Приемане на ЗИД на Закона за биологичното разнообразие относно въвеждане на подход за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000. Разработване на специфични цели за опазване на 86 защитени зони, като за 43 зони същите са разработени и предстои тяхното одобрение. Разработването на специфични цели за останалите 255 защитени зони е предвидено по НПВУ и предстои да стартира. Стартиране изпълнението на два проекта в рамките на НПВУ: „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000“; “Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС и целите на Европейския зелен пакт”. Стартиране префиниран проект по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г. „Остойностяване и интегриране на екосистемните услуги“. Приемане на Стратегия за биологичното разнообразие в Република България и Национален план за опазване и устойчиво използване на биологичното разнообразие и		млн. лв. от национално финансиране (ДБ). НПВУ: 93 млн. лв. от МВУ и 11,5 млн. лв. национално финансиране. ПУДООС: 1,4 млн. лв.	1 565 668 ха до 2023 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				природозащитни цели за общо 86 защитени зони. Одобрена НРПД за Натура 2000 за 2021 – 2027 г.	генетичните ресурси 2020-2024 г. Разработване на Национална стратегия за лечебните растения. Продължаване на изпълнение на мерките, включени в актуалните национални планове за действие за опазване на застрашени видове. Утвърждаване на 10 нови планове за действие за опазване на застрашени видове.			
	Финансиране на мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптацията към климатичните промени.	Финансова подкрепа за проекти за намаляване на емисиите на парникови газове в рамките на ИПК и Програма „Микропроекти за климата“ (ПМПК) на Националния доверителен екофонд (НДЕФ). Финансова подкрепа за проекти за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптацията към климатичните промени по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.	2015 г.	По ИПК са постигнати следните резултати: До момента са реализирани мерки за намаляване на енергопотреблението в 114 обекта в т.ч.: 40 училища, 22 детски ясли и градини, 15 административни сгради, 8 читалища, 6 обществени сгради, 6 университета, 7 здравни служби, 4 улични осветления и 6 общински болници/поликлиники. До момента са закупени 63 електрически превозни средства. По ПМПК се финансират два вида малки проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени и адаптацията към тях: а) Малки инфраструктурни проекти (доставка на апаратура, софтуер, изграждане на малка инфраструктура), водещи до директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове или адаптацията към климатичните промени и б) “Меки” проекти – дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии/програми/доклади/анализи. До момента са реализирани 15 проекта в т.ч.: 8 проекта за изграждане на малка инфраструктура и 7 “Меки” проекта. В изпълнение е предефиниран проект по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.: „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптиране към изменението на климата в общините от България“ с бенефициент – НДЕФ на стойност 5,5 млн. лв. (БФП). Също по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г. са сключени и в изпълнение:	Оценяване на проектни предложения по ИПК и ПМПК, сключване на договори и изпълнение. Подготовка и обявяване на процедури по ПОС 2021-2027 г. за насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи: мерки за превенция и управление на риска от наводнения и засушаване (фокус върху екологосъобразните мерки, ако е приложимо, в комбинация със сива инфраструктура); анализи на риска, мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии (в т.ч. екологосъобразна инфраструктура и в комбинация със сива инфраструктура); мерки, насочени към повишаване готовността на населението за адекватна реакция и подобряване устойчивостта чрез осигуряване на наземен капацитет за борба с горските пожари; изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване; прогнозиране и сигнализиране; разработване на цифрови модели, анализи и прогнози във връзка с климатичните изменения.	2023 г.	По ИПК: 8,29 млн. лв. от НДЕФ за изпълнението на 13 проекта. По ПМПК: 0,8 млн. лв. от НДЕФ, част от които са насочени към 6 проекта. Програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г., приоритетна ос „Климат“: 12,6 млн. лв., от които 10,7 млн. лв. от ФМ на ЕИП 2014-2021 г. и 1,89 млн. лв. от национално финансиране.	Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени: 660 000 tCO₂eq до 2023 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				2 договора по покана Малка грантова схема № 4 Климат на стойност 544,5 хил. лв. (БФП) – за информационно-образователни дейности, насочени към подрастващите; 4 договора по Открита покана № 3 „Климат“ на стойност 3,08 млн. лв. (БФП) – за разработване и прилагане на мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени от общините.	Изпълнение на проектите по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.			
Рационализиране и ускоряване процедурите за предоставяне на ефективна подкрепа за МСП	Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на СИМ в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България	Въвеждане на строително информационното моделиране (СИМ) в инвестиционното проектиране и строителството за осъществяване на цифрова реформа на строителния сектор в България с оглед повишаване на конкурентоспособността, производителността, устойчивия растеж и привлекателността на строителния сектор в България и създаване на условия за привличане на чуждестранни инвестиции.	2022 г.	Мякмата ще се осъществи чрез изпълнение на проект по НПВУ Предвижда се: Разработване на модул към единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството с възможност за регистриране в електронната система на проекти, разработени със строително-информационно моделиране (СИМ), одобрение на проектите и осигуряване на достъп до тях от изпълнители и контролни органи по време на строителството, както и на собственици на въведения в експлоатация строеж. Повишаване на цифровите умения с оглед пригодност за заетост в мащаб: администрация, образователна сфера, предприемачи и строителен бизнес, мониторинг и управление на сградите в експлоатация.	Етап „Изграждане на капацитет на СИМ общността в България, за осигуряване на знания и опит, свързани с прилагането на СИМ – на пилотна фаза“ – 01.01.2024 г. – 30.9.2026 г. Етап „Създаване на предпоставки за прилагане на национален цифров модел за СИМ“ – 01.07.2023 г. – 30.09.2026 г. Етап Организация и управление на проекта, информация и публичност – 01.07.2022 г. – 31.12.2026 г.	2026 г.	9,348 млн. лв.	Създаден и функциониращ уеб-сайт Повишено ниво на компетентност и ефективност на публичната администрация Разработен национален модел за СИМ и учебни програми за университетите Функционираща софтуерна инфраструктура за работа със СИМ проекти
Повишаване на ресурсната ефективност и намаляване на въглеродните емисии	Инвестиции в устойчива градска мобилност	Финансиране на проекти за интегриран градски транспорт по ОПРР 2014-2020 и пилотна схема „Зелена мобилност“ по НПВУ: Изграждане на транспортна инфраструктура, вкл. зарядни станции. Доставка на превозни средства за градския транспорт, включително с нулеви емисии. Развитие на нови маршрутни линии. Настърчаване на алтернативни форми на транспорт.	2018 ОПРР 2022 НПВУ	По ОПРР: В процес на изпълнение са 10 проекта за интегриран градски транспорт, успешно приключили са 5.	Изпълнение на проектите по ОПРР. Публикуване на Насоки за кандидатстване по пилотната схема „Зелена мобилност“	2023 ОПРР 2026 НПВУ	ОПРР 2014-2020 – 279,8 млн. лв. НПВУ 100 млн. лв.	По ОПРР: очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове – целева стойност 12 623 тонове CO2 екв.; По НПВУ: 69 бр. нулевоемисионни превозни средства и 27 бр. зарядни станции.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Повишаване на енергийната ефективност (ЕЕ)	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд	Изпълнение на мерки за повишаване на енергийна ефективност на жилищни и административни сгради по ОПРР.	2018 ОПРР 2022 НПВУ	По ОПРР: Изпълнява се процедура за предоставяне на БФП по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ – за внедряване на мерки за ЕЕ в жилищни и административни сгради и в студентски обществения: сключени са 54 бр. ДБФП за ЕЕ в жилищни и административни сгради, като до момента са приключили 23 договора По ПО 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ са сключени 89 бр. ДБФП за ЕЕ в жилищни сгради и 131 бр. ДБФП за ЕЕ в публични сгради. Приключили са общо 185 бр. ДБФП По НПВУ : Инвестиция „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд“ по НПВУ – изпълнение на мерки за повишаване на енергийна ефективност на държавни и общински публични сгради (вкл. административни, спортни и за култура и изкуство) и на сгради в сферата на производството, търговията и услугите. Инвестиция „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“: Проектното предложение е насочено към предоставяне на финансова, организационна и техническа помощ за подобряване на енергийните характеристики на жилищния сграден фонд в Република България; трансформиране на съществуващия модел на предоставяне на 100% безвъзмездна финансова помощ за собствениците на жилищни сгради в устойчив механизъм с активното участие на администрация, собственици и бизнес.	Изпълнение на проектите по ОПРР.	2023 по ОПРР 2026 по НПВУ	605,7 млн. за публични сгради по НПВУ 1 176,96 млн. лв. за жилищни сгради по НПВУ	По ОПРР: Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради – целева стойност 81 921 680 (kWh/година); текуща стойност 83 643 334 (kWh/година) Домакинства, преминали в погорен клас на енергопотребление – целева стойност 8 806 бр., текуща стойност 7 179 бр. Подобрена жилищна инфраструктура – РЗП 3 688 900 кв. м Подобри публични сгради – РЗП 1 426 837 кв. м.
Повишаване на енергийната ефективност	Проектно предложение към НПВУ реформа „Създаване на звена на принципа „Обслужването на едно гише““	Реформата предвижда осигуряване на информационно-подпомагащи звена, по едно за областен център, чрез които се цели да се улесни изпълнението на проекти за енергийно обновяване в сградния фонд през целия проектен цикъл на процеса на обновяване, да се увеличи търсенето на енергийно ефективни услуги чрез подобряване на осведомеността за ползите, доверието и мотивацията сред собственици на	2022 г	Стартиране на изпълнението ще се осъществи със започване на изпълнението на мерките в НПВУ	Създаване на 6 гишета в срок до края на 2022 Създаване на останалите 22 в срок до края на 2023	2026 г.	Преодоляване на пречките пред инвестициите в енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради	Целева стойност: 28 звена от типа обслужване на едно гише

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		сгради и предоставяне на структуриран механизъм за получаване на информация.						
Повишаване на енергийната ефективност	„Улесняване и ефективност на инвестициите в енергийна ефективност на многофамилни жилища“	Реформата предвижда изменение на Закона за управление на етажната собственост	2022 г.	Сформиране на междуетадовна работна група за изменение на Закона за управление на етажната собственост с цел: - Премахване на пречките пред инвестициите за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради, като например необходимостта да се улесни вземането на решения от собствениците на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради; - регламентиране на професионалното управление на етажната собственост в многофамилните жилищни сгради, като по този начин ще се подобри контрола върху компаниите, извършващи тази дейност и да се гарантира по-голяма отговорност спрямо потребителите; - създаване на законова възможност за учредяване на банкова сметка на етажната собственост – за средствата, събирани за управление и текуща поддръжка, не само за поддържането на фонд „Ремонт и обновяване“; банковата сметка да е на името на етажната собственост, не на физическо лице и да улесни кандидатстването за колективни кредити.	Приемане на ЗИД на ЗУЕС	2022 г.	Преодоляване на пречките пред инвестициите в енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради	Целева стойност: изменение на Закона за управление на етажната собственост – обновяване в ДВ
Намаляване на административната тежест за предприятията вкл. чрез подобряване на електронното управление	„Изграждане на единен публичен регистър по устройствено планиране на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“;	Целта е обединяване на регистрите по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството, поддържани от МРРБ, Дирекция за национален строителен контрол, областните управители, общинските администрации и районните администрации в градовете с районно делене.	2021 г.	На етап стартиране на обществена поръчка за дейност 1 по проекта „Анализ на нормативната уредба, текущото състояние на поддържаните регистри и работните процеси, свързани с изграждането на Единен публичен регистър по устройствено планиране на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството и информационна система за неговото обслужване. Изготвяне на техническо задание за създаване на Единен публичен регистър по устройствено планиране на територията, инвестиционно проектиране	Дейност 2 – Изграждане на единен публичен регистър по устройствено планиране на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството и информационна система за неговото обслужване.	2023 г.	3,05 млн. лева ОПДУ	1. Брой подкрепени регистри – текуща 0, целева 1 2. Подкрепени електронни услуги за предоставянето им в транзакционен режим – текуща 0, целева 2 3. Администрации, подкрепени за въвеждане на

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				и разрешаване на строителството и информационна система за неговото обслужване“.				комплексно административно обслужване – текуща 0, целева мин.2 4. Брой нормативни актове, за които са извършени оценки на въздействието – текуща 0, целева 1.
Намаляване на административната тежест за предприятията вкл. чрез подобряване на електронното управление	„Изграждане на система за управление на собствеността, включително единен регистър на държавната и общинската собственост и единна резервационна система“,	Чрез създаването на единната система се цели обединяването на регистрите за обектите и имотите – изключителна, публична, частна държавна и общинска собственост, поддържани в МРРБ, в 28-те областни администрации, първостепенните разпоредители с бюджет и в 265 – те общини в един общ регистър, с изключение на тези, съдържащи актове, маркирани с гриф за сигурност и данни, представляващи класифицирана информация по смисъла на ЗЗКИ. Обединяването на регистрите ще осигури икономичност, систематичност, бърз достъп до данни и услуги, като ще се подобри качеството, пълнотата и сигурността на данните и ще се оптимизира цялостната им организация, както и ще се осигури служебен обмен на данни от регистъра чрез средата за междурегистров обмен RegiX.	2021 г.	На етап стартиране на обществена поръчка за дейност 1 по проекта „Изготвяне на предложения за нормативни промени и проект на техническо задание за изграждане на система за управление на собствеността, включително единен регистър на държавната и общинската собственост“.	Дейност 2 – Изграждане на система за управление на собствеността, включително единен регистър на държавната и общинската собственост	2023 г.	3,1 млн. лева ОПДУ	1. Брой подкрепени регистри – текуща 0, целева 1 2. Подкрепени електронни услуги за предоставянето им в транзакционен режим – текуща 0, целева 1 3. Брой нормативни актове, за които са извършени оценки на въздействието – текуща 0, целева 2.
Намаляване на административната тежест за предприятията вкл. чрез подобряване на електронното управление	„Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“	Създаване на възможност за електронно подаване на документи, заявления и проекти, разрешаване изработването и одобряване на устройствени планове, одобряване на инвестиционни проекти, издаване на разрешения за строеж и въвеждане в експлоатация.	2022 г.	Изготвена е техническа спецификация за възлагане изработването на детайлно техническо задание за създаване на системата и се подготвя документацията за стартиране на обществена поръчка.	Създадена Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството Дейност 2- Подготовка на проекти за изменение на свързани закони и подзаконови нормативни актове, вкл. създаване на подзаконов нормативен акт за функциониране на единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството.	2026 г.	3 512 000 лв. (НПВУ и държавен бюджет)	1. Брой създадени електронни административни услуги – текуща 0, целева мин. 60 2. Брой създадени вътрешни електронни административни услуги 3. Администрации, подкрепени за извършване

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								на комплексно административно обслужване – мин. 330 4. Брой изготвени проекти за изменение на нормативни актове – мин. 40 5. Административни услуги, подкрепени за извършване в електронен режим – 60 бр.; 6. Брой новоизградени системи – 1 бр.
Енергетика	Изготвяне на Териториалните Планове за Справедлив Преход за 3 въглищни региона в страната	Плановете ще осигурят прилагането на Механизмът за справедлив преход и ще разглеждат възможността за трансформацията им вкл. чрез нови индустриални дейности и нови енергийни приложения във въглищните региони.	01.01. 2022 г.	Министерство на енергетиката, съвместно с консултантите от Прайсуотърхаус-Купърс България, разработва три прогнозни сценария за преход към нисковъглеродна икономика и оценка на ефекта им върху трите въглищни региона.	Примене на докладите от консултанта и изготвяне на Териториалните Планове за Справедлив Преход	Декември 2022 г	1,178 млрд. евро инвестиции от МСП	Приети и одобрени 3 Териториалните Планове за Справедлив Преход



Специфична препоръка 4

Да сведе до минимум административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление. Да гарантира ефективното функциониране на рамката за несъстоятелност. Да увеличи усилията за осигуряване на адекватна оценка и намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари.

Резюме на политиката

Ефективната публична администрация е от ключово значение за осигуряване на навременното и ефективно изпълнение на мерките за възстановяване. По-голямата регулаторна предвидимост и стабилност, ефективният контрол върху изпълнението на политиките и намаляването на административната тежест ще подобрят бизнес средата и ще насърчат инвестициите, което ще окаже положително въздействие върху темпа на възстановяване.

Продължават дейностите насочени към ускоряване на процеса на цифрова трансформация на администрацията и публичните институции и устойчиво, последователно и ефективно въвеждане и развитие на електронното управление, ориентирано към потребителя в изпълнение на актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019–2025 г. и Концепцията за регистрова реформа. Развитието на хоризонталните и централизираните системи на електронното управление и налагането на Единния модел за заявяване, плащане и предоставяне на електронни административни услуги осигурява предлагането на повече електронни административни услуги за гражданите и бизнеса от ниво 3 и ниво 4, леснодостъпни през единна входна точка.

Със създаването на информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри ще се оптимизира процесът по изграждане и поддържане на регистри на държавната администрация, така че да се гарантират служебният обмен на информация и данни за предоставяне на качествени услуги, възможността за предоставяне на услуги, базирани на данни от регистри от други административни органи, и качеството, пълнотата и сигурността на данните. С цел повишаване на нивото на оперативна съвместимост на информационните ресурси, контрол и наблюдение върху достъпа и разпространението на данни, ще бъде разработена и прилагана Референтна архитектура за оперативна съвместимост, което ще осигури предоставянето на оперативно съвместими публични услуги на местно, национално и европейско ниво.

За гражданите ще бъде осигурено достъпно, сигурно, надеждно, лесно за използване и безплатно средство за електронна идентификация с реализирането в рамките на 2022 г. на технологичната възможност за електронна идентификация при предоставяне на електронни административни услуги чрез мобилно устройство, която ще отговаря на изискванията на Регламент № 910/2014 г. и предстоящите му изменения.

В областта на борбата срещу изпирането на пари продължава изпълнението на финансиран от ФВС проект за въвеждане на специализиран софтуер за анализ на финансово-разузнавателна информация, който се предвижда да автоматизира част от процесите и съкрати времето за обработка на информацията. В процес е увеличението на административния капацитет на финансово-разузнавателното звено чрез наемането и обучението на нови служители. С цел оптимизиране на работата по уведомленията за съмнителни сделки и операции, свързани със съмнения за изпиране на пари (ИП) и финансиране на тероризъм (ФТ), бяха преразгледани и актуализирани съществуващите механизми за приоритизиране на работата във финансово-разузнавателното звено и същите бяха приведени в пълно съответствие с резултатите от Доклада за Националната оценка на рисковете от ИП и ФТ от 2019 г.

Изпълнява се проект, финансиран от Службата за подкрепа на структурните реформи на ЕК (СПСР), съфинансиран от СЕ, насочен към повишаване на възможностите на компетентните български институции за ефективно ограничаване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Изпълнител по проекта е Съвета на Европа (СЕ), а българските компетентни институции (представени в работната група по чл. 96 от ЗМИП) следва да го подпомагат експертно. Основните дейности в рамките на проекта са: 1) изготвянето на План за действие за ограничаване на рисковете от ИП и ФТ, установени в Доклада за Националната оценка на рисковете от ИП и ФТ от 2019 г., 2) актуализация на Доклада за Националната оценка на рисковете от ИП и ФТ от 2019 г., 3) анализ на рисковете от ИП и ФТ при

виртуалните активи и доставчиците на услуги, свързани с виртуални активи, 4) анализ на рисковете от ФТ в сектора на ЮЛНЦ и 5) анализ на рисковете, свързани със схемите за гражданство.

С РМС № 672 от 17 септември 2021 г. бе одобрен План за действие за ограничаване на рисковете от ИП и ФТ, установени в Доклада за Националната оценка на рисковете от ИП и ФТ от 2019 г. В момента планът е в процес на изпълнение.

Изготвен е Технически доклад, анализиращ рисковете схемите за гражданство срещу инвестиции, в който са предвидени мерки и спрямо заварените положения, предвид факта, че през април 2022 г. влязоха в сила законодателните изменения, с които възможността за придобиване на т.нар. златни паспорти чрез схемите за гражданство срещу инвестиции отпадна.

Актуализацията на Доклада за Националната оценка на рисковете от ИП и ФТ от 2019 г., анализът на рисковете от ИП и ФТ при виртуалните активи и доставчиците на услуги, свързани с виртуални активи и анализът на рисковете от ФТ в сектора на ЮЛНЦ са в процес на изпълнение.

По отношение на оптимизиране на рисково-базирания подход в рамките на контрола за спазване изискванията на преванитвеното законодателство срещу ИП и ФТ, са предприети редица действия, като актуализацията на наръчника за извършване на проверки на САД ФР – ДАНС, изготвяне на обща Методология за оценка на риска по търговски банки и разпределение на отговорностите между БНБ и САД ФР – ДАНС, изготвяне на съвместни насоки на БНБ и САД ФР – ДАНС за търговските банки по отношение прилагане на изискванията на ЗМИП спрямо клиенти, които са видни политически личности и свързаните с тях лица, утвърждаване на процедура за отчитане на резултатите от анализа на риска на задължените субекти и обмен на информация между САД ФР – ДАНС и надзорните органи по чл. 108, ал. 6 от ЗМИП, преразглеждане на разпределението на ресурсите на САД ФР – ДАНС във връзка с контролната дейност по ЗМИП, ЗМФТ и ППЗМИП.

Констатации от Националния доклад за България за 2020 г.

Отговор на политиката

Бизнес средата продължава да бъде слаба.

Продължават усилията за подобряване на качеството на административното обслужване и намаляване на административната тежест за бизнеса, включително чрез подобряване качеството на регулаторната рамка.

Фокусът през 2022 г. ще бъде изграждане, повишаване и затвърждаване на капацитета на администрацията за извършване на по-задълбочени оценки на въздействието.

Министерският съвет (МС) е създал организация за извършване на цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти и на последващи оценки на действащи закони със собствени ресурси на министерствата.

МС ще утвърди списъците със законопроекти, съответно действащи закони, по отношение на които ще извърши оценка на въздействието. Съветът за административната реформа ще извършва мониторингът по изпълнението на решението, а на МС ще бъде представен доклад за изпълнение към 30 юни 2022 г. и към 31 декември 2022 г.

Подобрения в публичната администрация и електронното управление все още не се усещат достатъчно осезаемо и до голяма степен зависят от подкрепата на ЕС

Приоритетно се извършва оптимизация на административните услуги в рамките на епизоди от живота, свързани със стартиране на бизнес, наемане на служители и закриване на бизнес, с цел подобряване на процесите и намаляване на административната тежест за бизнеса.

Фокусът в областта на електронното управление през 2021 г. е насочен към намаляване на административната тежест за гражданите и за бизнеса чрез използване на създадените технологични възможности за централизирано заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги. През 2021 г. са реализирани 462 нови електронни административни услуги за централизирано заявяване, което е над 8 пъти повече, в сравнение с 2020 г. Публикувана е информация за 477 електронни административни услуги, предоставяни децентрализирано от МВР, НОИ,

На риска от корупция все още трябва да бъде обърнато по-сериозно внимание, тъй като тя представлява предикатно престъпление за изпирането на пари.

АГКК, АМ и други, през разработени портали на администрациите. Към Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги са присъединени всички 265 общински и 35 районни администрации, и 5 централни администрации.

В подкрепа на политиката за повишаване на използваемостта на електронни услуги, за потребителите ще бъде предоставено удобно, достъпно и сигурно мобилно средство за електронна идентификация и подписване на електронно съдържание.

С цел оптимизиране на работата по уведомленията за съмнителни сделки и операции, свързани със съмнения за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, ще бъдат преразгледани и актуализирани съществуващите механизми за приоритизиране на работата във финансово-разузнавателното звено, ако същото се налага във връзка с актуализацията на Доклада за НОР от 2019 г. и неговите допълнения с отделните секторни анализи, изготвяни в рамките на финансираните от СПСР проект, който е в процес на изпълнение.

Продължава изпълнението на проект за въвеждане на специализиран софтуер за анализ на финансово-разузнавателна информация, който се предвижда да автоматизира част от процесите и съкрати времето за обработка на информацията. В процес е увеличението на административния капацитет на финансово-разузнавателното звено чрез наемането и обучението на нови служители.

В процес на изпълнение е проект по СПСР, в рамките на който бе изготвен одобреният с РМС 672 от 17.09.2021 г. План за действие за ограничаване на рисковете от ИП и ФТ, установени в Доклада за НОР от 2019 г. В плана са предвидени и действия за ограничаване на рисковете от корупцията и схемите за получаване на гражданство срещу инвестиции.

През м. април 2022 г. влязоха в сила законодателните изменения, с които възможността за придобиване на т.нар. златни паспорти чрез схемите за гражданство срещу инвестиции отпадна.

В рамките на изпълнявания проект по СПСР е изготвен Технически доклад, анализиращ рисковете схемите за гражданство срещу инвестиции, в който са предвидени мерки и спрямо заварените положения.

В продължение на извършения преглед и актуализация на документи/методологии на САД ФР – ДАНС, като контролен орган по ЗМИП, ППЗМИП и ЗМФТ, с оглед отразяване на констатациите от Доклада за НОР за 2019 г., ще бъдат предприети и допълнителни действия във връзка с предстоящата актуализация на този доклад и неговите допълнения с горепосочените отделни секторни анализи.

С цел постигане на единен подход в надзорната дейност, ще продължи предприемането на действия от САД ФР – ДАНС като контролен орган по ЗМИП, ППЗМИП и ЗМФТ, за създаване и/или участие в в колегии на ЕС за надзорна дейност в областта на мерките срещу ИП/ФТ.

Табл. 2-4: Мерки, адресиращи СП 4, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2022 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2022 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Минимализиране на административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	Реализиране на епизоди от живота, свързани със стартиране на бизнес, наемане на служители и закриване на бизнес	Целта е да се оптимизират административните услуги в рамките на конкретни „епизоди от живота“ и да се намали административната тежест за бизнеса, в т.ч. намаляване на броя взаимодействия на бизнеса с институциите, броя на изискваните документи и времето за предоставяне на административните услуги в рамките на епизодите.	01.2022 г.	По проект „Подкрепа за реформата на публичната администрация“, финансиран от ППСР към ЕК е извършен цялостен анализ на административните услуги и реинженеринг на работните процеси, свързани с епизодите стартиране на бизнес, наемане на служители и закриване на бизнес.	Извършване на анализ на възможностите за допълнителна оптимизация на процесите в рамките на епизодите. Изготвяне на пакет от нормативни изменения за оптимизиране на процесите и облекчаване на административната тежест за бизнеса в обхвата на тези епизоди.	12.2022 г.	Намалена административната тежест за бизнеса	Регламентирани услуги от типа „епизоди от живота“ Текуща стойност: 0 епизода Целева стойност: 3 епизода
Минимализиране на административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	Подобряване качеството на политиките и нормативните актове чрез изготвяне на цялостни предварителни (ЦПОВ) и последващи оценки на въздействието (Посл. ОВ)	Целта е да се повиши капацитета на администрацията за изготвяне на цялостни предварителни и последващи ОВ, да се натрупа експертиза, опит, информация и данни с цел подобряване качеството на нормативните актове и съответно качеството на регулирането на обществените отношения.	05.2022 г.	Прието е РМС за създаване на организация за извършване на ОВ.	Приемане от МС на списък със законопроекти, на които да се извърши ЦПОВ; Приемане от МС на списък със закони, на които да се извърши ПослОВ; Доклад за изпълнение на РМС към 31 юни 2022 г. .	12.2022 г.	Подобрен капацитет за извършване на ОВ, планиране и изработване на нормативни актове. Подобрено качество на нормативните актове.	Изготвяне на ЦП ОВ. Текуща стойност: 0 за 2022 г. Целева стойност: 18 ЦП ОВ. Изготвяне на ПОВ. Текуща стойност: 0 за 2022 г. Целева стойност: 18 ПОВ
Минимализиране на административната тежест за	Разработване и прилагане на Референтна архитектура за опера-	В обхвата на мярката ще се реализират следните дейности: Дейност 1: Разработване и прилагане на РАОС	10.2020 г.	По дейност 1: Сключен договор № 78/25.10.2021 г. с избрания външен изпълнител „ТЕХНОЛОГИКА“ ЕАД. Възложителят е приел встъпителен доклад и изпъл-	По дейностите предстои да бъде изпълнено: По дейност 1:	2023 г.	Обща стойност на проекта: 4,88 млн. лв. БФП по ОПДУ	- Разработена Национална РАОС - разработен план

предпри- тията чрез подобря- ване на ефектив- ността на публичната админист- рация и ук- репване на електрон- ното управ- ление	тивна съвмести- мост (РАОС) и на информационна система за центра- лизирано изграж- дане и поддър- жане на регистри (ИСЦИПР)	Дейност 2: Разработване на ИСЦИПР Дейност 3: Изграждане на централизи- рани регистри за оперативна съвмес- тимост чрез ИСЦИПР, трансформация и миграция на данни към тях Дейност 4: Изграждане на регистри и Единна информационна система за ав- томатизиране на вътрешно админист- ративни процеси в Министерството на младежта и спорта (ММС) Дейност 5: Изграждане на единен ре- гистър „Заетост“ и надграждане на ин- формационната система на Агенцията по заетостта (АЗ) за посредническа дейност по наемане на работа и вре- менна заетост	нението на дейност 1 „Анализ на изисква- нията“ от предмета на договора. Към мо- мента се изпълнява дейност 2 „Изготвяне на РАОС“ от предмета на договора. По дейност 2: Сключен договор № 73/04.10.2021 г. с избрания външен изпъл- нител „ОРАК–ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. Изпълнителят е представил встъпителен доклад. Към момента се изпълнява етап „Изграждане“ от предмета на договора. Дейност 3 -- не е в изпълнение. Изпълне- нието на дейността е в пряка зависимост от резултата от работата на изпълнителите по дейност 1 и дейност 2. По дейност 4: Проведена е процедура за избор на изпълнител на обществена по- ръчка с предмет: „Анализ на данните и ра- ботните процеси, изготвяне на методоло- гия за трансформация на данните от съ- ществуващите регистри в машинно четим формат и изготвяне на техническа специ- фикация за разработване и внедряване на ЕИС“. Сключен е договор с изпълнител на 20.01.2021 г. и към момента договорът е изпълнен. Сключен договор № 23-00-39/05.04.22 г. с избрания изпълнител „Индекс – България“ ООД с предмет: „Изграждане на Единната информационна система за автоматизи- ране на вътрешно административни про- цеси в ММС, както и трансформацията и миграцията на данни от съществуващите регистра“. Проведена е процедура за избор на изпъл- нител на обществена поръчка с предмет: „Правен анализ на нормативната уредба в областта на регистрационните режими по Закона за физическото възпитание и спорта, обн., ДВ, бр. 86 от 2018 г.“. Склю- чен договор с изпълнител адв. дружество "Добрев и Люцканов" №23-00- 18/02.03.2021 г. Към момента договорът е изпълнен. По дейност 5: Приключила процедура по ЗОП с предмет „Изготвяне на анализ на нормативната уредба, анализ на данните и работните процеси и изготвяне на техни- ческа спецификация за надграждане на ИС на АЗ“. Сключен е договор №	- Изготвен анализ на изискванията и практиките в областта на оперативната съвместимост на национално и евро- пейско ниво; -Разработен и приет Наръчник с добри практики и реални примери в областта на оперативната съвместимост като ка- талози, речници, стандарти, модели и др. -Разработена и утвърдена „РАОС“; -Изграден федериран портал за публи- куване на информация, свързана с опе- ративната съвместимост, като част от ЕПДЕАУ; -Разработен и утвърден План за прила- гане на РАОС; -Изготвен анализ и проект/и на норма- тивни актове за изменение и допълне- ние на разпоредби в нормативни актове за регламентиране на прилагането на РАОС и ИСЦИПР. По дейност 2: Изградена и внедрена ИСЦИПР; - Разработени правила и процедури за централизирано изграждане и поддър- жане на регистри; - Изготвена пълна техническа и експло- атационна документация на ИСЦИПР, вкл. материали за самообучение за ра- бота със системата; - Обучени минимум 8 служители – потребители и администратори за ра- бота с ИСЦИПР. Дейност 3 – обявяване на процедура за изготвяне на техническа спецификация за изпъл- нение на дейността, избор на изпълни- тел и изготвена ТС. По дейност 4: -Изградени най-малко 4 централизи- рани регистри чрез ИСЦИПР; -Трансформирани и мигрирани данни от съществуващите в новоизградените регистра;	повишаване на нивото на опера- тивна съвмести- мост на инфор- мационните ре- сурси; оптимизация на процеса по изг- раждане и под- държане на ре- гистри на дър- жавната адми- нистрация; автоматизиране и оптимизация на процесите, с цел предотвра- тяване дубли- ране и несъот- ветствия между данни, съдър- жащи се в регис- трите на различ- ните админист- ративни органи.	за прилагане на РАОС; - Разработена и внедрена ИС- ЦИПР; - Изградени ре- гистри за опера- тивна съвмести- мост чрез ИС- ЦИПР Целева стойност: 3 регистъра. - Изградени ре- гистри Целева стойност: 5 регистъра. -Изградена ЕИС за автоматизи- ране на вътрешно административни процеси; - Надградена ИСна АЗ.
---	--	---	--	--	--	---

				01/25.01.2021 г. със „САЙБЪРЕКС“ ООД и към момента договорът е изпълнен. Предстои обявяване на процедура с предмет: „Надграждане на информационната система на АЗ за посредническа дейност по наемане на работа и временна заетост, както и трансформация и миграция на данни от съществуващите регистри“.	-Изградена, тествана и внедрена ЕИС за автоматизиране на вътрешно административни процеси в ММС; - Обучени 60 служители на ММС – потребители и администратори за работа с ЕИС. По дейност 5: -Изграден единен регистър „Заетост“; -Трансформирани и мигрирани данни от съществуващите в новоизградения регистър; -Надградена ИС за посредническата дейност по наемане на работа и временната заетост в АЗ; -Обучени 15 служители на АЗ – потребители и администратори за работа с новите функционалности на ИС.			
Минимализиране на административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	„Проектиране, разработка, внедряване и поддръжка на Единна информационна система в Комисията за финансов надзор“	В рамките на мярката се цели: 1. Подобряване на регулаторната и надзорна дейност на КФН чрез консолидиране на информационните потоци и процеси и изграждане на ЕИС; 2. Осигуряване на автоматизиран обмен на данни от и към външни системи на национално и международно ниво; 3. Подобряване на процеса по административно обслужване на гражданите и бизнеса.	2021 г.	По дейност – „Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов“ е сключен договор № 37/11.08.21 г. със Скейл Фокус АД. Договорът е на етап изпълнение на анализ на данните и изискванията към софтуерния продукт.	Предстои да бъде изпълнено: 1. Разработена и внедрена Единна информационна система за нуждите на КФН; 2. Осигурена възможност за интеграция с външни регистри и системи на национално и европейско ниво за осъществяване на автоматизиран обмен на данни и информация; 3. Препроектирани, надградени и усъвършенствани минимум 18 регистри на КФН; 4. Надградени 252 броя административни услуги, които предоставя КФН до нива 3 и 4	30.09.2023 г.	4,99 млн. лева по ОПДУ	Администрации, подкрепени за КАО – отчетна 0, целена 1 бр. Контролни, приходни и регулаторни органи, подкрепени за развитие на организационен и аналитичен капацитет, включително за извършване на съвместни проверки – отчетна 0, целева 1; Брой подкрепени регистри – отчетна 0, целева 18; Подкрепени електронни услуги за предоставянето им в транзакционен режим-отчетна 0, целева 252; Брой проекти за развитие на секторните системи

								на е-управление (е-обществени поръчки, е-здравопазване, е-митници, е-архивиране, е-осигуряване и др.)-отчетна 0, целева 1
Минимализиране на административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	„Изграждане и развитие на Интегрирана информационна система за пенсиите (ИИСП)“, и развитие на „Единен портал за електронни услуги на НОИ“.	Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги	2022 г.	За изпълнение на дейност „Развитие на Институционалната архитектура на НОИ по отношение на процесите, свързани с пенсиите и реализиращи Електронното осигурително досие“ и дейности „Въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ по отношение на процесите, свързани с пенсиите и реализиращи Електронното осигурително досие“ е сключен договор №1005-40-6/18.01.2022 г.	Очаквани резултати: Въведена Институционална архитектура на НОИ за приоритетните основни и спомагателни процеси, свързани с пенсиите, чрез - Разработена и внедрена ИИСП; -Разработен и внедрен ЕПЕУ.	2023 г.	5,00 млн. Лв. по ОПДУ	1. Администрации, подкрепени за КАО – отчетна 0, целева 1 бр. 2. Контролни, приходни и регулаторни органи, подкрепени за развитие на организационен и аналитичен капацитет, включително за извършване на съвместни проверки – отчетна 0, целева 1; 3. Брой подкрепени регистри – отчетна 0, целева 7; 4. Подкрепени електронни услуги за предоставянето им в транзакционен режим-отчетна 0, целева 12; 5. Брой проекти за развитие на секторните системи на е-управление (е-обществени поръчки, е-здравопазване, е-митници, е-архиви-

								ране, е-осигуряване и др.)-отчетна 0, целева 1
Минимализиране на административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	Въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ по отношение на процесите, реализиращи Електронното осигурително досие	„Развитие и въвеждане на Архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“	2022 г.	По дейност „Развитие и въвеждане на Архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“ е проведена процедура по ЗОП и избран изпълнител. Предстои сключване на договор през м. април 2022 г.	Очаквани резултати: 1. Развита Архитектура на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания, 2. Разработени 18 нови ВЕАУ за автоматизирано предоставяне на данни за паричните обезщетения и помощи от държавнотообществено осигуряване. 3. Разработен нов регистър на гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя и надградени 10 бр. съществуващи регистри		7,2 млн. лв. по ОПДУ	1. Администрации, подкрепени за КАО – отчетна 0, целева 1 бр. 2. Контролни, приходни и регулаторни органи, подкрепени за развитие на организационен и аналитичен капацитет, включително за извършване на съвместни проверки – отчетна 0, целева 1; 3. Брой подкрепени регистри – отчетна 0, целева 11; 4. Подкрепени електронни услуги за предоставянето им в транзакционен режим-отчетна 0, целева 25; 5. Брой проекти за развитие на секторните системи на е-управление (е-обществени поръчки, е-здравеопазване, е-митници, е-архивиране, е-осигуряване и др.)-отчетна 0, целева 1
Минимализиране на административната	Изграждане на мобилно приложение за електронна идентификация и	Мярката обхваща дейности по изграждане на приложение за мобилна електронна идентификация и подписване BGID:	2022 г.	Изготвена техническа спецификация и проведено обществено обсъждане на документа	Действия за изграждане в рамките на 2022 г. на технологична възможност за електронна идентификация чрез мобилно устройство, като се гарантира	2022 г.	-Предоставяне на удобно, сигурно и достъпно мобилно	Изградени мобилни приложения за елект-

тежест за предприятия чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление	електронно подписване – BGID	Дейност 1: Проектиране на модел на създаване, разпределение и използване на криптографски ключове; Дейност 2: Разработване на сървърна част за регистрация и използване на електронна идентификация; Дейност 3: Разработване на мобилно приложение за потребители за Android и iOS Дейност 4: Разработване на служебно мобилно приложение за Android и iOS; Дейност 5: Разработване на софтуерни библиотеки за надграждане на информационни системи с функционалности за подписване и идентификация; Дейност 6: Пилотна интеграция			високо ниво на осигуреност при предоставянето на електронни административни услуги		средство за електронна идентификация и подписване на електронно съдържание (с усъвършенстван електронен подпис); -Повишаване на използването на електронни административни услуги - Високо ниво за готовност за покриване на изискванията на предложението за изменение на Регламент (ЕС) 910/2014 за т.нар. европейски дигитален портфейл, след влизането му в сила	ронна идентификация и подписване
Правна рамка на несъстоятелността	Изпълнение на Пътната карта за прилагане на рамката за несъстоятелност и стабилизация и разработване на процес за събиране на данни	Изпълнение на дейностите, заложи в Пътната карта, разработена в изпълнение на проект по ППСР на Европейската комисия. Компонентите, заложи в Пътната карта, е предвидено да бъдат реализирани в периода 2019 – 2022 г. и включват: 1. Законодателни промени 2. Организационни промени 3. Обучителни програми за синдици, доверени лица и съдии 4. Специализирани електронни средства за комуникация в рамките на производствата по не-състоятелност и стабилизация 5. Разработване и представяне на наръчници, кодекси, образци и насоки 6. Събиране и публикуване на данни	Септември 2019 г.	1. Проектът на ЗИД на Търговския закон (ТЗ) е изготвен в рамките на проект „Реформи в областта на несъстоятелността в България“, изпълняван съвместно от Министерството на правосъдието (МП) и Службата за подкрепа на структурните реформи на ЕК. През 2021 г. проектът на ЗИД на ТЗ е преминал през обществени консултации и през съгласувателна процедура по чл. 32, ал. 1 от УПМСНА. 4. Направена е техническа оценка на състоянието на Информационната система за производството по несъстоятелност (ИСПН), като за изготвяне на техническата оценка са разгледани различни аспекти от функционалните и нефункционалните характеристики на информационната система, а именно платформа, на която е разработена, достъп на потребителите до системата, наличие на информация за слеждане на промените и др. С цел да се приведе в съответствие системата с	Изготвени проекти за изменение и допълнение в законовата и подзаконовата уредба в областта на несъстоятелността, свързана с ангажиментите на България по Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност, както и по Директива (ЕС) 2019/1023 за рамките за превантивно реструктуриране, за опрощаване на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения.	30 април 2022 г.	Ускоряване на процедурата по несъстоятелност; По-ефективно регулиране на дейността на синдиците; Създаване на надеждна статистическа система за производствата по несъстоятелност и процедурите за стабилизация Регулация и измерване на	Разработен проект на ЗИД на ТЗ, внесен за разглеждане от МС Действащо специализирано звено и въведена програма за продължаващо обучение Работеща ИСПН и изградена свързаност Въведени инструменти за ранно

				НОИИСРЕУ и НМИМИС и да се разработят нови функционалности, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2015/848 бе установена целесъобразността от изграждането на нова съвременна система, отговаряща на изискванията на ЗЕУ. Подготвено е техническо задание, в което са включени нови модули и функционалности на ИСПН. 6. На 28 октомври 2021 г. бе проведено заседание на Съвета по прилагане на Пътната карта, на което се обсъдиха изготвените доклади и се прие решение за създаване на междуведомствена работна група, която да разработи Методология за приложение на икономически и финансови индикатори, които да служат като предупредителни показатели за риск от изпадане в несъстоятелност.	Стартиране на програма за продължаващо обучение на синдици и доверени лица. Надграждане на системата на ТР и осигуряване на възможност за взаимосвързаност с Европейския регистър по несъстоятелността. Пилотно стартиране на ИСПН. Създаване на специализирано звено за регулиране на професията на синдика Разработване на методологическа основа за въвеждане на инструменти за ранно предупреждение в областта на несъстоятелността.	Септември 2023	риска от изпадане в несъстоятелност	предупреждение в България
Осигуряване на адекватна оценка и намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	Анализ на рисковете от финансиране на тероризъм (ФТ) в сектора на ЮЛНЦ	Изготвяне на оценка на рисковете от финансиране на тероризъм в сектора на ЮЛНЦ.	2021 г.	Избрана е методология за секторната оценка, която е предоставена безвъзмездно за ползване от страна на Съвета на Европа. Извършен е преглед на дефиницията на FATF за организация с нестопанска цел и е направен анализ на регистрираните в България видове организации, които попадат в обхвата ѝ.	1. Събиране на останалата част от информацията, изискуема съгласно избраната методология. 2. Подготовка на проектите на доклад, предвидени съгласно избраната методология. 3. Провеждане на срещи на фокус групи, предвидени съгласно избраната методология. 4. Приемане на окончателния доклад за оценката. 5. Докладване на МС. 6. Споделяне на резултатите от оценката със сектора на ЮЛНЦ. 3. Споделяне на резултатите от оценката на сектора на ЮЛНЦ с други национални институции и други задължените лица по ЗМИП.	Декември 2022 г.	1. Установяване, разбиране и оценка на рисковете от ФТ, на които са изложени ЮЛНЦ. 2. Уведомяване на сектора на ЮЛНЦ, останалите задължени лица по ЗМИП и компетентни институции за установените рискове от ФТ в сектора на ЮЛНЦ.	1. Изготвен доклад за оценка на рисковете от ФТ в сектора на ЮЛНЦ. 2. Публикувани резултати от оценката на рисковете от ФТ в сектора на ЮЛНЦ.
Осигуряване на адекватна оценка и	Анализ на рисковете от изпиране на пари (ИП) и финансиране на	Изготвяне на секторна оценка на рисковете от ИП и ФТ, свързани с виртуалните активи.	2021	Избрана е методология за секторната оценка, която е предоставена безвъзмездно за ползване от страна на Съвета на Европа.	1. Събиране на информацията, изискуема съгласно избраната методология.	Декември 2022 г.2	1. Установяване, разбиране и оценка на рисковете от ИП и	1. Изготвен доклад за оценка на рисковете от ИП и ФТ, свързани с

² Възможно е изпълнението на мярката да се забави и да приключи през 2023 г.

намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	тероризма (ФТ), свързани с виртуалните активи			Проведени са онлайн семинар и онлайн работна среща с участие на представители на СЕ за представяне и съответно поставяне на уточняващи въпроси относно методологията и нейното практическо използване.	2. Подготовка на проектите на доклад, предвидени съгласно избраната методология. 3. Провеждане на срещи на фокус групи, предвидени съгласно избраната методология. 4. Приемане на окончателния доклад за оценката. 5. Докладване на МС. 6. Споделяне на резултатите от оценката с други национални институции и други задължените лица по ЗМИП.		ФТ, свързани с виртуалните активи 2. Уведомяване на сектора на виртуалните активи, останалите задължени лица по ЗМИП и компетентни институции за установените рискове от ИП и ФТ, свързани с виртуалните активи.	виртуалните активи 2. Публикувани резултати от оценката на рисковете от ИП и ФТ, свързани с виртуалните активи
Осигуряване на адекватна оценка и намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	Анализ на рисковете от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство	Изготвяне на секторна оценка на рисковете от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство.	2021 г.	В рамките на работната група са събрани необходимите документи и статистическа информация, вкл. от БАИ и Д-я „Българско гражданство“ към МП, които са предоставени на експерти на Съвета на Европа в рамките на изпълнение на проект, финансиран от СПСР на ЕК. Проведени са онлайн работни срещи с участие на представители на СЕ за обсъждане на материалите, както и за обсъждане на планираните законови изменения и отмяна на т.нар. „златни паспорти“. Представен е проект на Технически доклад, изготвен от експерти на СЕ, анализиращ рисковете, вкл. тези от заварените положения (при отмяна на схемите в бъдеще). Изпратени са коментари на българските институции по проекта на доклад. Организиран е семинар в гр. София с участие на СЕ за представяне на финалния вариант на Технически доклад.	1. Провеждане на семинар в гр. София с участие на СЕ за представяне на финалния вариант на Технически доклад – през април 2022 г. 4. Приемане на окончателния доклад за оценката от работната група. 5. Докладване на МС. 6. Споделяне на резултатите от оценката с други национални институции и частния сектор.	Декември 2022 г.3	1. Установяване, разбиране и оценка на от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство. 2. Уведомяване на частния сектор и компетентни институции за установените рискове от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство..	1. Приет Технически доклад, анализиращ рисковете от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство. 2. Публикувани резултати от оценката на рисковете от изпиране на пари (ИП), произтичащи от т.нар. схеми за гражданство.
Осигуряване на адекватна оценка и намаляване	Актуализиране на Доклада за Национална оценка на рисковете от изпиране на пари	Изготвяне на актуализирана Национална оценка на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма (НОР)	2021 г.	Проведени са онлайн семинар и онлайн работна среща с участие на представители на СЕ за представяне и съответно поставяне на уточняващи въпроси относно методологията и нейното практическо използване.	1. Събиране на информацията, изискуема съгласно избраната методология.	Декември 2022 г.4	1. Установяване, разбиране и оценка на рисковете от ИП и ФТ, на които е	1. Изготвен актуализиран доклад за НОР.

³ Възможно е изпълнението на мярката да се забави и да приключи през 2023 г.

⁴ Възможно е изпълнението на мярката да се забави и да приключи през 2023 г.

на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	ране на пари и финансиране на тероризма (НОР) от 2019 г.			вяне на уточняващи въпроси относно методологията и нейното практическо използване. В рамките на работната група са разпределени задачите във връзка със събиране на изискуемата съгласно методологията информация. Започнало е събирането на информацията.	2. Подготовка на проектите на доклад, предвидени съгласно избраната методология. 3. Провеждане на срещи на фокус групи, предвидени съгласно избраната методология. 4. Приемане на окончателния доклад за оценката. 5. Докладване на МС. 6. Споделяне на резултатите от оценката с други национални институции и други задължените лица по ЗМИП.		изложена държавата. 2. Уведомяване на задължените лица по ЗМИП и компетентни институции за установените рискове от ИП и ФТ.	2. Публикувани резултати от актуализирания Доклад за НОР.
Осигуряване на адекватна оценка и намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	Преглед и актуализиране на документи/методологии.	Преглед и актуализиране на документи/методологии на надзорните органи, свързани с надзора, основан на риска в областта на мерките срещу ИП/ФТ, като се предвидят констатациите от Доклада за НОР за 2019 г., неговите актуализации и допълнения.	2020 г.	1. Изготвени са нови „Методически указания за извършване на проверки по реда на чл. 108, ал.8 от ЗМИП“. 2. Актуализиран е наръчникът за извършване на проверки на място по чл. 108, ал. 3 от ЗМИП. 3. Изготвена е методология за анализ на рисковете, свързани със сектора на обменните бюра.	Актуализиране на настоящите документи, свързани с методологията за извършване на надзор и изготвяне на нови такива в секторите, за които към настоящия момент не са изготвени такива документи.	постоянен	Няма пряк ефект върху бюджета	Подобрен подход, основан на риска по отношение на надзора в областта на мерките срещу ИП/ФТ
Осигуряване на адекватна оценка и намаляване на риска, ефективен надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари	Създаване и участие в колегии на ЕС.	Създаване и участие в колегии на ЕС за надзорна дейност в областта на мерките срещу ИП/ФТ.	2021 г.	1. През 2021 г., представители на САД ФР – ДАНС са взели участие в онлайн срещи на AML/CFT колегии, свързани с надзорни действия върху 10 компании, които имат дружество-майка в ДЧ и поне 2 дъщерни дружества и/или клонове в други ДЧ или дружество-майка в трета държава и дъщерни дружества и/или клонове в поне 3 ДЧ. 2. САД ФР – ДАНС е създадела колегии за дружество, чието дружество-майка е в България и организира онлайн среща с представители на ФРЗ от държавите, в които задължения субект има дъщерни дружества и/или клонове.	Участието на представители на САД ФР – ДАНС в надзорните колегии, обмен на информация и добри практики между органите за надзор на трансгранични предприятия, ще способства за постигане на единен подход в надзорната дейност.	постоянен	Няма ефект за бюджета.	Засилено сътрудничество между компетентните органи и придобиване на информация за целите на надзора

3. Напредък по отношение на целите за устойчиво развитие на ООН (ЦУР)

Напредък в изпълнението на целите за устойчиво развитие на ООН (ЦУР)

Цел	Предприети мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
Изкореняване на бедността	1) Приета Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 (с РМС № 976 от 31.12.2020 г.) и приет План за действие за периода 2021–2022 г. за изпълнение на Стратегията (с РМС № 553 от 28.07.2021 г.); 2) Въведена Национална цел за намаляване на бедността и социалното изключване до 2030 г. в изпълнение на европейската цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване с 15 милиона до 2030 г., от които най-малко 5 милиона следва да бъдат деца; 3) Разработване на проект на План за действие с хоризонт 2030 г. в изпълнение на Препоръката на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (мярката е в процес на изпълнение). 4) От 1-ви април 2022 г. минималната работна заплата нарастна с 9.2% и достигна 710 лв. 5) С последните промени през 2021 г. минималната пенсия за осигурителен стаж нарастна с 20% и от 01.01.2021 г. е 300 лв., а от 25.12.2021 г. е в размер от 370 лв. През 2021 г. е определен размер на линията на бедност е в размер на 369 лв., стремежът на правителството е размерът на минималната пенсия за осигури-телен стаж и възраст да надвишава определената линия на бедност. През 2021 г., са изплащани COVID–19 добавки в размер на 120 лв. през месеците октомври, ноември и декември. От 01.01.2022 г. на всички пенсионери се изплащат COVID добавки в размер от 60 лв. През 2021 г. средно пенсиите са нараснали с 12,3%. 6) По ПРР 2021–2027 г. ще продължи надграждането на постигнатото в предходните години в сферата на социалните дейности с цел гарантиране на равен достъп до качествени и ефективни социални услуги за всички лица, нуждаещи се от подкрепа, включително намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.	Подобряване качеството на живот и ограничаване на социалните неравенства и бедността посредством: Превенция на бедността и социалното изключване чрез включването в заетост и обучение на лица от уязвими групи на пазара на труда; Насърчаване на социалната и солидарна икономика с оглед подобряване на достъпа до заетост, обучения и социално включване; Ограничаване на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване); Осигуряване на равен достъп до качествен услуги с цел превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици; Повишаване на адекватността и устойчивостта на системата за социална закрила; Подобряване на координацията и взаимодействието и насърчаване на социалните иновации с оглед активното включване на уязвимите групи. Намаляване броя на лицата в риск от бедност или социално изключване със 787 000 души до 2030 г.; Намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица до 2030 г. (25% от общата национална цел). В съответствие с целите на Гаранцията за детето планът ще обединява широк спектър от мерки на национално, регионално и местно ниво в областта на различните секторни политики – образование, здравеопазване, социални услуги, жилищно настаняване и т.н. Изпълнението на плана е тясно свързано с

7) Повишаване качеството на живот, социалното включване и намаляване на бедността, както и за трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите

постигането на националната цел за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г.

Пространствено приобщаване на маргинализираните групи в обществото, недопускане на сегрегация, изолация и изключване и осигуряване на равен достъп до основни услуги за всички.

Допълнително обучение по български език за децата и учениците (вкл. търсеци или получили международна закрила), за които българският език не е майчин; Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище ученици от етническите малцинства и учениците, търсеци или получили международна закрила; Реинтеграция в образователната система на младежи до 18 г., отпаднали от училище

Край на глада

1) В удължения период на прилагане на Програмата за развитие на селските райони 2014–2020 г., както и в периода на прилагане на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023–2027 г. ще продължи прилагането на мерки, свързани с:

Подкрепа за земеделски стопанства и инвестиции в преработка на селскостопански продукти с цел подобряване производителността и доходите на земеделските производители и преработватели и задоволяване на обществените нужди от храна, включително висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин; намаляване на хранителните отпадъци; подобряване на производителността и добивите на малки и средни стопанства в секторите на селското и осигуряване на необходимото количество и качество местни суровини за по-пълно използване на капацитета на предприятията и повишаване добавената стойност и ефективността на предприятията от ХВП.

Инвестиции в инфраструктура за напояване в земеделските стопанства за намаляване на негативните последици от проявлението на природо-климатичните рискове, увеличаване на добивите от земеделските култури и насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси.

Популяризиране и подкрепа на схеми за качество, биологично производство и сътрудничество за къси вериги за доставка и местни пазари, с цел производство на висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин, както и за

Преструктуриране и модернизиране, включително подобряване на ресурсната ефективност на земеделските стопанства за гарантиране на продоволствена сигурност, повишаване на производителността и доходите в аграрния отрасъл.

Стартиране на земеделска дейност от млади земеделски стопани и осигуряване на приемственост между поколенията.

Прилагане на устойчиви спрямо изменението на климата селскостопански практики, насочени към подобряване управлението на водните ресурси в земеделските стопанства и увеличаване производителността и обема на произвежданата продукция.

Подобряване на организацията на веригата на доставки и увеличаване на броя на земеделските стопани, ангажирани с биологично производство, както и стопани, участващи в групи или организации на производители, местни пазари,

подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността.

къси вериги на доставки и схеми за качество.

2) По Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021–2027 (ПМДРА) са предвидени мерки на национално и регионално ниво за изграждане/модернизиране на аквакултурни стопанства и предприятия за преработка на рибни продукти и за възможности за диверсифициране на дейността и създаване на нови форми на доход и дейност.

Увеличаване производителността и доходите на дребните производители на храни от сектор „Рибарство“, в това число и на заетите в него жени.

Добро здраве

Повишаване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към хроничните незаразни болести; мерки за здравословно хранене, физическа активност, намаляване употребата на тютюневи изделия и злоупотребата с алкохол

Изпълнение на политиките за:

- превенция на социално-значими заболявания;

- превенция и контрол на туберкулоза, СПИН и вирусни хепатити.

3. ПРР 2021–2027 г. планира целенасочена подкрепа в здравната инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в общността, за уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания или деца, вкл. детски ясли.

Повишена информираност по отношение на рисковите фактори за здравето;

Изпълнение на дейностите в рамките на Националната програма за превенция и хронични незаразни болести 2021–2025 г.

Изпълнени мерки по националните програми за превенция.

Създаване на предпоставки за повишаване на продължителността на живота в добро здраве чрез развита здравна система, която функционира задоволително и осигурява равен достъп до здравеопазване.

Качествено образование

1) Предвидената по ПРР 2021–2027 г. подкрепа през новия програмен период в сферата на образованието е насочена към осигуряването на равен достъп до качествено и модерно образование за всяко дете и ученик, както и към намаляване дела на преждевременно напусналите училище, с основен акцент върху децата и учениците от уязвими групи, включително роми.;

2) Разработване и въвеждане на нова методика за оценка на добавената стойност на обучението.

1) Подобрена образователната среда, включително качество на електронното обучение в системата на училищното и предучилищното образование чрез въвеждане на нови и модерни технологии, повишаване на мотивацията за учене.

2) Повишаване качеството на образование и на мотивацията и квалификацията на педагогическите специалисти

Равенство между половете

1) Приемане на Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2021–2030 (*ПМС № 969 от 30.12.2020 г.*);

2) Прилагане на Националния план за действие за периода 2021–2022 г. в изпълнение на Националната стратегия по т. 1.

Стратегията определя визията и целта на политика на Република България в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, за чието изпълнение са изведени пет приоритетни области:

Равнопоставеност на жените и мъжете на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост;

- 3) Поддържане на специализирана рубрика „Равни възможности“ на интернет страницата на МТСП;
- 4) Изплащане на доброволна годишна вноска на Република България в бюджета на ООН-Жени в подкрепа на дейността (РМС № 771 от 19.12.2019 г.);
- 5) Насърчаване на ролята на жените за поддържането на международния мир и сигурност във връзка с поетите ангажименти на Република България като съавтор на резолюция 1325, чрез приемане на Национален план за действие за жените, мира и сигурността (РМС № 185 от 19.03.2020 г.)
- 6) Присъединяване към международни инициативи в рамките на международни организации, в които България членува с акцент равнопоставеност на половете (напр. Nexus, UN Call for Action, Инициатива 2025, Групи на приятелите на ООН и тематични работни групи на ЕС).

Намаляване на разликите по пол в заплащането и доходите;

Насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на вземане на решения на всички нива;

Борба с насилието, основано на пол и защита и подкрепа на жертвите;

Преодоляване на стереотипите по пол в различни сфери на обществения живот и на сексизма.

Обезпечаване на публичност и прозрачност на политиката на Република България по равнопоставеност на жените и мъжете.

Утвърждаване на международния образ на Република България като държава, в която жените и мъжете упражняват своите права, свободно се развиват и реализират във всички сфери на обществения, икономическия и политическия живот, без дискриминация и стереотипи, основани на пол.

Чиста вода и санитарно-хигиенни условия	Въвеждане и прилагане на интегриран подход за реализиране на приоритетни инвестиции във ВиК инфраструктурата (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1	1) Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване – 1 800 000 до 2023 г. 2) Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води – 1 900 000 екв. ж. до 2023 г. 3) Изградени/рехабилитирани/реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води – 25 бр. до 2023 г.
Възобновяема енергия	ПРР 2021–2027 г. ще подкрепя енергийна ефективност в сграден фонд и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници, като ще подпомага интегрирани инсталации за възобновяема енергия на място, оборудване за съхранение на енергията, оборудване за зареждане на електроавтомобили, цифровизация на сградите.	Подобряване енергийните характеристики на националния сграден фонд чрез прилагане на устойчиви интегрирани енергийни мерки и устойчиво ползване на възобновяема енергия.
Сигурна работа и икономически растеж	ПРР 2021–2027 г. предвижда изпълнението на икономически мерки за изграждане на силна и конкурентна икономика на българските региони с акцент върху инвестициите, генериращи приходи.	Планираните мерки ще послужат за създаване на привлекателна среда за бизнес и предприемачество, насърчаване на икономическата активност, развитие на икономически дейности и стимулиране регионалната икономика.
Иновации и инфраструктура	ПРР 2021–2027 г. включва мерки за изграждане на индустриални паркове като важен инструмент за провеждане на балансирана икономическа и регионална политика.	Предвидените дейности ще послужат за повишаване на конкурентоспособността на регионалната икономика и положителните структурни промени, свързани с нея.

Намаляване на неравенствата

ПРР 2021–2027 г. планира прилагане на интегриран териториален подход чрез ефективно използване на потенциала на всяка територия в тесен диалог и сътрудничество между институции, работещи на различни нива на управление, както и други заинтересовани страни, действащи на съответната територия.

Предвиденият подход ще създаде необходимите условия за подобряване на потенциалите на отделните територии, ускоряване на социално-икономическия растеж и елиминирание на острият регионални различия.

Устойчиви градове и общности

1) Намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми в районите с нарушено качество на въздуха (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1);

2) Инвестиции по ОПРР 2014-2020 за интегрирано устойчиво градско развитие

3) Продължава изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради с основна цел – чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност да се осигурят по-добри условия на живот на гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда...;

4) Засилване до 2030 г. на устойчивата и приобщаваща урбанизация и на капацитета за интегрирано, устойчиво и с широко участие в планиране и управление на заселването във всички страни.

5) Стимулиране на положителните икономически, социални и екологични връзки между градските, крайградските и селските райони чрез засилване на устройственото и

1) Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ10 и NOx – 3 000 000 жители до 2023 г.

2) Подобрени жилищни условия, достъпна и привлекателна среда и достъп до качествени услуги в градовете, намаляване на климатичния отпечатък, подобрени условия в градския транспорт.

3) Одобрените за обновяване сгради са 2 022, като към 25 февруари 2022 г., са обновени и въведени в експлоатация. 1 941 от тях. От обновяването на всички 2 022 сгради се очаква да се реализира икономия на енергия в рамките на 958 358 МВтч/годишно и годишно намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквивалентни) – в т.ч. спестяване на 317 CO₂/килотона/годишно.

4) По отношение обезпечаването на територията на страната с актуална планова основа с цел създаване на благоприятни условия за устойчиво и балансирано икономическо развитие, за създаване, ползване и опазване на хармонична и достъпна среда за живеене, труд и отдих, за опазване на околната среда и на териториите с обекти на културно-историческото наследство, продължава дейността по финансово подпомагане на общините при изработване на задания и проекти на общи устройствени планове за цялата им територия (ОУПО) при финансовите условия, приети през 2014 г. Процедурите свързани с осъществяване на финансови трансфери, съобразно сключени споразумения, са изпълнени в съответствие с активността на общините.

5) По отношение на дейността свързана с издаване на разрешения за изработване на общи и подробни устройствени

стратегическото планиране на националното, регионалното и местното развитие

планове и техните изменения, одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж за обекти на техническата инфраструктура и национални обекти, в правомощията на министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласно Закона за устройство на територията, е постигнат значителен напредък при изготвянето и представянето на документации, отговарящи като обем и съдържание на нормативните изисквания.

Целева стойност ОУП на общини -265 бр. Постигната стойност – 167 бр.

Отговорно потребление	Прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1).	Допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (за получаване на енергия) – 180 000 т/год. до 2023 г. Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци – 240 000 т/год. до 2023 г.
Борба с климатичните промени	1) Финансиране на мерки за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптацията към климатичните промени (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1); 2) ПРР 2021–2027 г. планира набор от мерки, свързани с енергийна ефективност и ВЕИ в сграден фонд, както и инвестиции в устойчива градска мобилност, сред които подмяна на подвижния състав на обществен транспорт с екологичност, зарядна инфраструктура за чисти превозни средства.	1) Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени: 660 000 tCO ₂ eq до 2023 г. 2) Планираните в програмата интервенции ще спомогнат за намаляване на емисиите на парникови газове от битовото отопление и от транспорта.
Живот под водата	1) Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1), вкл. изпълнение на проект по ОПОС 2014–2020 г.: „Натура 2000 в Черно море“, на стойност (БФП) 11,7 млн. лв. 2) Изпълнение на проекти по покана „Малка грантова схема за намаляване на морските отпадъци“ по програма ООСКП на ФМ на ЕИП 2014–2021 г. – 5 на обща стойност (БФП) 1,2 млн. лв., както и на предефиниран проект "Познания и информация по отношение на регионални дейности за опазване на околната среда на Черно море“ по същата програма на стойност (БФП) 4,3 млн. лв.	1) Завършване на мрежата Натура 2000 в морска среда. Намаляване на количеството отпадъци в морската среда, вкл. обучения и повишаване на осведомеността по отношение на замърсяването на морските води. 2) Обновяване и актуализиране на данните и информацията за морската околна среда, подобряване на дефинициите, целите и индикаторите за оценка на дефинициите за добро състояние на морската околна среда, подпомагане прилагането на Програмата от мерки към Морската стратегия на България, увеличаване на капацитета за комплексно проучване, наблюдение и моделиране на морската среда.

3) В ПМДРА 2021–2027 е предвиден комплекс от мерки на национално и регионално ниво, свързани с: възможността за намаляване морските отпадъци чрез почистване на морското дъно; инвестиции за укрепване на контрола – проследяване на уловите, деклариране на данни и др.; инвестиции за развитие на дребномасштабния риболов и принос към късите вериги за доставка.

3) Намаляване на замърсяването на морската среда.

Ефективно регулиране на добива на риба и ликвидиране на свръхулова, незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов.

Осигуряване на достъп до морските ресурси и пазари за рибарите, извършващи традиционен риболов в малки количества и за прехрана.

Живот на земята	Опазване, поддържане и възс-тановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие (мярка, адресираща СП 3, част от Приложение 1).	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост – 1 565 668 ха до 2023 г.
Мир и справедливост	1) Прието РМС от 06.04.2022 за извършване на оценка на въздействието със собствен ресурс през 2022 г.; 2) В процес на подготовка е Закон за стратегическото планиране: обща законова рамка на стратегическото планиране и ревизиране на специални закони, предвиждащи разработване на секторни стратегически документи	Подобряване капацитета за извършване на оценки на въздействието чрез изготвяне на 18 цялостни предварителни ОВ и 18 последващи ОВ със собствен ресурс на администрациите и методическа подкрепа от АМС; Създаване на стабилна стратегическа и институционална рамка на всички административни нива.
Партньорства за целите	1) Изготвена и приета нова средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2020–2024 г. (РМС №3 от 07.01.2021 г.); Предоставяне на официална помощ за развитие (ОПР) в размер на около 0.13% спрямо БВП; 2) Предстои представяне на заключенията на Комитета по помощта за развитие към ОИСР от проведен анализ на актуалното състояние на българската система за развитие. 3) Осигуряване на участие във водещи форми в областта на развитието и хуманитарната помощ в рамките на ЕС, ОИСР и ООН. Развитие на контакти и сътрудничество с други донори на помощ за развитие.	Изпълнение на поетия при присъединяването към ЕС ангажимент за 0,33% ОПР/БВП във времевия диапазон до 2030 г. Повишаване видимостта и качеството на българската ОПР. Привеждане на българската система за развитие в унисон с последните достижения в областта.

4. Използване на фондове на ЕС

Основните направления на инвестициите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2021–2027 г. са определени въз основа на анализ на социално-икономическото развитие на България 2007–2017 г. и включват:

- иновативен и интелигентен икономически преход чрез иновации и приложна наука;
- чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика;
- подобряване на мобилността и регионалната свързаност;
- развитие на човешките ресурси и образование;
- устойчиво и интегрирано развитие на регионите в страната. Бюджетът за България възлиза на около 20 млрд. евро европейско и национално финансиране.

Всички проекти на програми за периода 2021–2027 г. ще съдържат планирани мерки, свързани със специфичните препоръки на ЕС към България, заключенията от Националния доклад за България за 2020 г., както и с целите на ООН за устойчив растеж.

Споразумението за партньорство 2021–2027 г. е стратегически документ, направляващ преговорите на България с Европейската Комисия, който обосновава избора на цели на политиката, очертава националните приоритети в европейското финансиране, описва основния фокус на интервенциите и съдържа списък с програмите, които ще ги адресират. Документът описва и координацията, разграничението и допълването между фондовете, където е приложимо, координация с националните програми, и взаимодействието с други инструменти на ЕС. На основата на стратегическата рамка, заложена в Споразумението за партньорство отделните програми детайлизират и доразвиват основните действия за изпълнение на очертаните цели и приоритети.

Програма за развитие на регионите 2021–2027 г. – с основна цел да създаде икономически силни и устойчиви региони и специфични цели: Справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението; Увеличаване на икономическия растеж на българските региони; Насърчаване на балансирано териториално развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от интегрирани инвестиции.

Програма за транспортна свързаност 2021–2027 г. – с основна цел развитие на железопътната и пътната инфраструктура по TEN-T мрежата, внедряване на интелигентни транспортни системи, насърчаване на интермодалността и изграждане на инфраструктура за алтернативни горива по основните направления на републиканската пътна мрежа и в пристанищата с национално значение. Програмата ще допринесе за изпълнение на следните цели на политиката: „По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ“ и „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска.

Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. – мерките са свързани с изменение на климата и риска от бедствия, води, кръгова икономика, биоразнообразие и намаляване замърсяването на въздуха. Те са в съответствие с целта на ООН за насърчаване на устойчивото развитие и действията в областта на климата.

Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021–2027 (ПКИП) – с основна цел интелигентен и устойчив растеж на българската икономика и осъществяването на индустриална и цифрова трансформация. Предвидени са интервенции, стимулиращи повишаването на конкурентоспособността на българските МСП; Мерки, които да допринесат за по-бърза дигитална трансформация и преход към кръгова икономика, целенасочено подпомагане на развитието на секторите във високотехнологичните и средно- към високотехнологичните производства и услугите с интензивно използване на знания, насърчаване на дигиталната трансформация на МСП, засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии, насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове.

Програма за развитие на човешките ресурси за периода 2021–2027 г. е с основна цел насърчаване на заетостта и развитието на умения, социално включване и равни възможности. Мерките на програмата ще бъдат ориентирани към нуждите от подкрепа и инвестиции в областта на обучението на работната сила (безработни и заети лица) за повишаване на уменията, квалификацията и компетентностите, включването на представители на уязвими групи на пазара на труда в заетост чрез възможности за заетост, трудово консултиране и професионално ориентиране, мерки за стимулиране на предприемачеството и др. е насочен към насърчаване на социалното включване, повишаване качеството на живот, интегрирани мерки и подходи, насочени към възрастните лица и лицата с увреждания, както и тези със специални потребности и други уязвими групи, вкл. и деца, както и към активно приобщаване и равни възможности за по-добрата пригодност за работа. За младежите са предвидени специални мерки, свързани с обучения, придобиване на умения, включване в стажуване и др. Мерките на програмата ще бъдат насочени също към преодоляване на предизвикателства в сферата на социалното включване, с фокус в областта на дългосрочната грижа, осигуряването на равни възможности и достъп до качествени социални услуги и подкрепа за пълноценен живот в общността, индивидуализиране на подкрепата на уязвимите лица, насърчаване на активното участие в обществения живот на лицата от уязвимите групи, инвестиране в човешкия капитал, полагащ грижи и подкрепа, и др.

Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021–2027 г. включва иновативни за ЕС мерки за социална подкрепа на крайно нуждаещи се лица, като поставя специален фокус върху децата чрез предоставяне на пакети с най-необходимите продукти за отглеждане на новородени и детска кухня за деца от 10 месеца до 3 години. Новите мерки ще бъдат предоставяни на семейства с ниски доходи, за деца в риск от изоставяне и за деца, които живеят в рискова среда, с цел да имат по-добър шанс за равен старт с връстниците си.

Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за икономическа трансформация 2021–2027 г. е с основна цел развитие на научните изследвания и иновациите в полза на ускореното икономическо развитие на страната. Тя е отговор и на необходимостта от ускоряване на процесите на дигитализация на публичния сектор и изграждане на благоприятна цифрова среда, която осигурява висококачествен и сигурен обмен на информация между различните сфери на живот и засилване на ефектите от тяхното взаимодействие.

Програма „Образование“ 2021–2027 г. – с основна цел подкрепа към намаляване дела на преждевременно напусналите училище, по-пълно обхващане на децата в предучилищното и началния етап на училищното образование, подкрепа за личностно развитие, за деца и ученици от уязвими групи. Ще бъдат подкрепени ефективното прилагане на компетентностния модел, дигитална трансформация на училищното образование; насърчаване създаването и прилагането на култура за иновации, иновативни детски градини и училища; утвърждаването на алтернативен достъп към учителската професия. Предвижда се подкрепа за повишаване на уменията, капацитета и непрекъснатата квалификация на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, преподавателите и образователните ръководители/мениджъри. В областта на висшето образование мерките са насочени към повишаване на обхвата и приложимостта на висшето образование и обвързване с потребностите на пазара на труда, студентски практики и развитие на предприемачески умения и преход към дуална система на обучение във висшето образование, развитието на академичния състав във висшите училища, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторантски програми, свързани с нуждите на пазара на труда.

Програма „Техническа помощ“ 2021–2027 г. има за цел да гарантира ефективното управление на средствата за всички програми, съфинансирани от ЕСИФ чрез постигане на следните специфични цели: 1) Оптимизиране на средата за изпълнение на СП; 2) Укрепване на капацитета на органите, бенефициентите и партньорите; 3) Ангажиране на СИП и ОГО за добро управление на фондовете; 4) Повишаване на прозрачността и комуникиране на постигнатите резултати.

Програма „Морско дело, рибарство и аквакултури“ 2021–2027 г. ще изпълнява следните от целите на политиката на сближаване на ЕК: „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“ и „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.